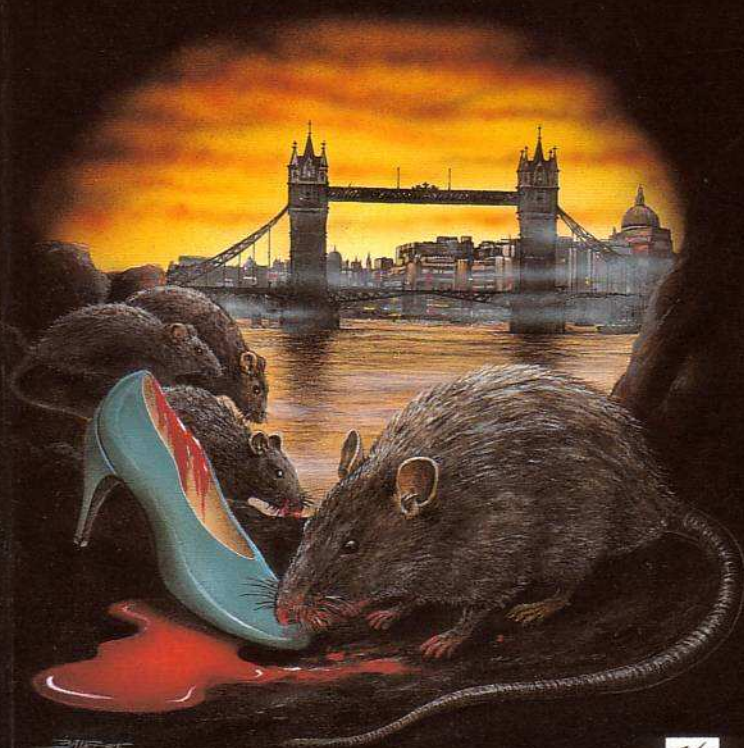

UNIVERSUM

JAMES HERBERT KRYSY

MUSTANG

JAMES HERBERT

KRYSY

UNIVERSUM

JAMES HERBERT

KRYSY

MUSTANG

Název originálu:

THE RATS

Copyright © 1974 James Herbert
Copyright © 1995 for the Czech translation
by Zdeněk Trmota
Copyright © 1995 for Cover by Peter Bauer
Copyright © 1995 for the Czech edition
by MUSTANG Ltd.

ISBN 80-85831-99-6

Úvod

Starý dům byl již více než rok prázdný. Opuštěný, vybledlý stál vedle nepoužívaného kanálu daleko od silnice a zakrývala jej listnatá, všudypřítomná divočina. Nikdo tam nechodil, nikdo se o něj již nezajímal. Pár oken rozbily děti ze sousedství, ale i ty ztratily zájem, když rachotu rozbitého skla odpovídalo jen ticho. Skutečně, ostatní projevíli zájem pouze ten den, kdy odvezli stařenu.

Vědělo se, že žije sama od té doby, co její manžel zemřel. Nevycházela ven a vídávali ji jen zřídka, když vyhlížela za krajkovými záclonami. Nikdy je neroztáhla, jen skrz ně zírала, takže ten, kdo se namáhal podívat, mohl zahlédnout pouze mlhavý, strašidelný obrys. Potraviny jí dodávali každý týden a nechávali je na zadním schodišti. Mezi nimi i sušené mléko. Místní dodavatel tvrdil, že stařena platí své účty pravidelně po třech měsících bez jakýchkoli námitek co se týče obsahu dodávek, což mu vyhovovalo. Na začátku obdržel seznam na pravidelnou dodávku, ale pokud čas od času zapomněl přibalit libru másla nebo dvě libry cukru, nikdo si toho nevšiml, nikdo si nestěžoval.

Přesto byl zvědavý. Vídával ji příležitostně, když žil její manžel, ale už tehdy toho moc nenamluvila. Ona i její muž byli párek dvou starých podivínů, kteří nikdy nevycházeli, nikdy

neměli společnost. Ale byli zámožní, protože léta pobývali v cizině, a po návratu se nezdálo, že by manžel někde pracoval. Potom stařec zemřel. Obchodník s potravinami si nebyl jistý na co, ale musel to být návrat tropické choroby, kterou se nakazil, když pobývali v cizině. Poté stařenu nikdo nikdy neviděl, ale obchodník ji občas slýchával, jak vrže židlemi nebo zavírá dveře. Jednou ji zaslechl na někoho křičet, ale nikdy se nedozvěděl na koho. Lidem začínaly vrtat hlavou otázky. Někteří slyšeli jedné noci nárek vycházející z domu. Jiní zaslechlí smích. Nakonec následovalo úplné ticho trvající déle než měsíc.

Až když obchodník s potravinami našel dodávku z předchozího týdne ještě na schodech, oznámil neochotně celou záležitost policii. Neochotně, protože se obával nejhoršího a nechtěl, aby malá, pravidelná objednávka vzala za své.

Vyšlo však najevo, že není mrtvá. Poslali policistu, aby to vyšetřil, a pak přijela sanitka a odvezli ji. Nebyla mrtvá, ale šílená. Co se týče obchodníka, mohla klidně i umřít, protože byl konec jeho malého kšeftíku, který byl až příliš dobrý na to, aby vydržel déle.

A tak zůstal dům prázdný. Nikdo sem už nechodil, nikdo nešel ani kolem, a nikomu to nevadilo. Za rok byl ze silnice stěží viditelný. Obrostl houštím a vysokými keři, horní patro zakryly stromy. Nakonec si lidé stěží uvědomovali, že dům existuje.

1

Henry Guilfoyle se pozvolna upíjel k smrti. Začal před šesti lety, když mu bylo čtyřicet. Úspěšný prodejce firmy Midland paper, který se měl stát oblastním manažerem. Problém tkvěl v tom, že se na stará kolena zamiloval. A zamiloval se bohužel do jednoho ze svých mladších asistentů. Zaškoloval mladého Francise pět týdnů, kdy ho bral s sebou na obchodní cesty po kraji. Nejprve si nebyl jistý, zda chlapec inklinuje stejným směrem jako on sám, ale jak více a více poznával plachost a tichou osamělost svého chráněnce, zdálo se, že se hroubí ona neuvěřitelná propast, kterou vždy cítil ve společnosti ostatních mužů.

Nikdy nepřišel na to, proč se Francis rozhodl stát obchodníkem. Nebyl ten typ. Guilfoyle si mohl přijít na své ve společnosti jakékoliv skupiny mužů. Mohl sloužit jako vzor typického obchodníka; oplzlé vtipy, bystrý pohled, poplácávání po zádech. Profesionalita jeho obchodování skryla nedostatky jeho mužství. Byl dobrý herec.

Francis byl jiný. Zdálo se, že stín homosexuality ztlumil jeho přirozeného ducha a pocit viny mu zamořil mysl. Ale chtěl sám sobě dokázat, že bude akceptován, a vybral si kariéru, která mu dala zapomenout na vlastní osobnost tím, že zrcadlila osobnosti těch druhých.

Třetí týden se zastavili v malém hotelu v Bradfordu. K dispozici byly pouze dvoulůžkové pokoje, takže sdíleli jeden s oddělenými postelemi. Většinu odpoledne popíjeli se zákazníkem v místním striptýzovém klubu, kam ho vzali po obědě. Guilfoyle pozoroval Francise v potemnělém suterénu, který sloužil jako klub, protože měl bar a platil se členský poplatek.

Chlapec sledoval dívky důkladně, ale ne tím pohledem plným chťiče, který se zračil na tváři jejich klienta a i na něm samotném. A když dívka odhodila stranou poslední součást oděvu, poplácal chlapce pod stolem po stehně s šikovně předstíranou dobrosrdečností. Ruku nechal ležet jen na okamžik déle, ale dost na to, aby se jejich pohledy střetly. A v té chvíli to věděl – ó, v ten slavný okamžik to skutečně věděl.

V průběhu prvního týdne šlo jen o náznaky. Malé zkoušky, které Guilfoyle nastražil. Nic odvážného, nic co by v případě odmítnutí mohlo způsobit byť i jen drobné potíže. Ale měl pravdu. Věděl to. Spatřil úsměv v chlapcových očích, žádné překvapení ani obavy a určitě ne úzkost.

Zbytek odpoledne uplynul jako ve snu. Srdce se mu divoce rozbušilo pokaždé, když se na hochu podíval. Přesto se choval mistrně. Jeho vulgární a ošklivý spíš velmi ošklivý klient nepojal žádné podezření. Jsou prostě muži v mužském světě pošilhávající po výstředních ženách s velkými ňadry. Chlapec je ovšem trochu zelenáč, ale oni mu ukázali, jak jednají skuteční chlapi, když se ocitnou tváří v tvář nahým stehnům a masitým prsním bradavkám. Guilfoyle vyprázdnil svoji sklenici skotské, zaklonil hlavu a rozesmál se.

Když se vrátili do hotelu, který Guilfoyle vybral ze zvláštních důvodů, bylo chlapci špatně. Nebyl zvyklý pít, ale Guilfoyle ho naléval celé odpoledne whisky. Teď začal litovat. Možná to přehnal. V taxíku na zpáteční cestě z klubu bylo Francisovi špatně a pak znovu zvracel v jejich pokoji do umyvadla. Guilfoyle objednal černou kávu a nalil do napůl

bezvědomého chlapce tři šálky. Hochův kabát i košile byly potřísněné zvratky, proto je Guilfoyle něžně svlékl a nejhorší místa vydrhl v horké vodě.

Pak začal Francis plakat.

Seděl na posteli, hlavu v dlaních, jeho bledá ramena se křečovitě chvěla. Kadeře blondátých vlasů mu přepadly přes dlouhé štíhlé prsty. Guilfoyle se posadil vedle něj a položil mu paži na rameno.

Hochova hlava spočinula na Guilfoylově hrudi a ten ho pak kolébal ve svém objetí.

Tak zůstali dlouhou dobu. Starší muž kolébal, mladší se choulil jako pětileté dítě, dokud vzlykání nezesláblo v občasné fňuknutí.

Guilfoyle Francise pomalu svlékl a položil ho na postel. Chvilí na něj hleděl, pak se sám svlékl. Lehl si vedle chlapce a zavřel oči.

Guilfoyle nikdy nezapomene na onu noc. Milovali se a Francis ho překvapil. Nebyl tak nevinný, jak se zdál. Přesto se Guilfoyle zamiloval. Věděl, že je to nebezpečné. Slýchal příběhy o mužích středního věku a mladých chlapcích, znal jejich zranitelnost. Ale byl šťastný. Poprvé se po milování s jiným mužem cítil bezúhonný. Byl očištěn od pocitu viny. Pocit sebeopovržení a znechucení zmizel. Cítil se volný – a plný života, čilejší než kdy předtím.

Poté, co se svým klientem z Bradfordu dali dohromady skvělou objednávkou, vrátili se k firmě a všechno šlo nějaký čas dobře.

Guilfoyle očekával, že se v několika týdnech stane oblastním manažerem, přicházely velké objednávky a on trávil s Francisem každý den a většinu večerů.

Potom, zprvu pomalu, se vše začalo měnit. Zdálo se, že mladí hoši ztrácejí k němu respekt. Nic dramatického, sem tam nějaká ta drzá odpověď. A starší kolegové jako by mu už neměli co říci. Nevyhýbali se mu, ale v jeho přítomnosti

hovořili vždy s nepatrným přemáháním. Přičítal to skutečnosti, že se má brzy stát vedoucím a oni nevědí, jak se k němu chovat.

Ale potom zachytil, jak se mu některé sekretářky za zády posmívají. Stará slečna Robinsonova, stará panna v úřadu, s ním ani nemluvila.

Nakonec přišel ten osudný den. Právě se vracel z oběda v místní kantýně, kde měl vždy, když pobýval ve městě, vyhrazený stůl, a šel na toaletu pro zaměstnance. Vstoupil, sundal si kalhoty, posadil se a začal přemýšlet o nových obchodních podnicích, s nimiž počítal, jakmile se stane oblastním prodejcem.

Pak pohlédl na vnitřní stranu dveří a ztuhl. Byla pokryta kresbami nastříkanými sprejem, všechny o něm. Očividně se to po prvním nákresu vyvinulo ve hru, při níž byly každému udělovány body. Kruté malby znázorňovaly jeho (předpokládal) a Francise, nepochybně Francise, vzhledem k těm dlouhým vlasům padajícím přes čelo a hubeným rysům. Karikatury zesměšnily jeho lásku. Ošklivé kresby.

Krev se mu nahrnula do hlavy, oči se naplnily slzami. Jak mohli? Jak mohli zničit tak drahocennou lásku, jako byla ta jejich? Sprostí hlupáci, kteří sem chodí škrábat na dveře a potajmu se mu posmívají.

Seděl tam půl hodiny a tiše plakal. Konečně si uvědomil, jak trapně a dojmavě vypadá. Muž středního věku zamilovaný do mladého chlapce sedí na záchodě s kalhotami u kotníků, rozzlobený na celý svět kvůli kresbám a vtípkům, které nepochopily nic z jeho života.

Odešel domů nemohl se vrátit do práce vstříc posměškům takzvaných přátel. Vypil láhev skotské.

To byl začátek jeho zkázy. Příští den se normálně vrátil do práce, ale vše se rázem změnilo. Byl teď neustále ve střehu. Slyšel posměšky v každé vyřčené poznámce. Po poledni šel zase domů a cestou si koupil novou láhev skotské.

Po dvou týdnech se začal vzpamatovávat, ale náhle ho opustil Francis. Ani se nerozloučil, jen zanechal krátký dopis sdělující, že je mu líto, ale už nemůže vystát pronásledování lidí, kteří s ním pracují.

Guilfoyle se za ním vypravil domů, ale hysterická scéna Francisovy matky mu jasně naznačila, že je konec. Její pohružka, že postoupí věc zákonu, ho přesvědčila. Francis byl ještě mladý.

Jeho cesta na dno se tím urychlila. K povýšení nedošlo a nikdy si nebyl docela jistý, zda to bylo kvůli jeho pověsti nebo díky skutečnosti, že nyní byl zřídkakdy střízlivý. Pravděpodobně obojí.

Vzdal se všeho a odstěhoval se do Londýna, aby se ztratil v bažině bezpočtu lidí zbavených iluzí. Šest let příliš nepracoval, ale vytrvale pil, dokud mu nedošly peníze. Byl vyhozen z podnájmu víckrát, než si vůbec mohl pamatovat. Dělal práci, kterou nikdo nechtěl: na tržištích, ve většině lazaretů, jezdil s trakařem, nakládal kamiony. Za pár pencí, které si tak vydělal, si kupoval levný chlast. Spal leckde. Jednu dobu mohl uspokojovat své sexuální potřeby v zaprášeném starém kině, kde sedával vedle mužů stejného druhu jako on sám. Jenom dvakrát měl problémy, poprvé mu pohrozili tiše, podruhé s křikem a máváním pěstí a všechny zraky v kině se upíraly na jeho hanbu.

Ale nyní byl už i na něco takového příliš zanedbaný. Jeho šaty páchly, tělo smrdělo špínou z tržiště a kůlen, kde přespával. Všechny tužby zbylé v jeho těle byly spáleny levným svařeným alkoholem, který teď pil. Staral se už jen o to, aby ušetřil svůj skrovný výdělek a obstaral si více zapomnění.

Ten týden Guilfoyle těžce pracoval. Ovládl svou touhu pít natolik, že si v sobotu mohl koupit celou láhev levného džinu. Nevěděl, jak to přežil, ale nějak to zvládl s onou představou plné láhve džinu, neustále přítomnou v jeho mysli. Teď, když

se štrachal temnými ulicemi u doků, popíjel, dokud se mu neroztočila hlava a nezačal vrávorat. Prolezl rozpadajícím se oknem domu, který lidé z brlohů nestačili ještě vybrakovat. Převrávorat přes suť a vydal se do zadní části domu, aby byl z dosahu světel policistů.

Posadil se v rohu něčeho, co kdysi muselo být kuchyní. Ještě než byla láhev úplně prázdná, upadl do opilecké strnulosti.

O hodinu později sebou Guilfoyle škulb a probudil se. Jeho zamžená mysl něco zaznamenala, ale nevěděl co. Vyprázdnil zbytek džinu a najednou pocítil ostrou bolest v levé ruce. Když trhl rukou vzhůru k ústům, slyšel, jak cosi mizí pryč. Mrštil za tím zvukem láhvi a olízl si ruku. Zjistil, že mu odtud prýští krev, a z chuti vlastní lepkavé krve v ústech se mu zvedl žaludek.

Převalil se na bok a chrlil ze sebe džin. Ležel tam, dokud se jeho tělo neprestalo trást.

Náhle opět pocítil bolest v natažené levé ruce. Zaječel, když si uvědomil, že se mu něco zahryzává do šlach. Pokusil se vstát, ale jenom se zapotácel a při těžkém pádu si pohmoždil tvář. Když opět zvedl ruku k obličeji, cítil, jak se k ní tiskne něco teplého a těžkého.

Pokusil se to setrást, ale teď už se to zakouslo pevně. Natáhl k tomu druhou ruku a ucítil jemnou srst. Navzdory panice pochopil, co ho drží v obludném stisku. Byla to krysa. Ale byla velká, velmi velká. Šlo by si ji splést i s malým psem, ale nebylo slyšet vrčení ani neměla dlouhé nohy, které by kladly odpor jeho tělu. Jedině drápy jako ostří nože vztekly byly do jeho předloktí.

Pokusil se opět získat vládu nad svými nohama, když ucítil další bolest v noze. Vykřikl.

Zdálo se, že oslepující bolest vyběhla od nohy až k samým varlatům. A další zuby se mu zařaly do stehna.

Když se postavil, ucítil, jak mu po celém těle cupitají drobné tlapky. Současné vnímal horký, páchnoucí dech. Podíval se dolů, aby zjistil, co dokáže vyšplhat po lidském těle takovou rychlostí. Obrovské zuby, které se měly vnořit do jeho hrdla, se mu díky tomu pohybu zabořily do tváře a utrhly pořádný kus.

Tloukl kolem sebe a z jeho těla o to víc stříkala krev. V jednom okamžiku si myslel, že našel dveře, ale něco těžkého mu vyskočilo na záda a strhlo ho hned zase na podlahu.

Krasy! Jeho mysl křičela ta slova. Krasy mě žerou zaživa! Bože, bože pomoz!

Odtrhávaly maso z jeho šíje. Už ani nemohl vstát pod tíhou té svíjející se, zuřivé havěti, která se krmila jeho tělem a pila jeho krev.

Celým tělem mu projížděla krutá bolest. Temné obrysy jakoby před ním začaly plavat, potom se mu zrak rudě zalil nesnesitelnou bolestí. Nemohl už nic vidět, protože mu krasy vykously i oči.

A nakonec cítil jen malátnost, která se rozlévala po celém těle. V okamžiku smrti nemyslel na nic. Nepomyslel ani na svého milovaného a téměř zapomenutého Francise. Jenom malátnost, žádná bolest. Bylo po něm.

Krasy se nakrmily jeho tělem, ale byly stále hladové, A tak pátraly. Pátraly po dalším jídle stejného druhu. Ochutnaly poprvé lidskou krev.

2

Tak jsme zase tady, pomyslel si Harris, když se plahočil prašnou silnicí ke Svatému Michaelu.

Další zatracený týden vyučovat ty spratky. Učit výtvarnou výchovu ty malé grázlíky, jejichž nejlepší práce jsou na stěnách záchodků. Ježíši Kriste!

Cítil to samé každé pondělí. Nejhorší byly první tři ranní hodiny. Kolem poledne se jeho nálada na studenty postupně zlepšovala. V té tlupě budižkničemů se přece jen sem tam nějaká ta jiskérka zablýskla. Thomas je bystrý. Barney má talent a Keogh – no, Keogh má za ušima. Nikdy nebude bankéřem nebo účetním, ale bude úspěšně vydělávat peníze. Možná to nebudou poctivé peníze, ale v životě se neztratí.

Harris se v duchu tázal, co způsobilo, že jeden chlapec vyčníval mezi ostatními. Keogh nebyl skutečně chytrý v akademickém slova smyslu. Nevypadal nijak skvěle. Nebyl ani dobře stavěný, ani útlý. Ale ve svých čtrnácti měl onu povýšenou sebejistotu, která ho trochu odlišovala od ostatních. Zřejmě tvrdá výchova. Většina dětí v těchto končinách však měla doma tuhý život. Co taky čekat, když žijí kolem doků. Otcové buď pracují v továrnách, nebo v samotných docích, matky většinou také, a tak když se děti vracují domů ze školy, nacházejí prázdný dům. A po návratu z práce na ně stejně

rodiče nemají čas. Přesto to bývalo za jeho časů horší. Dnes dělníci z doků vydělávají hodně peněz, stejně jako dělníci v továrnách. Mnohem víc, než si on vydělá jako učitel. Největším rozdílem mezi dělnickou třídou a střední vrstvou je přízvuk.

On sám vyrostl ve stejné čtvrti; v East Endu pro něj neexistovala žádná tajemství. Vzpomněl si, jak na výtvarné škole vyprávěl některým spolužákům o místech, odkud pochází. „Jak barvité,“ prohlásila jedna dívka. Barvité! No, taky se to tak dalo říct. Ve čtyřiceti se vrátil, aby vyučoval napodobeninky svého někdejšího já. Nejprve se mu ti malí hajzlíci pokoušeli zatopit, protože výtvarná výchova pro ně znamenala čas zábavy, a ať učil kdokoliv, byl ve třídě nepořádek. Ale on jim ukázal co proto. Vyjel na ně tak tvrdě, že se báli v jeho přítomnosti i šeptat. Vybrat si vůdčí typy, v tom spočíval ten trik. A dát jim tvrdě zabrat, prohnat pérka.

Člověk nemusel používat přesně jejich způsob vyjadřování, stačil jejich styl. Pořádná rána ve vhodnou chvíli působila opravdové zázraky. Protože byl mladý, musel jim ukázat, že může mít také tvrdou palici. Opravdu dojemné. Tehdy musel potlačovat smích, když se ho jeden dareba pokoušel zmást upřeným pohledem. Nakonec začal získávat respekt, a tak povolil: ne příliš – využili by toho –, ale tolik, aby se cítili trochu volněji.

Keogh byl jedinou záhadou. Věděl, že by k chlapci mohl proniknout, věděli to oba ale Keogh by se mu vysmál do očí, dříve než by dosáhli vzájemného porozumění. Věděl, že by znovu prohrál.

Harris se ptal sám sebe, zda to za to stojí. Mohl si vybrat, v jaké škole bude učit, ale on chtěl pomoci těm, jako byl on sám. Ne, nebyl tak šlechetný. Ale tady je doma. Tady je ve svém živlu. Kromě toho byli učitelé v podřadných oblastech lépe placeni. No, a Barney se vyvíjí slibně. Možná kdyby si

promluvil s chlapcovými rodiči, nechali by ho studovat dále na výtvarné škole.

Jeho myšlenky náhle přerušil školní zvonek. Jak procházel branou, zaslechl za sebou dupot běžících nohou.

S vesele poskakujícími řadry kolem prolétly dvě hihňající se dívky v minisukních, asi čtrnáct let.

No, stály by za hřích, pomyslel si Harris s úsměvem.

Uplynula půlka první hodiny, když vešel Keogh. Měl na sobě svůj obvyklý stejnokroj: kostkovanou košili s krátkými rukávy a kalhoty s kšandami vytažené tak vysoko, aby nezakrývaly dlouhé, těžké holínky.

„Dobré ráno, Keoghu,“ řekl Harris.

„Dobrý,“ zaznělo arogantně.

„Je to od tebe hezké, že ses na nás přišel podívat.“

Následovalo ticho.

„No, co nám povíš dnes?“ zeptal se Harris. „Máš problémy se zády? Nemůžeš se toho zbavit?“

Chechtot některých dívek přinutil Harrise, aby zalitoval svého sarkasmu. Takhle se Keoghova lhostejnost nedá zlomit.

Stále bylo ticho.

Ó bože, pomyslel si Harris, ten má ale náladu. Kriste, za mých časů se děti bály špatné nálady učitelů. Dnes abych doufal, že *ho* příliš nerozčilují.

Pak si všiml chlapcovy dlaně. Měl ji sice ovázanou špinavým kapesníkem, ale krev prosakovala skrz něj.

„Pral ses?“ zeptal se Harris měkce.

„Ne.“

„Co tedy?“ zeptal se tvrději.

„Kouslo mě něco,“ zdráhavě odpověděl Keogh.

„Co tě kouslo?“

Keogh sklopil zrak, aby zakryl ruměnek, který se mu vloudil do tváře. „Zatracená krysa,“ řekl.

3

Karen Blakelyová radostně vykřikla, když jí pes hravě olízl nos. Rok staré děvčátko bylo fascinováno tím skotačícím čtyřnohým tvorem, kterého hry s ní nikdy neomrzely a přerušoval je jen v době krmení. Popadla krátkými, baculatými prstíky jeho ocas a vši titěrnou silou zatáhla.

Psisko se zjevnou náklonností zaštěkalo a opět se rozeskákalo kolem holčičky. Svým mokrým jazykem si hrálo s jejím obličejem, což způsobilo další slastné hihňání a výkřiky.

„Shane!“ vykřikla Karenina matka na roz dováděného psa, když vešla do pokoje. „Nesmíš děťátko olizovat. Kolikrát ti to mám říkat?“

Pes pohlédl nesměle na Kareninu matku, vyplázl jazyk a ztěžka, nadšeně oddechoval. Když spatřil, že mu plní misku na vodu u umyvadla, přicválal a začal zuřivě chlemtat.

„Karen, teď si dáme fajn čajíček a pak půjdeme nakupovat,“ usmála se Paula Blakelyová na dceru, která právě tahala psa za nohu. Pes i děvčátko přišli do domu současně, Karen po předčasném porodu, Shane jako dárek od Paulina manžela Mika. Pes ji měl bavit při čekání na porod jejich prvního dítěte, ale téhož dne šla na testy, odkud ji rychle poslali do nemocnice. Trvalo však dvanáct hodin, než se dítě narodilo, a bolest ji zbavila odvahy chtít další. Ale tohle dítě milovala,

více než Mika, protože bylo tím jediným, co jí doopravdy patřilo. A možná nejenom proto – Karen byla zároveň něčím, co ona sama vytvořila a přivedla na svět.

Paula pohlédla na veselé dítě a usmála se. Nebo ji zbožňuje prostě proto, že je tak líbezná? Paula s Mikem nechtěli Karen tak brzo, skutečně si to nemohli dovolit. Byli rádi, že sehnali tak rychle byt, i když vyhlížel pochmurně. Nacházel se v ošklivé čtvrti, příliš blízko doků, ale stejně strávili v Poplaru většinu svého života, tak na tom zas tolik nezáleželo. A určitě to není žádný brloh! Paula se o to postarala. Ostatní domy v ulici byly nájemníky zanedbávány, ale ten její byl bez poskvrny. Jakmile si našetří dost peněz, přestěhují se do Barkingu nebo Ilfordu. Ne daleko od Mikova pracoviště v garážích, neboť se mu tam příliš daří, než aby odešel, ale do lepší čtvrti, kde člověk nemusí mít psa či kočku, když se chce zbavit myší.

Z myšlenek ji vytrhla pískající konvice. Vypla ji a sáhla do kredence pro plechovku s čajem. Zaklela, když zjistila, že je prázdná. Mike pil ráno kávu, ale ona nesnášela její slabě nahořklou chuť. Jako dítě si vypěstovala návyk na šálek čaje. V jejím domě stačila konvice s čajem jen zřídkakdy vystydnout.

Chvilku hleděla na Karen. Nestane se jí nic během té chvilky, než zaklepe na sousední dveře a půjčí si nějaký čaj? Jistě, holčička je plně zaměstnána Shanem. Pozoruje ho, jak chlemtá z misky. Nebude dlouho pryč, dítěti se za těch pár okamžiků nemůže nic stát.

Vzala si šálek z kredence a rychle vyběhla z pokoje. Dveře nechala otevřené v naději, že si Karen ani nepovšimne, že odešla.

Dítě šťastně pozorovalo psa, jak hltá žrádlo. Dokonce si od něj trochu nabralo koncem prstíku, ale nechutnalo mu to.

Náhle pes zpozorněl. Chlupy na zádech se mu naježily. Zavřel na něco, co se pohybovalo v předsíni. Dveře do sklepa,

které se nacházely na chodbě vedle dveří do kuchyně, zůstaly nepatrně pootevřené a něco černého odtud vycupitalo.

Shane k tomu přiskočil, popadl to za krk a prudce tím zatřásl. Z krysy vyrazil vysoký pískot. Okamžitě se objevila další krysa, přiskočila ke krku psa a hluboko do něj vrazila řezáky ostré jako břitva. Rozzuřený pes se točil kolem dokola ve snaze ji setřást, ale stále ještě držel první krysu. Pak se na jeho zádech ocitla další. Chňapla po něm pařátem, tvrdě se zakousla a rozerval mu kůži. Shane zavyl bolestí a děsem, protože se do pokoje valili další černí tvorové.

Dítě začalo plakat strachy, když vidělo, jak odporně páchnoucí tvorové ubližují jeho milovanému kamarádovi.

A do malé kuchyně se hrnuly další krysy, ale ty byly jiné. Větší, pohybovaly se opatrněji a lhostejně minuly krvavou bitku se psem. Spatřily plačící dítě vedle misky se psím žrádlem. Začenicchaly a vyrazily kupředu. Žrádlo rychle zmizelo. Obrátily se k drobné postavičce.

Zdálo se, že umírající pes vycítil nebezpečí hrozící dítěti. Uskočil od svých protivníků, zatímco tři hlodavci se stále drželi jeho těla, a dopadl na obrovskou krysu, která se již zakousla do nohy dítěte. Shane posledními zbytky sil vyhodil obludu vysoko do výšky a otočil se, aby čelil ostatním. Vydržel ještě několik vteřin v šíleném zoufalství, než ho černá, svíjející se masa roztrhala na kusy.

Když se Paula Blakelyová poklusem vrátila do pokoje, zaječela v naprosté panice a hrůze. To, co spatřila, nechápala. Viděla jen pokoj hemžící se zvířecími, běsnícími fantómy, kteří trhali něco zkrvaveného. A pak spatřila něco malého, bílého. Drobnou ručičku třesoucí se nad masou černoty.

„Karen!“ zařvala.

Vběhla do pokoje. Kopala, křičela a její slepá panika jí dodala sílu a rychlost. Chňapla po ruce a zatáhla. Tělíčko se zvedlo, ale s ním i dvě z oblud, které se ho držely. Paula do nich tloukla, dokud se nedostala ke dveřím. Její vlastní nohy

byly již pokryté krví z kousanců, které utržila. Ty dvě krysy odpadly, ne kvůli ránám, ale protože se měkké maso dítěte oddělilo od těla.

Paula s mrtvým dítětem vyběhla z domu. Křičela a držela zkrvavené tělo na prsou.

Krysy zatím sežraly psa a pak odcupitaly zpátky do sklepa, ty velké napřed.

4

Harris vzal Keogha do londýnské nemocnice, aby lékaři prohlédli chlapcovu ruku. Potřeboval takovou příležitost, aby nastolil s žákem přátelštější vztahy, a protože měl příští vyučovací hodinu volno, rozhodl se, že tam hoča vezme sám. Již na cestě do nemocnice se zdálo, že je k učiteli vstřícnější. Když tam dorazili, řekli jim, aby počkali v přeplněné čekárně úrazového oddělení.

„No, Keoghu, jak se to stalo?“ zeptal se Harris.

„Vyrazil jsem pozdě, tak jsem to vzal zkratkou kolem kanálu,“ odpověděl Keogh.

„Ano, to vím,“ pokývl Harris.

Chlapec pozdvihl obočí, ale pokračoval. „Bylo to pod mostem, víte, tam, kde je ten starý dům správce zdymadla. No, byla tam mrtvá kočka, jo, a ty dvě krysy si ji někam vlekly. Teda, měl jste vidět, jak byly velké, pane Harrisi. Vypadalo to, že jsou velké jako ta kočka. Jenže ji nežraly, jenom jako by ji s sebou táhly, víte. Tak jsem po nich hodil cihlu.“ Odmlčel se a prohlížel si zkrvavený kapesník. „A ony místo aby utekly, tak se otočily a dívaly se na mě. Jednu jsem trefil, ale nezdálo se, že by jí to vadilo. Potom, kurva – ó, pardon –, se na mě vrhly. Tak jsem utíkal, že jo. Ale jedna mě stačila kousnout do ruky. Skopl jsem ji do kanálu, přeskočil zeď a běžel. Ale podivné je,

že když jsem se ohlédl, spatřil jsem tu druhou krysou, jak sedí na zdi a dívá se na mě. Musela tam vyběhnout hned po mně. Tak jako tak jsem moc nečuměl a zmizel.“

Harris se zasmál představě krysou velké jako kočka. Bylo to zřejmě kotě a Keoghova čiperná mysl si dotvořila zbytek. Ale zeď kanálu je vysoká. Pamatoval se na ni z dětství. I Keogh by měl problémy, aby se přes ni dostal. Ale krysa? Věděl, že některé dokážou šplhat, že některé druhy žijí na stromech, ale zdolat cihlovou zeď vysokou šest stop? To už dá zabrat.

Nato se všechny zraky v čekárně obrátily na hysterickou ženu svírající krvavý uzlík, kterou napůl vnášeli dovnitř dva sanitáři. Zdravotní sestra vyběhla vpřed a pokusila se vzít jí uzlík, ale ona jej dále divoce tiskla k sobě, zatímco vzlykání otrásalo celým jejím tělem.

Tu Harris rozeznal, co drží. Bylo to dítě. Ale při pohledu na jeho zkrvavené tělo nebylo možné, aby ještě žilo. Ach, ubohé děcko, pomyslel si Harris. Spolu se sestrou přicházel doktor a snažil se konejšit položenou ženu. Hovořil tiše a klidně, aniž se pokusil zbavit ji jejího břemene. Pak ji vzal kolem ramen a spolu se sestrou ji odváděl pryč.

Všichni lidé v čekárně byli tou scénou otřeseni. Několik vteřin zavládlo ticho, pak začali jeden přes druhého najednou mluvit, avšak jejich hlasy byly tlumené. Harris se otočil ke Keoghovi, jenž byl bledý jako stěna a kolena se mu viditelně chvěla.

Není tak statečný, jak předstírá, pomyslel si Harris, ale chlapci nic neřekl.

Chvilí trvalo, než se dostali dovnitř k doktorovi, který byl velmi mladý, mnohem mladší než Harris. Když mi už doktoři a policisté připadají jako chlapci, je to neklamné znamení, že stárá *klepe* na dveře, uvažoval Harris.

„Tak se na to podíváme,“ řekl doktor a začal rozmotávat nouzový obvaz na Keoghově ruce.

„Vypadá to ošklivě,“ prohlížel si velké stopy po zubech.
„Od čeho to máš?“

„Od krys,“ odpověděl Harris za Keogha.

„Zase krysy?“ Doktor začal čistit ránu a Keogh se od něho bezděky odtahoval.

„Co tím myslíte?“ divil se Harris.

„Ach, ta žena předtím sem přinesla dítě, které bylo napadeno krysami. V strašlivém stavu.“ Doktor nanesl na ránu mast a začal ruku obvazovat. „Pochopitelně bylo mrtvé, nemělo skutečně žádnou naději. Ta žena je v šoku. Z celé záležitosti obviňuje sebe sama. Musíme ji z toho dostat, abychom mohli ošetřit její vlastní zranění.“

Na chvíli přišlo Harrisovi zatěžko promluvit. Vše ošklivé, co se kdy stalo dětem, jej vždy tak rozzuřilo. Viděl jich příliš mnoho týraných, než aby se ho jejich neštěstí nedotklo.

„To je ale dost neobvyklé, aby krysa zaútočila na člověka, že? Víím, že dokážou napadnout velmi malé dítě, a dokonce i dospělého muže, když jsou v úzkých, ale tohle je něco jiného. Když pronásledovaly tohohle chlapce, měly kam uprchnout. Ale místo toho zaútočily.“

„Ano, to je pravda,“ souhlasil doktor a vzal z tácu injekční stříkačku. „Jenom rychlé bodnutí a je to,“ usmál se na Keogha. „Jak jsem se dozvěděl od hochů ze sanitky, zabily krysy v té rodině psa, aby se dostaly k dítěti. Podle sousedů, kteří se tam pak šli podívat, roztrhaly dítě na cáry. Avšak nezbylo po nich ani stopy, jen pár ožraných zdechlin, které zřejmě zabil pes a jejich kanibalští soukmenovci je ohlodali. Dveře do sklepa byly napůl otevřené, ale nikdo se dolů neodvážil. To zřejmě připadne policii.“

Odložil injekční stříkačku do nádoby s dezinfekčním roztokem. „Tak jsme hotovi. Přijď se zítra ukázat a podíváme se, jak se to vyvíjí, jo?“ Otočil se k Harrisovi. „Celá ta záležitost je velmi podivná. Vždycky jsme měli pár případů kousnutí krysou, a dokonce i některé nemoci, jež přenášely,

taková už je tahle oblast, ale nikdy jsme nezažili nic takového. Je to úplně neuvěřitelné. Doufejme, že to jsou jen ojedinělé případy a nic víc.“

Když vyšli z nemocnice, všiml si Harris, že se Keogh stále chvěje.

„Co se děje? Otrásló to tebou?“ zeptal se laskavě.

„Ne, to není tím. Jenom se necítím dobře, to je všechno.“ Keogh si zdravou rukou otřel čelo.

Simuluje? tázal se sám sebe Harris. Ne, zdálo se, že je poněkud bledý, a nemohl zastřít pot na čele. Možná se jedná o reakci po té injekci.

„Dobrá, běž domů, a jestli to do zítra nepřejde, nechod' do školy. Ale určitě zajdi znovu do nemocnice nechat si ruku prohlédnout.“

Harris věděl, že zítra už Keogha neuvidí, neboť nikdy nevynechal příležitost nejít do školy. Ale co, jako kluk býval stejný. Možnost volného dne nelze opominout.

„Nashle,“ zvolal Keogh a zmizel za rohem.

Na zpáteční cestě do školy přemýšlel Harris o příhodách s krysami a o možných důsledcích. Jako chlapec vídával spoustu těch ohavných stvoření. Vzpomněl si, jak se před lety s rodinou usadili k nedělnímu obědu, když tu se objevila jejich kočka u otevřeného okna a třímala v čelistech mrtvou kysu. Zasmáli se nápadu kočky přinést domů svůj vlastní nedělní oběd, vyskočili a zahnali ji. Jindy tvrdila jedna ze sousedek, že ji ulicí honila krysa. Její manžel vyběhl s pohrabáčem a běžel za ní, ale zmizela v jednom z rozbořených domů.

Harris si však myslel, že jsou krysy minulostí, což jen dokazuje, jak daleko se člověk může dostat od reality, když bydlí v horním patře domu na King's Cross. Předpokládal, že jich existuje hodně, ale experti přes hygienu je doslova zahnali pod zem. Mnoho firem se vrátilo na trh a udělalo si z jejich hubení zdroj zisku. Přesto tomu nepřikládal až zase takovou

důležitost, obě nehody se prostě jen odehrály v jediný den.
Nežijeme přece ve čtrnáctém století!

5

Staří válečníci se každou noc scházivali v jednom z mála kráterů, které zbyly po bombě v londýnském East Endu. Byl to starý hřbitov, nedaleko rušné hlavní silnice do Whitechapelu a celkem blízko zastávky metra Aldgate East. Bylo tu plno křovin a spousta otevřených hrobů. Osamělá věžička představovala jediný pozůstatek kdysi majestátního kostela. Té noci se jich zde shromáždilo šest, bezpečně si vědomých toho, že je ze silnice nemůže nikdo spatřit. Všichni se ubíjeli neustálým pitím pančovaných lihovin – klesali do hlubin zoufalství a vzdali se vůle sžít se s ostatním světem. Zřídka kdy mezi sebou hovořili, jejich zbídačelá mysl se příliš zaměřovala vlastními nešťastnými osudy, než aby se zaobírala někým jiným.

Mezi nimi byla žena, i když v jejích beztvarých hadrech ji člověk stěží rozeznal od muže. Mary Kellyové bylo čtyřicet devět, ale vypadala o dvacet let starší. Proklínala ostatní, proklínala sama sebe a většinou proklínala i boha. Toho samého boha, kterého půlku svého života uctívala v Irsku. Jako dítě chodívala třikrát v neděli na mši a jednou v ostatní dny. Když jí bylo patnáct, vstoupila dokonce do kláštera, ale svatý, samotářský život nevyhovoval její živé, i když silné nábožensky založené osobnosti. Když se vrátila do svého

rodného Longfordu, brzy shledala, že život tam je příliš fádní na její bujnou povahu. Místní kněz ji odrazoval od toho, aby odešla, ale jednoho dne při zpovědi mu řekla něco, co ho přinutilo položit si otázku, zda by pro ni nebylo lepší odejít. Každopádně to bylo lepší pro chlapce z města. Starý kněz se podívil, jak může tak hluboce věřící ovečka propadnout tak smyslné touze po sexu. Nakonec dospěl k názoru, že bude mít příležitost spasit její umíněnou duši, pokud setrvá ve městě pod jeho dohledem. Proto navštívil její rodiče a přemlouval je, aby ji přiměli zůstat. Měli šest dalších dětí, které museli živit, proto zpočátku nebyli dychtiví vydržovat hladový krk navíc, ale kněz z fary měl na své ovečky pochopitelně velký vliv. Další den se však Mary vyzpovídala dokonce z těžšího hříchu, který souvisel s mladým, právě vysvěceným knězem.

Následující pondělí se vydala Mary pro radu ke starému Otcí, jehož stárnoucí mysl nedokázala překonat složitost této zhřešilé svěťice. Mladý Otec Aloysius celou záležitost při přímém, dosti nepříjemném výslechu popřel a starý kněz byl zmaten ještě více. Jistě, tak mladá a zjevně zbožná dívka by si přece nevymyslela takovou lež? Ale pak, když je tak oddaná bohu, jak vyplývá z jejích výpovědí, jak může být podněcována pozemským zlem? Jedinou odpovědí bylo modlit se za její duši a uspořádat mši za její spasení od věčného prokletí.

Mary odjela do Dublinu, kde sehnala místo barmanky v baru vedle O'Connellovy ulice. Pochopitelně se během své práce seznámila s mnoha muži a nebránila se žádnému, který o ni projevil zájem.

Za čas ji propustili, ne kvůli její stále horší pověsti, ale protože manželka hostinského ji načapala se samotným hostinským za sudy ve sklepě. Další zaměstnání si našla v kantýně místního pivovaru, kde muži brzy přišli na to, že to s ní jde snadno. Jediné, co jim bylo záhadou a co mezi nimi vyvolávalo spoustu legrace, bylo, že než s nimi šla do postele,

musela třikrát odříkat Zdrávas Maria. Na kolenou vedle postele, se zavřenýma očima a s rukama pevně sepjatýma jako dítě. Smáli by se ještě víc, kdyby znali důvod jejích modliteb.

První Zdrávas Maria bylo přání, aby neotěhotněla. Druhé, aby nechytla syfilis, a třetí, aby měla orgasmus. Dozvěděla se o orgasmu od svých přítelkyň v kantýně a uvědomila si, že jí po celá ta léta něco chybělo. Její touha po sexu nikdy nebyla uspokojena, a aniž věděla proč, vyhledávala stále další a další. Vždycky si užila, ale teď věděla, že to může být nádherné a že je předurčena to poznat. Stále každou neděli chodila na mši a každý první pátek v měsíci dostávala Svaté přijímání. Brzy začala chodit do kostela dva až tři večery týdně, aby se pomodlila za své sexuální touhy. Nikdy jí nepřišlo na mysl, že by na tom bylo něco špatného. Bůh stvořil lidi, aby si užívali sexu, jinak by jim nedal takový báječný dar. Vždyť se jako dítě tolikrát dívala bez vědomí rodičů, jak se milují. Byla úplně vzhůru ve tmě jejich jediného pokoje a poslouchala jejich šťastné vzdechy a jak matka křičí na Ježíše Krista, než finále přešlo do ticha provázeného vydatným chrápáním.

Pravidelných návštěv kostela si brzy všiml kněz, Otec Mahar, který získal její pomoc při různých pracích, vykonávaných ženami z okolí Božího domu. Těšilo ji starat se o květiny a utírat prach z oltářů a soch svatých v naději, že trocha obětovaného času nezůstane Bohem nepovšimnuta.

Začala pomáhat při prodeji partiového zboží, navštěvovala staré a nemocné, a dokonce vstoupila do církevního sboru. Otec Mahar byl více než nadšen novou ovečkou a začal se na ni vyptávat. Zjistil, že pracuje v pivovaru, kde rovněž dělalo několik mladíků chodících do kostela. Když se jich ptal na Mary, byl překvapen jejich úsměvem a opatrnými odpověďmi. Pak za ním jednoho dne přišla paní Maloneová. Znal ji i jejího manžela od vidění. Chodili pravidelně do kostela, ale osobně s nimi ještě nemluvil. Byli oba mladí, asi pětatřicetiletí, a zdálo se, že jsou to dobří, pracovití lidé. Ale ono deštivé úterní ráno

se paní Maloneové zračil ve tváři výraz obavy dodávající jejímu jinak krásnému obličejí tvrdé rysy, které však příliš často zůstávají natrvalo.

„Á, to je paní...?“

„Maloneová, Otče.“

„Ano, paní Maloneová. Co pro vás mohu udělat?“ Hlas kněze byl měkký a jemný, neboť vždy cítil blížící se hysterický záchvat u žen, které ho přicházely navštívit mimo úřední hodiny.

Hlas Margaretě Maloneové se nepatrně zachvěl, když odpověděla: „Můj Tom, Otče. On.“ Náhle se objevil příval slz. Začala hledat v kabelce kapesník. Tak brzy, pomyslel si kněz. Jak dlouho se to v ní muselo hromadit, aby se tu přede mnou takhle sesypala? Obvykle byly schopné odvyprávět půlku příběhu, než je přerušil déšť slz. Odevzdaně si povzdechl. Už to slyšel tolikrát. Tom je jí nevěrný nebo ztratil zájem o její tělo či ji začal každý páteční večer po několika sklenicích v hospodě mlátit. Jak mohl utěšit tyto ubohé bytosti a přinutit je, aby si uvědomily, že vše je pomíjivé a že modlitby k Bohu jim alespoň pomáhají přetrpět zkoušky života.

„Pojďte, paní Maloneová. Posadíme se a řeknete mi to, až budete moci.“ Vzal ji za ruku a vedl k lavicím v zadní části kostela. Stará žena s černým šátkem na hubených, shrbených ramenou zapalovala další svíčku za hříšnou duši svého již šest let mrtvého muže. Ani si jich nevšimla. Nezažila mnohokrát podobnou scénu v minulosti sama? Neseděla v té samé lavici s jiným, stejně bezmocným knězem a nevylévala si mu své srdce?

Margaretě Maloneové se alespoň podařilo ovládnout své třesoucí se tělo. „Ach, Otče, to můj Tom, našel si jinou.“

Otec Mahar jí poklepal na rameno a povzdechl si. Musel počkat, až se slzy opět zastaví.

„Je to žena z pivovaru, Otče,“ konečně pokračovala, zatímco vlastní slzy jí smáčely dlouhé zrzavé vlasy. „Už to trvá

týdny. Schází se s ní každé úterý a čtvrtek. Napřed mi říkal, že jde do hospody, ale Deirdre Finneganová mi prozradila, že je viděla mnohokrát spolu. A když jsem se ho na to zeptala, jenom se zasmál a prohlásil, že je alespoň lepší.“ Ztichla, neboť si uvědomila, že hovoří s knězem.

„Ale jemu je to jedno, Otče. To mě nejvíc bolí. Je mu jedno, že to vím. Je mu jedno, co bude s dětmi. Je jí posedlý. Nevím, co mám dělat, Otče. Co se dá udělat?“

„Hlavně se teď nesmíte rozčilovat, paní Maloneová,“ pokusil se ji utěšit kněz. „Většina mužů časem projde takovým obdobím. Nic to neznamená. Uvidíte, vrátí se k vám a všechno bude v pořádku jako předtím. Mějte odvahu.“

Odmlčel se. Teď musí reagovat prakticky. „Znáte celé jméno té ženy? Možná bych si s ní mohl promluvit.“

Nebyl si zcela jistý, zda uprostřed vzlykání slyšel správně. Znělo to jako Mary Kellyová.

Otec Mahar zůstal jako omráčený. Byla sobota večer, zpovědní hodina skončila a on teď sám seděl v sakristii. Mary Kellyová přišla k týdenní zpovědi, a když skončila výčet obvykle krátkého seznamu svých lehčích hříchů, zeptal se jí na Toma Malonea. Ani se nepokusila zapírat. Mluvila docela otevřeně o jejich poměru, a když se jí zeptal, proč se mu s tím nesvěřila dříve, namítla, proč by to měla dělat. Vždyť na tom není nic špatného, ne?

Kněz nemohl uvěřit svým uším. To ubohé dítě skutečně nevědělo, že to je hřích, že to, co udělala, není tak docela nevinné. Když se jí pak tázal dále, začal pochybovat o jejím duševním zdraví.

Vyprávěla mu o všech ostatních poměrech, proč navštěvovala kostel tak pravidelně a proč se tak vroucně modlila.

To vše říkala, jako by to byla ta nejpřirozenější věc na světě. A když se ho zeptala, zda by nemohl uspořádat zvláštní mši,

aby dosáhla toho báječného orgasmu, o němž slyšela, byl příliš šokován, než aby vůbec odpověděl.

Potřeboval čas na rozmyšlenou, a proto ji požádal, ať odejde, ale ať se ráno před bohoslužbou vrátí. Co může udělat? Očividně potřebovala jak doktora, tak kněze, ale jak může doktor léčit dívku, která je úplně amorální a jak může kněz léčit dívku, která nechápe rozdíl mezi dobrem a zlem?

Většinu té noci se modlil. Prosil o radu, pomocí níž by mohl zachránit to mladé nevinné stvoření před jejím doslova duši likvidujícím osudem. Následující den se jí trpělivě pokoušel vysvětlit, proč to, co dělala, a to, za co se modlila, je špatné. Ne, pokud by si našla jednoho muže, kterého by měla ráda a za něhož by se nakonec provdala. Pak by se mohli milovat, aby dosáhli posvěceného svazku a měli děti, ale je špatné, jestliže dává své drahocenné tělo každému muži, který je chce, jenom aby uspokojila ten lačný chtíč uvnitř sebe. Tím ničí jiskru Svatého Ducha, který v ní přebývá. Bůh ji miluje a chce, aby byla šťastná, ale musí si vážit toho báječného daru, který jí dal, a schraňovat jej jen pro manželství.

Rozesmála se, ne vzdorovitě, ale protože si upřímně myslela, že kněz je hloupý. Vybudovala si podvědomí, které odmítalo přijmout sex jako něco špatného. Kdysi poslouchala každé jeho slovo s úctou, teď ho však brala jako dítě, které nemohlo myslet vážně to, co říká.

Pokračoval, aby jí vysvětlil, s jakými chorobami může přijít do styku, jak může zničit rodiny, jak to povede jen k jejímu vlastnímu neštěstí ale bylo to beznadějně. Nezdálo se, jako by mluvil s jiným člověkem, neboť se chovala stále mile jako čistá dívka, kterou znal avšak bylo to, jako by se jedna část jejího mozku uzavřela a odmítla vpustit dovnitř jakýkoliv argument.

Nakonec navrhl, aby společně navštívili doktora, jeho dobrého přítele, který by si s ní promluvil a pomohl jí opět najít správnou cestu. Souhlasila, i když to považovala za hloupý nápad, ale pokud ho to potěší, půjde tam s ním. Schůzka byla

domluvena na další středu, ale Otec Mahar již Mary Kellyovou nikdy nespatřil.

Mary se odstěhovala do jiné části Dublinu a šla opět dělat barmanku, zatímco její život běžel i nadále ve stejných kolejích jako dřív.

Našla si nový kostel, kam chodila, ale tentokrát byla opatrnější, než aby se příliš seznámila s knězem.

A pak konečně potkala muže, který dokázal uspokojit její potřeby, a co bylo dost překvapivé, potkala ho v kostele. Timothy Patrick byl v každém ohledu ohromný muž. Měl typicky irské zrzavé planoucí husté světlé vlasy, obrovské ruce a uši, které odstávaly od hlavy v pravém úhlu. Jeho chuť, nejen k jídlu, ale i k životu, byla gigantická stejně jako jeho rozměry. Také to byl dobrý člověk, ne oddaně věřící, ale čestný a spolehlivý.

Jakmile na sebe pohlédli, když obcházel při mši s miskou na milodary, instinkt jim prozradil, že je zde konečně někdo, kdo by se mohl vyrovnat jejich vlastní vitalitě. Počkal na ni před kostelem, což předvídala, a doprovodil ji domů. Pak se setkávali každý večer a posedmé ji vzal do hotelu a pomilovali se.

Pro něj to byl nejspokojivější sexuální zážitek, jaký kdy zažil. Pro ni to bylo vyslyšení všech modliteb. Rozesmál se, když se před milováním modlila vedle postele, ale byl dojat, když potom odříkala celou děkovnou modlitbu, neboť pochopil, že to svým způsobem pro něj znamená kompliment.

Když Mary poprvé spatřila, jak ho má velkého, vyděsila se, ale také pocítila záchvěv vzrušení, které jí proběhlo. Proporcionálně přesně odpovídal jeho osobnosti. Gigantický. Nejprve byl něžný, něžnější, než k ní byli ostatní muži, ale na její žádost zdivočel a zaryl se do ní strašlivou silou. Jeho veliké ruce bez ustání hnětly a drtily její ňadra, ramena a stehna. A ona se s ním rvala celou svojí silou. Nikdy mu nedovolila, aby

získal navrch, kousala a drápala, dokud se nerozplakala úlevou ze svého šílenství. A pak přišlo uvolnění, rozlévající se celým tělem a zaplavující její zcela ochablé údy. Plakala, když ji hladil něžnými prsty po čele a s úsměvem na ni mluvil, zůstával v ní.

Potom odříkala svoji modlitbu, zatímco on tiše čekal a nespouštěl oči z její skloněné hlavy. Jakmile skončila, rozesmála se a skočila rovnou zpátky do postele, kde se té noci milovali ještě několikrát.

Vídávali se každý den a milovali se, kdykoliv byli o samotě. Jejich vzájemná touha nikdy nevyprchávala, a vždy se hlásila ke slovu. Nakonec Timothy oznámil svůj úmysl odejít do Anglie, aby si našel lépe placené zaměstnání, a požádal Mary, aby šla s ním.

O manželství se nezmínil, ale Mary dychtivě souhlasila, a tak během tří týdnů spolu bydleli na severním předměstí Londýna. Timothy našel práci na staveništi, zatímco ona opět pracovala jako barmanka. Její víra v Boha byla silnější než kdykoliv předtím a neustále mu děkovala, v kostele, doma, nebo dokonce i v autobusu na cestě do práce. Opatrovala svoji nově nalezenou lásku a věděla, že žádný jiný muž by nebyl schopen naplnit její tužby jako Timothy, ale ani jednou se nepokusila dotlačit ho do manželství.

Když vypukla válka, nechal se navzdory jejím protestům zapsat do armády. Ačkoliv byla skutečně hrdá na něj i na jeho činy, hrozila se vzájemného odloučení, neboť věděla, že žádný jiný muž by ji nedokázal uspokojit jako on a žádný jiný muž by ji nemiloval jako on. Ptala se v duchu sama sebe, zda bude dost silná, aby vydržela nehledat sexuální uspokojení jinde. Timothy narukoval a během čtyř dnů od něj obdržela dopis, že jakmile se vrátí, požádá ji o ruku. Poté věděla, že dokáže počkat.

Jenže Timothy o tři týdny později zemřel, rozdrcen jedné noci při manévrech tankem. Nikdo nevěděl, jak se to stalo,

jenom druhý den našli jeho tělo, celé to úžasné torzo bylo rozmačkáno k nepoznání půl míle od jednotky. Nikdo nevěděl, jak se tam dostal nebo proč tam byl, ale byl zaevidován jako jedna z prvních obětí války. O týden později navštívil Mary jeden z Timothyho kamarádů ze základního výcvikového tábora a vyprávěl jí, že Timothy s sebou ven propašoval láhev whisky, aby mu nebyla tak strašná zima, a té noci že se sám potuloval. Voják se domníval, že armáda našla rozdrcenou láhev u těla a pokusila se celou záležitost ututlat kvůli Timothymu i armádě.

Nato Mary ztratila víru v Boha. Tolik jí dát a pak jí to všechno jednou krutou ranou vzít, to bylo na její jednoduchou mysl příliš. Začala Boha nenávidět téměř stejně, jako jej kdysi milovala. Při třetím pokusu založit požár v katolickém kostele ji chytili. Dali ji do blázince, ale po dvou měsících ji jako vzorného pacienta propustili. Když byla druhý den na svobodě, připravila jednoho kněze částečně o sluch tím, že mu skrz dřevěnou stěnu zpovědnice vrazila do ucha nůž. Byla prohlášena za nesvéprávnou a poslána zpět do blázince. Když ji pustili, skončila právě válka a ona se vrátila do světa lidí, kteří byli příliš zaměstnáni svými vlastními ranami, než aby se staral i o ty její.

Její úpadek byl nevyhnutelný. Stále ještě toužila po uspokojení a hledala je jediným možným způsobem, tentokrát si tak vydělávala na živobytí. Začala tvrdě pít a brzy ji muži začali nudit. Žádný z nich se nevyrovnal Timothymu. Posmívala se zákazníkům při jejich zuřivých pokusech ji vzrušit. Chechtala se jejím dojemně malým údům. Jedné noci jí jeden statný muž, pyšný na své mužství, přerazil nos, když se mu vysmívala. Začala přicházet o peníze, neboť někteří muži odmítali zaplatit poté, co si vyslechli její demoralizující sarkasmus, ale stále se ještě nedokázala zdržet výsměšných poznámek při tom, co prováděli v posteli. Pro policii se stala známou jako obtěžovatelka kněží. Pronásledovala by kněze na

míle, buď aby ho proklela nebo aby mu nabízela své tělo tak dlouho, dokud ubohý muž neměl jinou možnost než zajít na nejbližší policejní stanici.

Znovu a znovu ji zavírali do blázince, ale pokaždé se chovala jako vzorný pacient a byla brzy propuštěna. Nakonec chytla kapavku a v počátečním stadiu, když věděla, že ji má, jí dělalo velké potěšení nakazit muže, kteří s ní spali. Brzy se ocitla sama na ulici, když se její domácí stal obětí jejích posměšků a choroby. Zpusťla, její zjev byl ošuntělý a její mysl již nebyla schopna vnímat realitu. Přidala se v Brick Lane ke skupině pákistánských emigrantů a bydlela s nimi několik let, zatímco ji ti muži najednou nebo jednotlivě využívali. Nakonec se jí však nabažili a vyhodili ji. Po měsíci se jedné noci vrátila, aby nalila mřížemi do suterénu jejich polorozpadlého domu parafin, zapálila celou krabičku sirek a hodila dovnitř. Během požáru, který spálil dům až do základů, zahynul jeden požárník a pět Pákistánců. Mary však nikdo nepodezíval.

Jednoho dne ji našli polomrtvou v kráteru po bombě. Trvalo měsíce nemocniční péče, než ji vyléčili ze všech chorob a předali Armádě spásy. Našli jí místo, kde mohla bydlet, koupili nové šaty a sehnali jí práci v prádelně byli přesvědčeni, že ji samu před sebou mohou zachránit.

A skoro se jim to podařilo. Tvrdě pracovala, týrané tělo začalo znovu získávat část dřívější síly, její mysl uzavřela další vstup, tentokrát ke vzpomínkám. Ale jak se uzdravovala, tělo si začalo žádat požitků. Bohužel, jediný osobní kontakt, který nyní měla s muži, byl důstojník Armády spásy, který ji dvakrát týdně navštěvoval v jejím bytě v suterénu. Když se ho pokusila svést, udělal tu chybu, že ji chtěl přesvědčit, aby vzhledla k Bohu. Náhle si vzpomněla na radost, kterou jí On vzal po tom všem, co věnovala Jeho církvi. Když našla svoji odměnu Timothyho, On jí ho vzal. Dokonce jeho služebníci – kněží – se jí pokoušeli zabránit, aby našla tohle štěstí. A teď ji ještě

tenhle takzvaný Boží voják nechce a schovává se za *Něj*, používá *Jeho* jméno a připomínají tím *Jeho* proradnost.

Důstojník Armády spásy uprchl, když hysterický vztek přerostl ve fyzické násilí. Mary odešla z bytu, potulovala se ulicemi a nabízela své tělo každému muži, který šel kolem. Když odmítl, nadávala a klela. Někteří se jí smáli, ale většinu je její šílené řádění vyděsilo. Nakonec našla útěchu v láhvi Johnny Walkera, kterou si koupila za své skromné úspory, vydělané v prádelně.

Tu noc zavolali sanitku k veřejným záchodkům u Angel v Islingtonu, kde návštěvnice našla ženu ležící v bezvědomí v jedné z kójí. Nejprve si myslela, že je Mary jenom opilá, protože zápach alkoholu vše přehlušoval, ale potom si všimla, že jí mezi nohama prosakuje krev. Doktorům trvalo dvě hodiny, než odstranili všechny úlomky skla z Maryiny vagíny. Hledala útěchu v láhvi whisky více než jedním způsobem.

Mary Kellyová se rozhlédla po svých pěti společnících. Rozzuřený obličej se jí zkřivil opovržením. Špinaví, vyschlí muži. Ani jeden z nich není skutečný chlap.

Nikdo z nich by nenechal mezi ostatními kolovat flašku.

No, ona měla dnes večer vlastní láhev a nebyl to žádný methylát. Byla to pravá skotská. Trvalo jenom tři dny, než sehnala dost peněz, aby si mohla koupit půllitrovou láhev. A byly to lehce vydělané peníze, neboť odešla do West Endu, kde se postavila před lidi stojící frontu na lístky do kina nebo do divadla. Zahleděla se jim do obličeje, jednu ruku natáhla pro peníze, druhou se drbala. Drbala se ve vlasech, drbala jizvy na paži, drbala se na prsou a pak, když se její ruka vydala na cestu k rozkroku, rozkašlali se.

Tak byla tady uprostřed těch kamenných hrobů v ruinách rozbořeného kostela. Trvalo roky bídy a utrpení duše i těla, než se dostala až sem. Ale nacházela se mezi svými, drcena

samotným životem. Odšroubovala zátku a zdvihla třesoucí se rukou láhev k ústům.

„Co to piješ, Mary?“ ozval se hlas ze tmy.

„Jdi do prdele.“ Mary věděla, že to přijde. Ostatní ji uvidí chlastat a budou žebrot taký o trošku, jenom kapičku, jediný doušek, ale nemohla se ubránit nutkání přijít sem dnes večer a pást se na nich pohledem, až ji budou prosit. Věděla, že se s ní za kapku i pomilují, pak se jim může posmívat ještě víc. Starci by zapomněli na to, jak je špinavá, a ona zapomene na to, jak špinaví jsou oni. Zoufale se budou pokoušet, aby jim ta jejich píchadla ztverdla natolik, aby s ní mohli souložit a vydělat si tak na pití. Ale nikdy se jim to nepodaří a ona se jenom bude chechtat a mít radost ze zoufalství v jejich odporných ksichtech.

„Neblbni, Mary, co to piješ?“ Jakási postava se šourala směrem k ní.

„Do toho ti nic není, ty špíno,“ odvětila Mary ještě po tolika letech irským přízvukem.

Ostatní hlavy se probraly ze své strnulosti a otočily se k ní. Postava se blížila. Dvě zalepené žluté oči civěly na láhev, kterou teď držela oběma rukama.

„Neblbni, Mary, to jsem já – Myer.“ Zraky ostatních ožily, když jim došlo, že je nablízku plná láhev skotské. „Vím, co máš ráda, Mary. Dej mi kapku a já ti to na místě udělám.“

„Ty,“ ušklíbla se Mary. „Vzpomínám si, jaks’ to posledně ani nemoh najít, že jo?“ Mary se začala hihňat, až se jí roztrásla ramena. „Ty!“

Starý muž se také začal hihňat. „Já vím, Mary, ale tentokrát to bude jiný, uvidíš.“ Špinavé prsty začaly tápat po kalhotách.

Mary se rozřehtala. Kolébala se dozadu a dopředu a neomaleně upíjela z láhve.

„Jen chvilinku, Mary, už to budu mít.“ Myer se smál, ale pak přestal, když mu po obličeji přelétl soustředěný, zamračený pohled. „Nevypij to všechno, Mary.“

Jeho zmatený zrak se rozzářil pýchou, když konečně předvedl cíl svého hledání.

Maryin smích dosáhl stupně hysterie, když ukazovala na jeho schlíplý penis.

„S tím bys nemoh ošukat ani mátu peprnou zezadu, ty bláznívej starej dědku,“ vykřikla.

V ten okamžik jakási ruka popadla krk láhve.

„Dej nám to, ty děvko,“ ozval se nad ní nezřetelně muž. Jeho obličej se téměř skrýval pod divokými kudrnatými vlasy a vousy. Ale neměl v ruce žádnou sílu, a tak se Mary posilnila skotskou a smíchem. Stáhla láhev zpět, shrbila se nad ní a držela ji mezi stehny. Vousatý muž ji slabě udeřil do šíje, ale Mary se jen tím víc smála.

Starý Myer se pokusil šmátrat mezi jejími koleny, aby se zmocnil láhve, ale ona je pevně stiskla k sobě. „Jenom jeden, Mary, jenom jeden,“ prosil.

Druhý muž ji náhle kopl, pak popadl chomáč jejích vlasů a strhl jí hlavu dozadu, zatímco vykřikoval sprosté nadávky. Udeřila ho rukou do zad, ale Myer se už vrhal po láhvi. V tu chvíli ho zasáhlo její kostnaté koleno do slabin, takže padl na zem a začal se svíjet bolestí.

Zbývající tři staří shrbení válečníci to pozorovali a pomalu se šinuli kupředu, aniž by oči spustili z láhve. Vousáč potácivě vstal a vrávorál k ní jako vykastrovaný rozzuřený býk, ale drápla ho do očí, až mu vytryskla krev, a muž klesl na kolena. Obrátila se k ostatním třem a ti se vystrašeně odtáhli.

„Bastardi!“ zakřičela na ně. Otočila se ke všem zády. Myer se plazil po čtyřech, z očí mu tekly slzy a ještě stále škemral. Vousáč si třel oči a ti tři se bázlivě krčili. Přihnula si zvučně z láhve a zašmátrala po sukni. Ve své opilosti ji minula a podařilo se jí to až na druhý pokus. Vyhrnula si ji až k pasu a zavrtěla jim nahým zadkem před obličejem. Pak zmizela v křoví. Jediné, co slyšeli, byl výsměšný chechtot.

Zastavila se u starého náhrobního kamene. Stále se ještě pochechtávala a mumlala si pro sebe. Chlapi jsou všichni stejní. Všichni jsou slabí, každý z nich. Dnes večer se pobavila, když z nich udělala blázny. Pomyslela na Myera a na to, jak se jeho titěrné péro, podobné bílému červíku, vyjímal v měsíčním světle. Směšné. Nikdy nepotkala chlapa, který by – ne, byl někdo takový. Ale kdo to byl? Před lety... napila se z láhve a pokoušela si vybavit, kdo byl ten, koho kdysi milovala, kdo byl ten, kdo jí kdysi něco dal? Ale co? Co jí dal? Nemohla si už vzpomenout.

Jak pořádně zaklonila hlavu, aby se mohla napít z láhve, zasáhl ji do obnaženého krku kámen. Zhroutila se a vousatý tulák jí vytrhl láhev ze sevření. Zhluboka se napil, zatímco ostatní kopali sténající postavu na zemi. Pak si vzal láhev Myer a lačně si dal doušek ohnivé tekutiny, ale předal ji ostatním, když ho oheň v hrdle donutil plivat a kuckat. Vousatý muž vrávoral ze strany na stranu, jak hledal Maryino svíjející se tělo. Znal tuhle děvku. Už dříve se vysmívala jeho kamarádům. Jednou se dokonce smála i *jemu*, když se ji pokoušel obšťastnit. Zvedl velkou cihlu a tvrdě ji udeřil do obličeje.

Potom vytrhl láhev hubenému mužičkovi, který ji právě dostal, a přihrnul si. Usadili se do kruhu, jenom několik stop od Maryina nehybného těla a dopíjeli whisky. Pak se vrátili ke svým methylátům.

Mary Kellyová nebyla úplně mrtvá, ale neměla k tomu daleko. Lebku měla rozraženou cihlou a z rány hojně vytékala krev. Měla zlomená dvě žebra, zatímco v jejím hrdle zela sečná rána. Už hezkou chvíli ležela v té špíně. Její životní jiskra pomalu vyprchávala a za chvíli bude mrtvá. Hýbaly se jen její rty, odříkávající znova a znova tichou modlitbu, zatímco prsty se donekonečna snažily počítat do deseti.

Docela blízko ležela skleslá těla jejích pěti společníků, choulící se k sobě v nerušeném spánku.

První krysa se k ní blížila opatrně. Zápach krve překonal všechen strach, ale nikdy nezatemnil její obezřetnost. Byla mnohem větší a tmavší než ostatní krysy, které ji následovaly. Několik stop od Mary se zastavila a přikrčila zadek, zatímco celé její tělo se napjatě chvělo.

Náhle přiskočila k otevřené ráně na Maryině krku, vnořila hluboko obří řezáky a v mocné křeči svého silného těla sála krev. Mary se pokusila pohnout, ale vzhledem k tomu, kolik již ztratila krve, byla příliš slabá. Krysa se jí nyní zakousla hluboko do hlasivek. Maryino tělo se trásl a další zuřivá silueta se pokoušela mezi chomáči Maryiných vlasů dostat do hluboké rány v lebce. Maryina záda se prohnula do oblouku, jak se konečky jejích nervů napjaly, a posléze poklesla. Jiná krysa ji rvala za ucho. Celé její tělo se náhle zakrylo hemžícími se, kňučícími tvory, jichž stále přibývalo odkudsi z temnoty. Zápach krve byl teď mnohem silnější než předtím. Tak končil nešťastný život Mary Kellyové. Kněžím se nikdy nepodařilo spasit její duši, ale ta ani nebyla doopravdy ztracena. Jen její mysl.

Krysy vysály z jejího těla krev a užraly maso, dokud nezbylo nic než kosti a kousky kůže. Netrvalo to dlouho, neboť jich bylo spousta. Mnoho, a ne všechny byly nasyceny, jen to popudilo jejich chuť na lidské maso. Bylo mezi nimi několik větších krys, které se vydaly směrem k pěti postavám spícím poblíž.

Sesypaly se na nehybná těla a v jejich počínání už chyběl sebemenší náznak opatrnosti. Dva muži neměli žádnou naději, neboť krysy jim ještě ve spánku vyrvaly oči z hlavy. Slepě tápali uprostřed masakru, který se odehrával, zatímco krysy se přisávaly na jejich zkrvavená těla.

Vousáč vyskočil na nohy a strhl si svíjející se tělo z obličeje, přičemž si serval z tváře většinu vousů. Ale jak stál, jedna z větších krys mu přiskočila ke slabinám a jediným mocným škubnutím svého těla mu urvala genitálie. Tulák zaječel, klesl

na kolena a vrazil si ruce mezi nohy, jako by chtěl zastavit proud krve, ale byl okamžitě pohlcen a smeten vlnou černých ježatých těl.

Další ubožák si zakryl hlavu rukama a stočil se do klubíčka, zatímco se jeho křehké tělo otřásalo vzlyky a prosbami. Krysy mu ukousaly prsty a zaútočily na šíji stejně jako na jeho obnaženou zadnici. Setrval ve své obranné pozici, i když ho krysy ještě napůl živého žraly.

Myer se dal na útěk. Běžel rychleji než kdy předtím a skoro se mu podařilo uniknout. Avšak ve své panice zakopl o náhrobek, který ve tmě přehlédl. Přelétl přes něj a přistál na zádech. Vmžiku ho krysy dohnaly a jejich zuby ostré jako břitva roztrhaly jeho mdlé, staré tělo na cáry.

Venku před zříceninou se na hlavní silnici shromáždil dav. Lidé zaslechli vřavu i jednotlivé zoufalé výkřiky, ale nikdo se neodvážil vstoupit na temný hřbitov. Neviděli nic skrz listí, ale věděli, co je to za lidi, kteří si starý kráter vybrali za svůj domov, a tak se jim na pomoc nijak nehrnuli.

Nakonec přijeli policisté a hned za nimi pancéřový vůz. Mocný proud světla zalil křoviny a tři policisté s baterkami se vydali dovnitř.

Po třech minutách se opět objevili, všichni smrtelně bledí. Jeden poodešel ke kraji silnice a zvracel.

6

Harris se škubnutím probudil a automaticky vypnul pískající budík. Zvonění jej vždy vyděsilo, když ho zastihlo nečekaně. Později si zvykl budit se několik minut před jeho zazvoněním a očekávat první zapísknutí, které okamžitě rychlým pohybem ruky vypínal. Pak si většinou ještě nějakých deset minut poležel.

Ale dnes ráno ho budík vyrušil z hlubokého snu. Pokusil se vybavit si, o čem byl. O něčem s ostrými, trhajícími zuby.

Zatraceně, pomyslel si, to byly krysy. Tisíce krys. Vzpomněl si, jak vyhlédl v noci z okna a pod ním byly tisíce krys, všechny absolutně potichu, jen na něj hleděly v měsíčním světle. Tisíce rozpustilých oček. Pak se najednou vyvalily vpřed, rozdrtily přední dveře a pelášily nahoru po schodech. Díkybohu za ten budík.

S povzdechem se otočil a objal paží schoulenou dívku, která ležela vedle něj.

„Dobré ráno, Judy.“ Dívka se schoulila ještě do pevnějšího klubíčka a tiše cosi zamumlala.

Harris jí přejel jazykem po nahých zádech a ona se slastně zavrtěla. Vsunul jí ruku mezi paže a vystrčená stehna a zlehka ji poklepal po hebkém břiše. Malátně se k němu otočila, aby mu viděla do tváře a zaujala vzrušující polohu.

„Ahoj,“ řekla a políbila ho.

Přitáhl se k ní blíže a oba se k sobě přitiskli.

„Je moc hodin,“ poznamenal.

„Tolik zase není.“

„Ale je.“ Přejížděl prsty po vnitřní straně jejích stehen a dráždil ji. „Nemáš toho po včerejšku dost?“

„Ne.“ Začala ho líbat na víčka.

„Ale já jo.“ Zasmál se a odhodil přikrývku. „Radši vstaň a jdi se otáčet do kuchyně.“

„Prase.“

Pozoroval, jak vklouzla do pyžama a zmizela v kuchyni. Doléhala k němu hudba z Radio One. Přemýšlel o Judy, zatímco ona otvírala a zavírala skříňky a napouštěla vodu do konvice.

Žili spolu už šest nebo sedm měsíců a zdálo se, že jejich láska je den ode dne silnější. Pracovala jako módní návrhářka a byla dost úspěšná. Potkali se na večírku svých známých. Tu první noc spali vedle sebe, ale nedovolila mu, aby se s ní miloval. Pochopitelně to zkoušel, ale ona ho jemně odradila a následující ráno, ke svému překvapení, byl rád, že to udělala. Po několika týdnech, když už věděli, že jsou do sebe zamilovaní, se zeptal, proč ho tu první noc nechala u sebe, ale nemilovala se s ním. Nemohla mu to vysvětlit, protože tomu sama opravdu nerozuměla. Ne tomu, že se nemilovali, ale tomu, proč ho nechala spát vedle sebe. Nikdy s nikým nespala, a i když byla před dvěma lety zasnoubena, její milostné styky se omezovaly jen na dotyky.

Právě tu noc cítila, že se v ní cosi hnulo. Zvláštním způsobem jí ho bylo skoro líto. Na pohled vyhlížel soběstačně a sebevědomě, ale v hloubi duše byl učiněným ‚ztraceným chlapečkem‘. Usmál se a řekl, že to byl jeho obvyklý trik na ženy, ale ona přikývla a odpověděla:

„Ano, to bylo celkem vidět. Jenže pod tou maskou se opravdu schovává ztracená dušička bloudící kolem. Ty jseš, Harris, muž mnoha tváří.“

Byl ohromen. Dělal mu dobře, že se někdo o něj natolik zajímá, že se ho snaží takhle „prokouknout“. Pokračovala ve vysvětlování tím, že ho nemohla tu noc nechat odejít, protože chtěla být s ním, ale nechtěla nechat padnout všechny zábrany, dokud si jím nebude jista. A sama sebou.

Po několika měsících si pronajali byt na King's Cross a spolu se tam přestěhovali. Hovořili o manželství a shodli se, že na tom zatím nezáleží. Budou spolu žít jen tak a pak se uvidí. Buď ano nebo ne.

Někdy, obvykle když byl sám, připlazilo se k němu staré tvrďáctví a on si říkal: „Harris, jsi tady, abys dělal pořádné věci, synu.“ Ale když byl s Judy, když s ní kráčel a držel ji za ruku, když se milovali, vytlačila něha z jeho pocitů všechnu drsnost.

Judyin hlas z kuchyně přerušil jeho myšlenky.

„Tak, lenochu, snídaně je skoro hotová.“ Vyskočil z postele, vměstnal se do modrého županu a zašel si na záchod. Pak se vydal k domovním dveřím pro noviny. Když se vrátil, políbil Judy na šíji a posadil se k malému stolu.

„To je dobře, že jsi mě zavolala, myslel jsem, že mi praskne měchýř.“

Judy před něj postavila slaninu s brambory a sedla si k vajíčkům natvrdo. Harris nesnášel po ránu vajíčka.

Otevřel *Mirror*, aby se podíval na titulky. Obvykle četl noviny v autobuse po cestě do školy hrozně rád je nechával ve sborovně k nesouhlasu svých kolegů, kteří se domnívali, že všechny noviny kromě *Times* a *The Guardian* jsou směšné, ale vždy se už během snídaně podíval na titulky.

„Kriste, poslechni si tohle,“ zamumlal s pusou plnou chleba. „Šest tuláků zaživa sežráno krysami. Včera v noci byla policie povolána ke kráteru v Stepney poté, co kolemjdoucí

zaslechli výkřiky a ruch velké bitky vycházející z trosek starého hřbitova Svaté Anny. Při prohlídce policisté našli zbytný šesti těl, zjevně zabitých krysami, z nichž některé se ještě krmily mrtvolami. Oblast byla okamžitě uzavřena a policisté v ochranných oděvech hledali s pomocí firmy na hubení pomoci jedů po hřbitově krysí doupě, ale neodhalili žádné stopy po této havěti. Ráno toho dne byla třináctiměsíční Karen Blakelyová se svým psem doma napadena a zabita krysami. Matka děvčete, Paula Blakelyová, je stále v nemocnici pod sedativy a je zřejmé, že se nachází ve vážném stavu. Bude ustaven vyšetřovací výbor, aby...

Harris potichu dočetl článek, zatímco ho Judy obešla a opřela se mu o rameno.

„Je to ohavné,“ otřásla se hrůzou a přitiskla se k němu blíž. „Jak se může taková věc stát ještě dneska?“

„Věděl jsem, že existují některé strašné brlohy, ale netušil jsem, že jsou tak hrozné, aby zplodily něco takového.“ Potřásl zmateně hlavou. „To musí být ta žena, co jsme ji včera s Keoghem viděli v nemocnici. Sám tvrdil, že spatřil dvě obrovské krysy. Možná vůbec nepřeháněl. Co se to sakra děje?“

Oba se oblékli a vyšli z domu. Protože šel každý jiným směrem, Harris do East Endu, Judy do velkého obchodáku ve West Endu, pro nějž vytvářela módu, políbili se na rozloučenou a vyrazili každý svou cestou.

V autobuse Harris uvažoval o krysách a v duchu se ptal sám sebe, zda ty tři nehody mají nějakou spojitost. Byla to jen shoda náhod, nebo spolu nějakým způsobem souvisely? Mohly to být tytéž krysy, nebo to byla různá hejna? Rozhodl se, že se zeptá Keogha na další věci o oněch dvou krysách, když tu si vzpomněl, že Keogh dnes nepříjde. No, nevádí, tedy zítra.

Ale pro Keogha neexistovalo žádné zítra. Když Harris přišel do školy, zavolali ho do ředitelny a řekli mu, že hoča předcházející noci odvezli s těžkými horečkami do nemocnice

a v tento okamžik se nachází v kritickém stavu. Volali z nemocnice a ptali se, zda s ním nebyl ještě někdo jiný, když ho krysa kousla. A zda by učitel, který ho včera vzal do nemocnice, nemohl přijít.

„Ano, jenom dám pár pokynů třídě a hned tam zajdu,“ oznámil Harris ustrašenému panu Nortonovi.

„Ne, já se o to postarám,“ řekl ředitel. „Jděte hned. Trvali na tom, že to pospíchá. Snažte se být co nejrychleji zpátky.“

Harris vyšel ze školy a vydal se hbitým krokem do nemocnice. Když tam dorazil, začal vysvětlovat, kdo je, ale vrátný jej očekával, ihned ho zavedl do kanceláře v zadním traktu budovy a požádal ho, aby zde počkal. Sotva se posadil, otevřely se dveře a dovnitř vešli tři muži.

„Á, vy jste učitel toho chlapce?“ zeptal se první chlapík, když krácel kolem stolu. Jeho statná postava se znaveně složila do křesla, zatímco se na Harrise sotva podíval. Než mohl Harris odpovédět, mávl rukou směrem k ostatním dvěma. „Doktor Strackley“ – doktor přikývl – „a pan Foskins z ministerstva zdravotnictví.“ Foskins podal učiteli ruku a ten jí potřásl. „A já se jmenuji Tunstall, jsem ředitel nemocnice.“ Muž za stolem dokončil představování a začal listovat svazkem papírů. U jednoho z nich se zastavil, jako by jej částečně studoval, ale současně se zeptal:

„Vaše jméno?“

„Harris. Jak je Keoghovi?“

Tunstall vzhlédl od dokumentů. „Neřekli vám to?“

Harris ztuhl, když zaslechl tón v ředitelově hlase.

„Bohužel v noci zemřel.“

Harris nevěřícně zavrtěl hlavou. „Ale kously ho teprve včera.“

„Ano, to víme, pane Harrisi,“ přistoupil k němu doktor a opřel se o stůl, zatímco pozorně hleděl na omráčeného učitele. „Proto jsme vás požádali, abyste přišel. Včera jste sem chlapce přivedl. Snad byste nám mohl říci, jak a kde ho kously?“

„Ale přece nemůže umřít nakousnutí. A během jediného dne?“ Harris vrtěl hlavou, aniž by reagoval na doktorovu otázku.

Tunstall konečně odložil papíry stranou a promluvil hlasitěji: „No, zdá se to být nemožné, že? Už provádějí pitvu, aby se zjistilo, zda Keogh netrpěl nějakou jinou nemocí. Domnívali jsme se, že snad ono kousnutí mohlo uvést do chodu nějakou skrytou chorobu, jejímž nosičem chlapec byl. Ale tuto teorii už jsme prakticky opustili, i když ji stále prověřujeme. Víte, včera sem přivezli také ženu možná jste o tom četl v novinách; její dítě zabily krysy a ona sama byla jimi napadena, když se pokoušela zachránit dceru. Zemřela před dvěma hodinami.“

„Ale to znamená, že každý, kdo přijde do styku s krysami a jedna z nich ho kousne...“ Foskins přerušil Harrise dřív, než mohl domluvit.

„Ano, pane Harris. Jakmile jednou někoho kousnou, má ještě asi čtyřiaadvacet hodin života. Proto je podstatné dozvědět se o této odrůdě krys co nejvíce. Je to zřejmé neznámý druh, každopádně neznámý nám tady v Anglii. Z toho, co jsme se doslechli, je jejich velikost mimořádná...“

„Chceme vědět všechno, co vám chlapec o nehodě pověděl,“ přerušil ho Tunstall netrpělivě.

„Ano, ovšem,“ přikývl Harris. „Ale jak umírají? Na co umírají?“ Střídavě pohlédl na každého ze tří mužů. Pokoj naplnilo ztěžklé mlčení.

Nakonec si doktor odkašlal a pohlédl na ředitele. „Myslím, že bude správné, když do toho pana Harrise zasvětíme. Domnívám se, že můžeme věřit v jeho diskrétnost a že nám může být schopen pomoci, pokud tuto oblast dobře zná.“

„Narodil jsem se tady. Znáám většinu téhle čtvrti a vím přesně, kde Keogh potkal ty krysy.“

„Skvělé,“ povzdechl si Tunstall. „Ale pochopte, že nesmíte nikomu zopakovat nic, co bude řečeno v této místnosti. Ještě

nevíme, čemu stojíme tváří v tvář, a dokud si nebudeme jisti, musíme zachovat nejvyšší diskrétnost. Nechceme, aby lidé propadli panice z něčeho, co může být pouze výjimečným jevem.“

„Jako těch šest zaživa sežraných tuláků!“ zvolal Harris.

„Ano, ano, pane Harris, víme, že to je úděsné,“ řekl rychle Foskins. „Ale nechceme přece, aby lidé propadli panice, že? První by to odnesly právě doky. Nebesa vědí, že dokařům stačí nepatrná záminka, aby přestali pracovat, tak si představte, co by s nimi udělal strach z tohohle. A pokud by ve skladech a na lodích nechali potraviny, aby tam hnily, co pak? Celý přístav by byl během několika dní zamořen. To je bludný kruh, pane Harris, bludný kruh.“

Učitel mlčel.

„Podívejte se, pravděpodobně ten problém zvládneme, než se přihodí ještě něco dalšího,“ Tunstall se naklonil vpřed a ukázal prstem na Harrise. „Vaše pomoc není teď rozhodující, ale pokud nám chcete pomoci, musíte souhlasit s mlčením.“

Co způsobilo, že má skutečně takové obavy, ptal se v duchu Harris. „Dobrá,“ pokrčil rameny. „Chci jenom vědět, jak Keogh a ta žena zemřeli.“

„Ovšem,“ usmál se doktor Strackley ve snaze prolomit ledovou atmosféru. „Ta úmrtí byla způsobena infekcí, kterou do krevního oběhu zaneslo kousnutí krysou. Choroba, kterou tato havěť obvykle způsobuje, se nazývá Weilova nemoc, leptospiróza neboli spirochetová žloutenka. Máme jen asi deset nebo jedenáct případů v zemi ročně tak je to vzácné. Organismus, který to způsobuje, *Leptospira Ictero-haemorrhagiae*, bývá přenášen močí krys a vniká do oběhu člověka kůží nebo trávicím traktem. Je to riziko z povolání u lidí pracujících v kanalizaci. Inkubační doba bývá od sedmi do třinácti dnů; na počátku choroby přichází náhlá horečka, bolesti svalů, ztráta chuti k jídlu a zvracení. Zimničný stav trvá několik dní, než se objeví žloutenka a pacient začne být

vysílený. Horečky asi po deseti dnech klesají, ale stává se, že se celý proces vrací. Často tuto chorobu léčíme penicilinem nebo jinými antibiotiky, ale máme na ni i zvláštní sérum. Problémem je, že jen zřídkakdy bývá nemoc diagnostikována jako Weilova nemoc tak brzy, aby se dalo sérum použít.

Tak to je choroba, o níž víme. Ted' se stala neuvěřitelná věc. U oněch dvou případů z dnešní noci se celý proces odehrál během čtyřiaadvaceti hodin.“ Odmlčel se, jako by chtěl udělat dojem. „Existují také další rozdíly.“

Pohlédl na Tunstalla a tiše hledal svolení, aby mohl pokračovat. Ředitel přikývl.

„Horečky udeří během pěti nebo šesti hodin. Žloutenka propukne okamžitě. Oběť rychle ztrácí všechny smysly jako první přichází o zrak. Tělo upadne do komatu, občas se zmítá v silných křečích. Pak přichází to nejstrašnější. Kůže nyní již úplně žlutá se začne napínat. Ztenčuje se a roztahuje přes kostru. Proměňuje se v hedvábný papír. Nakonec se začne trhat. Po celém těle se objeví rozervané jizvy. Nebohá oběť umírá příšerně bolestivou smrtí, kterou, jak se zdá, i ty nejsilnější drogy tlumí jen zčásti.“

Tři muži zůstali mlčky, zatímco si informace hledaly cestu do Harrisova ztuhlého mozku.

„Ubohý Keogh,“ poznamenal nakonec.

„Ano, a bůh pomoz každému, koho ještě kousnou,“ řekl téměř netrpělivě Tunstall. „Ted' tam pošleme specialisty na hubení krys, dříve než se ještě něco stane. Je to solidní a velmi diskrétní firma. Od rána prohledávají kráter a dům té ženy. Pokud nám můžete povědět, kde kously toho chlapce, pošleme je, aby se tam také porozhlédli.“

Harris jim pověděl o starém kanálu, který Keogh používal jako zkratku. „Podívejte, pusťte mě, ať tam dolů zavedu několik krysařů, mohu jim ukázat přesné místo.“

„Ano,“ souhlasil Foskins. „Jdeme s nimi teď na hřbitov, abychom se podívali, jak jsou daleko. Můžete jít také a pak vzít někoho z jejich lidí ke kanálu.“

„Napřed musím zavolat do školy.“

„Dobrá, ale nikomu o tom ani slovo. Řekněte jen, že vás nemocnice potřebuje kvůli výpovědi. Až se vrátíte do školy, byli bychom rádi, kdybyste se zeptal žáků, zda v poslední době neviděli nějakou krysu, a pokud ano, tak kde. Rovněž, pokud je něco kouslo vůbec cokoliv, ať jdou rovnou do nemocnice. Pokud jim to dokážete říci, aniž byste je vyděsil, budeme si toho vážit.“

„Ty rošťáky není tak jednoduché vyděsit,“ zasmál se Harris.

„Myslím, že to bylo někde tady,“ ukazoval Harris jednomu z lovců krys, kterého si směl odvést s sebou z toho příšerného chaosu na hřbitově. On a hubitel hlodavců, tichý mužík, jehož úzký špičatý obličej nebyl podle Harrise nepodobný tvorům, za jejichž hubení mu platili, nyní stáli před vysokou zdí z cihel.

„Kanál je potom na druhé straně,“ vykládal Harris. „Jestli půjdeme kousek dolů, přijdeme k mřížím, a pokud se to dodneška nezměnilo, bude tam pár otvorů.“

Jak kráčeli, mužík, jehož jméno znělo Albert Ferris, ztratil část svého odstupu a nepatrnou nesmělost před Harrisovým povoláním a začal s učitelem rozprávět.

„Víte, nikdy jsem neviděl nic takového jako tam dneska ráno. Dělán tuhle práci patnáct let, ale tohle jsem ještě nezažil. Krev a kusy těl všude kolem. Hrozný. Ale žádné krysy. Víte, žádné mrtvé. Ti ubozí staří otrapové ani nemohli vědět, co je napadlo. Pomyslete, že byli všichni pravděpodobně pěkně v limbu z toho, co vypili, všichni pěkně chlastali. Ale přesto byste si myslel, že se z toho alespoň jeden dostane. Nebo aspoň zabije některou z těch krys.“ Potřásl hlavou. „Nechápu.“

„Opravdu jsem nikdy předtím neslyšel o krysách, které by kvůli zrádce napadly lidi,“ pokračoval Harris, aby udržel hovor.

Byl rozhodnutý dozvědět se o celé situaci co možná nejvíc. Nevěděl proč, ale neklid, který cítil, byl hlubší než přirozený odpor z oněch šokujících tragédií.

„Ne, tohle nikdy nedělají,“ odpověděl Ferris. „Každopádně ne v téhle zemi. Víte, krysy jsou velmi, velmi opatrné. Dokážou žít prakticky z ničeho a určitě by nezaútočily jen kvůli masu. Mrtvoly, to jo. Mrtvoly by snědly. Ale zaútočit na člověka kvůli žrádлу? Ne. Ale co nás dneska ráno zmátlo, byly některé ze stop, které jsme našli. Dvakrát tak velké, než jaké zanechá normální krysa. Poslali jsme je do laboratoře, aby je zanalyzovali, ale jak naznačili, jde o pořádně velké mrchy. A teď, jestli Londýn začíná plodit smečku nadprůměrně velikých krys - a víte, jak rychle se množí - no, myslím, že mám před sebou dost starostí. A jestli útočí na lidi.“ Potřásl opět hlavou.

„Jak rychle se vlastně množí?“ zeptal se učitel.

„Samička může mít od pěti do osmi vrhů ročně, a asi od čtyř do dvanácti mláďat v jednom vrhu. Pak, po pár hodinách, jsou ti chlípni otrapové zase u ní. Moc se mi nelíbí, že se tu potulují ty velké.“

To se nelíbilo ani Harrisovi.

Došli k mřížím a spatřili otvor.

„Podívejte,“ řekl Harris Ferrisovi, „víte, že jenom hledáme stopy těch potvor nechceme přece žádné chytat.“

„Nebojte se, člověče, nebudu se mezi nimi motat.“

Po ujištění, že se s mužíkem nenacházejí na křižácké výpravě, Harris prolezl otvorem. Vykročili zpět k výchozímu bodu zdi a opatrně pátrali po sebemenším pohybu.

Ferris je zahlédl jako první. Pečlivě pozoroval druhý břeh a hledal nějaké tmavé díry, skupiny stop nebo cokoliv, když tu jeho zrak padl na tři objekty pohybující se v temné vodě. Na tmavohnědé, blátivé hladině kanálu byly vidět tři malé černé hlavičky klouzající opačným směrem, než kráčeli oni.

„Podívejte,“ ukázal vzrušeně. „Tamhle jsou tři.“

Harris se podíval tam, kam ukazoval Ferris. Okamžitě spatřil tři černá těla i jejich dokonalou trojúhelníkovou formaci, vytvářející za nimi jemnou stopu na vodní hladině.

„Dobrá, sledujme je.“

„Zdá se, že vědí, kam plavou!“ zavolal Harris na malého zabijáka krysa, který jeho tempu stěží stačil.

Náhle se temní tvorové vynořili z vody a vyběhli na břeh. Poprvé mohli oba muži spatřit celá jejich těla.

„Kriste, ty jsou obrovské!“ vykřikl Harris.

„Nikdy předtím jsem neviděl tak velké krysy,“ pronesl Ferris s údivem. „Pro tentokrát bychom se jim měli raději vyhnout. Nechceme je, ehm, znervózňovat.“

„Musíme se pokusit je sledovat,“ řekl Harris pevně. „Mohou nás zavést ke svému doupěti.“

Jak hovořil, krysa v čele se zastavila a otočila k němu hlavu. Ostatní dvě znehybněly a udělaly totéž.

Harris nikdy nezapomene na děs, který pocítil, když se na něj upřely tři páry ostrých, zlých očí. Neztuhl hrůzou kvůli velikosti té havěti ani z přirozeného odporu, nýbrž proto, že neprchaly ani se nezkoušely skrýt. Žádné známky paniky. Jenom tři tichá těla zlovlně hledící na muže, jako by se rozhodovala, zda přeplavat napříč k nim nebo jít svou cestou. Harris věděl, že kdyby přišel jakýkoliv náznak, že se ty ošklivé obludy chtějí vydat k nim, nezaváhal by a rozběhl se tak rychle, jak by mu nohy dovolily. Když Ferrisova ruka sevřela jeho paži, domyslel si, že zabiják krysa myslí na to samé.

Ale krysy se pojednou otočily a zmizely dírou ve starém dřevěném plotě, který odděloval druhý břeh kanálu od veřejného prostranství.

„Díkybohu,“ vydechl Ferris zhluboka. A pak, když se trochu vzpamatovali, se zeptal: „Co je to tamhle?“

Harris se na chvíli zamyslel, neboť se pokoušel vybavit si okolní krajinu. „No, je tam pustina - můžeme odsud vidět keře - a potom je tam...“ Svrátil čelo a uvažoval. „Ale ne. Domy.

Za pustinou jsou činžáky. Naštěstí bude většina dětí ve škole, i když některé se touto dobou mohou přijít naobědvat. Předpokládám, že krysy směřují k velkým kontejnerům na odpadky, které patří k bytům. Musíme se tam rychle dostat, pro všechny případy.“

Když se chystal rozběhnout podél železného plotu na straně kanálu, aby našel otvor, jeho oči zachytily ve vodě další pohyb. Tentokrát přicházel z opačné strany než ty první tři. Spatřil větší skupinu černých těl, jak klouzá po vodě. Zaznamenal jich nejméně sedm, než se rozběhl za Ferrisem, jehož reakce na hrůznou smečku byla okamžitá.

Za běhu se Harris ohlédl a spatřil, jak chlupatá těla proklouzla toutéž dírou v plotě, kterou použily i předchozí tři.

Když oba třesoucí se muži doběhli opět k silnici, Harris zastavil malého krysaře.

„Jděte zavolat policii,“ vyhrkl popadaje dech. „Ať se spojí s vašimi lidmi a co nejrychleji je tam dovezou. Já půjdu k činžákům, vy přijďte za mnou, až zavoláte. Kousek tímhle směrem najdete malý most se silnicí napříč kanálem, tak mě pro Kristovy rány co nejrychleji dojděte. Nechci se s tou hordou rvát sám!“

„Podívejte, člověče, krysy jsou moje práce,“ odpověděl Ferris zapáleně. „Vy se sežeňte policii. Já zjistím, kam jdou, a budu vědět co s nimi, když bude třeba. Nejsem žádný hrdina, ale vyznám se v tom přece jen líp, ne?“

Aniž by vyčkal odpovědi, vyrazil mužík lehkým poklusem vpřed.

Kdo má něco proti? pomyslel si Harris a začal se rozhlížet po telefonní budce.

Krysy hbitě spěchaly porostem, nyní již v doprovodu skupin menších jedinců. Dosáhly dalšího dřevěného plotu, který odděloval městské obytné jednotky od pustiny. Proudily mnoha škvírami a vydávaly se k velkým odpadkovým kontejnerům,

zřízeným u paty každého činžáku. Jídlo a smetí všeho druhu bylo spádově vyprazdňováno ze všech pater činžáku jeho obyvateli do obrovských kulatých košů a vyváženo každý týden městskou kanalizací. Mnoho domácích zvířat zde bylo pohřbeno, když jejich život skončil následkem nehody nebo stářím. Bramborové slupky, vaječné skořápky, staré jídlo, papír a cokoliv, co prošlo skluzavkou, bylo takto likvidováno, aby se to pěkně smíchalo a týden kazilo, než byly koše vyprázdněny, a obyvatelé domu varovali své děti, aby se nepřibližovaly k hniječím stěnám kontejnerů.

Tentokrát to bylo poprvé, kdy velká smečka krys navštívila smetiště ve dne. Normálně zde bylo příliš mnoho dětí, které se smály, křičely, bojovaly a hlučely, neboť hluk jim působil naprostý požitek a plašil zvířata. Noc byla spojencem krys.

Ale teď byly plné nové smělosti. Nalezly novou odvahu, vedeny většími černějšími krysami, jejichž odrůda se mezi nimi náhle objevila, aby vládla a zastrášovala. Nebo alespoň našly novou hnací sílu.

Nikým nepovšimnuty spěchaly podél zdí budov v jednom šiku, až dospěly ke kontejneru, do jehož stěn před mnoha nocemi vyhledaly díry, aby svým věčně hladovým žaludkům poskytly přístup k žrádlu. Spěšně prolezly a pak se pustily do dalších děr pod obrovským válcem odpadků, které si opět udělaly samy, až se dostaly k samotné hromadě, kde hryzaly a žraly všechno, co se dalo rozžvýkat.

Velké krysy jako první věděly, že je tam žrádlo. Někdo vyhodil skluzavkou maso na víkend. Možná bylo zkažené, možná celou porci vyhodil ze vzteku manžel, káraný za to, že v době nedělního oběda zůstal v hospodě místo doma. Ale už to tam leželo a krysí chuť na maso byla vyburcována v úděsném rozsahu.

Menší krysy se také pokusily dostat k masu, ale byly okamžitě zabity a pohlceny svými nadřízenými.

Ferris zaslechl kňučení menších kryš, když běžel kolem kontejneru. V mžiku zastavil a pozorně naslouchal, ostrý obličejík natočený ke straně. Pak pochopil, odkud zvuk přichází. Pomalu a potichoučku kráčel ke zdánlivě pevným dveřím. Zápach starého jídla ho utvrdil v tom nejhorším. Nalezl díry ve spodku dveří a opatrně poklekl na kolena. Znovu naslouchal. Nyní bylo ticho. Obezřetně sklonil hlavu k větší z černých děr a pokusil se nahlédnout do temnoty. Nic se nehýbalo. Klečel na kolenou a pravým uchem se téměř dotýkal země.

Bez jakéhokoliv varování k němu vylétla velká krysa a zakousla se mu hluboko do tváře. Ferris zařval a spadl dozadu, zatímco divoce tloukl do tvora na své tváři. Vší silou odtrhl krysu, která mu na líci vyrvala díru, ale nedokázal mocné, svíjející se tělo udržet a to se na něj opět vrhlo. Ostatní hlodavci zatím proudili dírami k mužíkovi, jehož řev přihnál lidi ke dveřím a oknům.

Když obyvatelé spatřili na zemi postavu v bílých montérkách, obklopenou a pokrytou chlupatými těly, nedošlo jim ani, co se děje. Někteří, když pochopili, zavírali dveře a vyděšeně je dávali na závoru, jako by se báli, že by si ty divné obludy mohly odemknout. Ostatní, většinou ženy, jejichž manželé byli v práci, křičely nebo omdlévaly. Ti, kteří měli telefon, volali na policii. Mnozí jen mlčky civěli v šoku. Jedna stará důchodkyně, tlustá, ale čilá žena, přiběhla, zamávala koštětem nad hlavou a těžce jím mrštila na nejbližší těla menších kryš, nacházejících se na vnějším okraji kruhu kolem zápasícího muže. Když se rozprchly, větší krysa se přestala cpát a upřela na ni svůj zlověstný pohled.

První telefonní budka, kterou Harris našel, byla zdemolována vandaly. Harris věděl, že ostatní budky v okolí jsou pravděpodobně také rozbité, proto se rozhodl neztrácet další čas, nýbrž zkusit nejbližší obchod nebo hospodu. Našel

trafikanta a spěšně ho požádal o svolení zatelefonovat na policii. Majitel obchodu byl nejprve trochu podezřavý, ale výraz učitelovy tváře ho přesvědčil, že jde o vážnou věc.

Když Harris zatelefonoval a zadal instrukce, poděkoval trafikantovi a vyběhl z obchodu. Brzy dospěl k místu, kde se s Ferrisem rozdělili, a zamířil směrem, kterým se vydal drobný hubitel krys. Přešel most přes kanál a spatřil před sebou obecní domy. Zaslechl tu bouři několik vteřin předtím, než doběhl k oné příšerné scéně. Když se blížil k pozemkům a zatočil za roh, spatřil starou ženu, která zuřivě mávala koštětem, zatímco několik větších krys ji táhlo k zemi. Harris ztuhl na místě, dokud ho žalostné výkřiky o pomoc nepřiměly pohnout se vpřed. Až příliš dobře si byl vědom smrtelné choroby, kterou krysí kousnutí přenášelo, ale věděl, že nemůže pouze stát a přihlížet, jak trhají stařenu na kusy. Naštěstí pro Harrise zaslechla výkřiky skupina dělníků z blízkého staveniště a teď se hnala ke krysám vyzbrojená krumpáči, lopatami a vším, co jim přišlo do ruky.

Opět ona velká krysa, která zpozorovala starou duchodkyni, vzhledla a pokradmu si prohlížela blížící se muže. Ostatní větší krysy rovněž zastavily svůj zuřivý útok.

Dělníci se nenechali zastrašit. Postupovali kupředu, křičeli a mávali svými provizorními zbraněmi.

Náhle, jako jedno tělo, se krysy otočily a uprchly. Své menší společnice zanechaly napospas nemilosrdnému útoku rozzuřených mužů.

Harris couvl ke zdi, když spatřil, že tvorové prchají směrem k němu. Proběhly kolem něj. Roztrásl se bezděčně hrůzou, když mu jedna z nich přeběhla přímo přes botu. Jiná před ním zastavila, ve zlomku sekundy si ho chladně změřila a pak spěchala svou cestou. Harris málem omdlel úlevou, když poslední hrůzné tělo zmizelo za plotem pustiny. Vypadalo to, že se dva z dělníků chystají vyšplhat na plot, aby je

pronásledovali, ale Harrisovi se podařilo včas vykřiknout a zastavit je.

Když kráčeli zpět, učitel se vmohl a stočil pohled k masakru, který krysy způsobily. Stará žena ležela na zemi, její kreví pokrytá hrud' se prudce a nepravidelně vzpínala, zatímco stále slabě tiskla koště. Teprve teď si Harris všiml krvavých cárů montérek malého Ferrise. Byla to jen stěží rozeznatelná uniforma s ozdobným nápisem Hubení krys na hrudi, díky níž si uvědomil, že to je malý krysař, neboť rozdrčené tělo již nemělo obličej.

„Zavolejte okamžitě sanitku,“ řekl Harris slabě jednomu z dělníků. Ale věděl, že pro starou ženu je příliš pozdě.

„Jedna je na cestě,“ přiběhl jeden ze sousedů. Ostatní začali pomalu vylézat z domů a opatrně se blížili k tělům, aniž by spustili oči z plotu.

„Co to bylo?“ zeptal se někdo.

„No přece krysy,“ odpověděl druhý.

„Cože tak velké?“ ozval se opět první.

„Velké jako psi.“

„Pojďme za nimi,“ zavrčel dělník, připravený vyšplhat na plot. „Nemůžeme tady nechat běhat něco takového.“

„Ne,“ ozval se Harris. Nemohl jim povědět o smrtelné chorobě, kterou ta havěť přenášela, ale musel je zastavit před pokusem bojovat s nimi. „Policie je na cestě a také specialisté na hubení krys. Bude lepší, když proti krysám zakročíme s nimi.“

„Zatímco budeme čekat na úřady, ti upíři zmizí. Já jdu. Kdo ještě půjde?“

Když pochodoval k plotu, popadl ho Harris za ruku. Když se dělník nazlobeně ohnal, vřítily se na pozemek dva policejní vozy a se skřípotem zastavily u skupiny sklíčených lidí.

Z druhého vozu vystoupil Foskins a kráčel přímo k Harrisovi, aniž spustil oči z obou postav na zemi.

Když přijela dodávka společnosti Hubení krysy, zatáhl učitele stranou tak, aby shromážděný dav nezaslechl jejich rozhovor.

„Tak pane Harris, co se stalo?“

Učitel mu stručně pověděl, co se právě odehrálo. Bylo mu nesmírně líto malého Ferrise s krysím obličejem, kterého jeho smysl pro povinnost v zaměstnání dovedl k předčasné smrti. Mohl to být Harris sám, kdo by tam ležel, kdyby Ferris netrval na tom, že bude krysy sledovat sám.

„Okamžitě tam pošleme pátrací skupinu,“ oznámil Foskins. „Projdou plotem a budou postupovat kanálem. Podél kanálu postavíme hlídky a celou oblast obklíčíme.“

„Podívejte, tyhle kanály se táhnou na míle. Jak je chcete obklíčit?“ Harrise nepatrně podráždil Foskinsův nevzrušený, autoritativně klidný hlas. „A na každý pád, jak chcete obklíčit všechny stoky tekoucí pod touto oblastí?“

„To, pane Harris,“ odvětil Foskins chladně je *naš* problém.“

7

Harris neměl náladu vracet se to odpoledne do školy. Nějakou dobu se procházel ulicemi svého dětství podél dávno zapomenutých alejí. Trafika, kde si koupil první krabičku cigaret Domino; dům, v němž bydlela Linda Crossleyová, dívka, která si to jedné noci, když jim bylo čtrnáct, rozdala s ním a jeho šesti kamarády v zadní části místního klubu mládeže - a byla provždy označována jako '7up'; krátery, kterých se ještě nedotkly žádné stavební aktivity; tyčící se kůly, ke kterým se kdysi přivazovali koně a u nichž se za jeho časů hrála přeskakovaná no, už tady v okolí není mnoho koní a kdy viděl naposledy děti, jak hrají přeskakovanou? Nakonec nasedl na autobus a vrátil se domů. Udělal si čaj a stále otřesen dopoledními událostmi se posadil do svého jediného křesla. Keogh, žena s děckem, ubohý Ferris a ta stařena. Civilizovaný Londýn. Svíjející se Londýn. Špinavý, krvavý Londýn!

Při vši své modernosti a vysoké životní úrovni dokáže plodit odpornou havěť přenášející choroby, jakou viděl dnes. A ta velikost! Co způsobilo takovou mutaci? A jejich prohnanost. Dvakrát za ten den na něj civěla jedna z těch velkých černých krys (co když to byla pokaždé ta samá? Kriste!), aniž by se příkrčila nebo se chystala zaútočit, ale prostě si ho zkoumavě, chvatně prohlížela.

Kolik dalších lidí ještě zabijí, než budou zlikvidováni? A odkud přišly? Jak to, že jsou mnohem inteligentnější než jejich menší protějšky? No, proč by se kvůli tomu měl trápit. To je problém těch zatracených úřadů. Ale co ho znechucovalo více? Ta havěť sama o sobě - nebo skutečnost, že se to přihodilo právě ve východním Londýně? Ne v Hampsteadu nebo Kensingtonu, ale v Poplaru. Byly to staré předsudky vůči střední a vyšší vrstvě a obci, která vyvedla dělnickou třídu z brlohů a uložila ji do vysokých odlehlých betonových věží, přičemž jim řekla, že bohatší už nikdy nebudou, ale nikdy si neuvědomila, že oněch čtyřicet domovů v jednom činžáku se stane oddělenými celami pro lidi, jejichž komunikace bude omezena na rozhovory ve výtahu. Bylo to tohle, co ho opravdu štválo? Že ta samá městská rada mohla připustit špínu, která dokázala vytvořit takovou havěť jako černé krysy. Vzpomněl si, jak zuřil, když se zhroutil nový 'ultramoderní' dům, přičemž nějakým zázrakem přišlo o život pouze devět lidí. Jeho nelibost se snesla nejen na architekty, kteří 'panelovou' konstrukci navrhovali ale také na obec, která projekt schválila. Vzpomněl si na pověsti, které se pak šířily, z nichž nejoblíbenější byla o pyromanovi, který přechovával v bytě plastické výbušniny, jež explodovaly a vyrazily jednu z betonových desek, což zapříčinilo, že se stěny sesuly jako balíček karet. Pak to byl unikající plyn, který fakticky prokázali jako příčinu. Ale šlo o to, že konstrukce sama udělala z menšího neštěstí velkou katastrofu. A konstrukce byla levnějším prostředkem výstavby - levnějším způsobem jak nacpat třicet či čtyřicet rodin na co nejmenší plochu. Kvůli tomu Harris zahořkl. Neschopnost 'úřadů'.

Pak se sám sobě musel usmát. Srdcem byl stále student rebelující proti mocným. Jako učitel se nacházel pod přímou kontrolou vládního orgánu a byl často popouzen rozhodnutím 'výboru', ale věděl, že mezi jeho členy existují spravedliví muži a ženy, kteří tvrdě hájí správná rozhodnutí. Slýchal

hodně příběhů o jednotlivcích, kteří například bojovali proti vládnímu zákazmu dávat dětem zadarmo mléko. Slýchával o mužích a ženách, včetně učitelů, kteří přišli o zaměstnání, neboť měli jiné názory.

Ne, nemělo smysl být ve vztahu k úřadům příliš horlivý, protože věděl moc dobře, že na všech stupních vládne apatie. Plynář, který opomenul utěsnit uvolněnou trubku. Mechanik, který špatně utáhl šroub. Řidič, který jede rychlostí padesát mil za hodinu v mlze. Mlékař, který přiveze půl litru místo litru. Byla to otázka míry. Copak to není koneckonců totéž jako první hřích Adama a Evy? Můžeme za to všichni. Upadl do spánku.

Ve čtvrt na sedm ho probudilo bouchnutí hlavních dveří a kroky vedoucí nahoru po schodech.

„Ahoj Judy,“ pozdravil ji, když vešla. Tváře měla rudé a sotva popadala dech.

„Ahoj, lenochu,“ políbila ho na nos. „Už jsi viděl noviny?“ Rozevřela *Standard* a ukázala mu titulky oznamující další vraždění krysa.

„Ano, já vím. Byl jsem tam.“ Tvrdým hlasem bez emocí jí pověděl o událostech toho dne.

„Ach, lásko, to je hrozné. Ti ubozí lidé. A ty. Muselo to pro tebe být úděsné.“ Dotkla se jeho tváře. Věděla, že jeho zloba jen překrývá hlubší pocity.“

„Mám toho dost, Judy. Lidé v naší době takhle nesmyslně umírají. Je to šílené.“

„Ale miláčku. Oni to brzy zastaví. Není to jako kdysi, kdy se takové věci vymykaly kontrole.“

„O to nejde. V první řadě by se to nemělo stát nikdy.“

Náhle se Harris uvolnil. Přirozená obrana, když toho na něj bylo až příliš. Dospěl k jistému bodu, když věděl, že s celou situací nemůže nic dělat. Pustil to tedy z hlavy.

Usmál se na Judy. „Pojed'me odtud na víkend pryč, eh? Navštívíme tvou potrhlou starou tetu ve Waltonu. Čerstvý vzduch nám udělá oběma dobře.“

„Fajn,“ Judyiny paže objaly jeho šíji a prudčeji stiskly.

„Co je k večeři?“ zeptal se.

Zbytek týdne byl, co se týče krys, klidný. Ozval se hlas veřejnosti a obvyklá kampaň tisku za očistu Londýna. Politici a městští radní vedli zlostné debaty v televizi, vyjádřil se k tomu i předseda vlády. Velké oblasti doků byly uzavřeny a vyslali tam hubiče krys. Sami dělníci z doků dva dny stávkovali, dokud je nepřesvědčili, že po krysách nebyla nalezena ani stopa. Policie a vojáci prohledali kanály vedoucí k dokům, ale nenašli nic většího než běžné hlodavce a ani těch nebylo mnoho. Zprávy o spatřených velkých černých krysách sice pravidelně přicházely, ale při vyšetřování se většinou ukázalo, že šlo o psa nebo kočku. Děti byly doprovázeny do školy a ze školy rodiči, pokud se na cestě nacházela nějaká opuštěnější ulice. Krátery po bombách a hřiště nezvykle ztichly. Obchody s domácími zvířaty po celém Londýně prodaly obrovské množství koček a psů. Odborníci nalíčili jedy, ale obětmi byly většinou myši nebo obyčejné menší krysy.

Nebyla nalezena ani jedna velká černá krysa.

Lidé začali brzy ztrácet zájem, protože se v titulcích objevovaly další zprávy. Příběhy o znásilnění, loupežných přepadeních a žhářství, politické i nepochitické, se staly předmětem rozhovorů. Ačkoliv pátrání pokračovalo a chemici líčili jed na krysy, nepřišlo se na nic. Nikdo nebyl zabit a lidé považovali záležitost za vyřízenou. Foskins byl přesto neklidný a zajistil, aby jeho oddělení dovedlo případ řádně do konce, přičemž konec znamenal vymření vši havěti, která by mohla způsobit škodu osobám či majetku. Brzy však vyšlo najevo, že to bude naprosto nemožný úkol, jestliže vláda neposkytne další

pomoc, ale veřejné hlasy slábly a stejně slábl i tok peněz ze státní pokladny.

8

V pátek večer odjeli Harris a Judy svým starým otlučeným Hillmanem Minx do Waltonu. Judyina teta ztropila velký povyk, když přijeli, a dokázala, že není tak hloupá, jak si Harris myslel, protože je zavedla do roztodivného, ale útulného pokoje s manželskou postelí. Potom s potutelným úsměvem odešla a nechala je, aby si vybalili zavazadlo.

„Tak, tak, stará dobrá teta Hazel,“ ušklíbl se Harris, zatímco Judy klesla na starodávnou přikrývku a vesele zavýskla.

„Vždycky to byla moje nejoblíbenější teta,“ zahihňala se, když se Harris natáhl vedle ní.

Pleskla ho přes šmátrající ruce. „Neblázni, vybalme věci a pojďme dolů dřív, než bude litovat, že nám dala společný pokoj. Bude postrádat naši společnost.“

Když sešli dolů, Judyina teta otevřela láhev sherry. Nalila jim a vybídla je, aby se posadili na měkkou, květinami vzorovanou pohovku, zatímco sama se posadila do křesla naproti. Začala se vyptávat na jejich zaměstnání, pomlouvala své sousedy, vzpomínala na časy, které strávila s Judyinou matkou, a Harris náhle pocítil, jak z něj všechno napětí padá.

Objal Judy kolem ramen, její prsty našly jeho. Občas se zasmál přihlouplým řečem tety Hazel a začal se příjemně propadat do půvabu uzavřeného světa na vesnici. Zjistil, že se

hluboce zajímá o zítřejší vikářův prodej partiového zboží; o vymóděného nápadníka sousední vdovy; o oslí závody, které se konaly minulý týden. Zjistil, že se nesměje staré tetě, ale že se směje s ní a závidí jí ten nekomplikovaný život, který vede.

V půl jedenácté navrhla mladému páru, že by mohli jít na krátkou procházku, než si půjdou lehnout. Po tělesné námaze se jim bude spát lépe. Kráčeli tichou vesnicí zavěšení do sebe a cítili v nitru pocit klidu.

„Zhluboka dýchat,“ poručil Harris a sám se nadechl z plných plic.

Oba to ještě několikrát zopakovali s tvářemi pozvednutými k milionům viditelných hvězd a nakonec propukli v smích nad vlastním vážným úsilím. Kráčeli dál, zatímco klid kolem kypřil jejich již poklidnou náladu.

„Možná bych si mohl sehnat místo ve škole mimo Londýn,“ uvažoval Harris. „V takové vísce. Nebo si dokonce otevřít poštu. Co myslíš?“

Judy se na něj usmála, neboť věděla, jak rád takhle sní. V podstatě byl městský člověk, ale často si stěžoval, jak se mu to nelíbí. „V pořádku, a já si otevřu krámek s textilem, víš, s tvídovinou a vlnou. Ale nevím, co by tomu řekl vikář, že spolu žijeme. Pravděpodobně by si myslel, že jsem děvka.“

„No, můžeme mu udělat ústupek a vzít se.“

Zastavili se. Judy se otočila a pohlédla mu do tváře. „Udělej víc takových nabídek, Harris, a donutím tě, abys na nich trval.“

Když se vrátili k tetě Hazel, očekávala je horká topinka a čokoládový nápoj. Stará teta kmitala kolem v dlouhém županu a stále klábosila o všem, co ji napadlo, pak jim popřála dobrou noc a zmizela nahoru po schodech.

„Je roztomilá,“ ušklíbl se Harris a usrkl horkou čokoládu. „Přivedla by mě k šílenství, ale je milá.“

Když šli konečně nahoru, našli láhev horké vody, strčenou do postele, a oheň zapálený v krbu. Harris nemohl zastavit

smích, když se svlékali. Už dlouho ani jednoho z nich nikdo nerozmazloval a bylo hezké, že teď byli rozmazlováni společně.

Vlezl k Judy a přitáhl si její horké tělo k sobě. „Přál bych si, abychom tady mohli zůstat déle. Netěším se na návrat.“

„Mějme radost z toho, co je, miláčku. Máme celý víkend.“ Judyiny citlivé prsty klouzaly po jeho zádech, až se rozechvěl. Plazily se kolem jeho stehén a pak vzhůru.

„Judy, Judy, Judy,“ pokáral ji žertovně. „Co by tomu řekl vikář?“

Příštího dne je probudilo opatrné zatřepání na dveře. Teta Hazel vstoupila s podnosem čaje, sušenek a ranních novin pro Harrise. Poděkoval jí a pokoušeli se přikrýt, zatímco teta chvatně vytahovala rolety a znovu naplnila použitou láhev horkou vodou. Jak blábolila své vyčerpávající komentáře o počasí, sousedech a o stavu políčka kapusty paní Greenové, Judy začala pod příkrývkou šťouchat Harrise do nahé zadnice. Přemohl pokušení vykřiknout, popadl ji za zápěstí a sedl si jí na ruku. Pak jí začal tahat za chomáč chloupků mezi stehny.

Když už Judy nedokázala zabránit hlasitému výkřiku, musela mezi salvami smíchu vysvětlit překvapené tetě, že má křeč v noze. Ruka tety Hazel vystřelila pod ložní prádlo, popadla Judyinu nohu a začala ji energicky třít. Mezitím Harris vesele potlačoval smích a musel se schovávat za třesoucími se novinami.

Pak se oblékli a šli dolů na snídani. Teta se jich zeptala, co hodlají celý den dělat, a navrhla, že by snad mohli jít na partiový prodej. Omluvili se s odůvodněním, že se chtějí zajet podívat do Stradfordu, kde se pravděpodobně zdrží na oběd. Poté, co je varovala, aby byli na silnici opatrní, si nasadila na hlavu okázalý pérový klobouk, popadla nákupní tašku a zamávala jim na rozloučenou, což opět zopakovala u zahradních vrátek. Umyli nádobí, a zatímco Judy ustlala postel,

Harris vyčistil v kuchyni kamna a zatopil. Ačkoliv si nedokázal představit, k čemu ta stará žena potřebuje v tomto počasí oheň, musel připustit, že navečer to jistě uvítají.

Potom nastoupili do auta a jeli do Stradfordu. Cestou zpívali z plných plic, zatímco míjeli okolní jezera.

Harris měl problémy s parkováním a začal litovat, že si do starého Stradfordu vyjeli, protože město bylo narváno lidmi, auty a kočáry. Nikdy zde nebyl a očekával, že nalezne v dlážděných ulicích roztodivné starobylé domy z dubového dřeva. Zlobil se sám na sebe za svou naivitu. Měl si přece uvědomit, že turistické centrum jako toto bude dozajista zkaženo komercí. Ale nakonec přece jen našel postranní uličku, kde zaparkoval. Jak kráčeli ke Královskému Shakespearovu divadlu, uviděl, že mnohé z ulic si ještě zachovaly starou krásu, ale davy lidí a směsice povykujících hlasů likvidovala jakoukoliv atmosféru. A čím blíže se dostávali k divadlu, tím se ulice stávaly hlučnějšími.

Hubený vybledlý mužík s fotoaparátem visícím na ploché hrudi, jehož jemné vlající košile s krátkými rukávy a bez límce odhalovala vystouplá ramena, se ozval: „Tak už jsi, Ildo?“

V odpověď přišlo zavrčení obrýlené tlusté ženy, která se objevila na prahu obchodu a svírala tučet pohlednic ze Stradfordu: „Počkej ňafí, počkej ňafí.“

Na první pohled Američan, v krátce ostříhaných vlasech, uchopil neodmyslitelný kapesní fotoaparát. „Podívej se semhle, Immogeno. Rychle, vyfotím tě.“

Immogene sebevědomě zapózovala před dubovým obchodem s doškovou střechou. Zatímco lízala zmrzlinu, její velká očka civěla skrz modravé tenoučké brýle. „Pospěš si, Mervyne, připadám si jako pitomec.“

Judy a Harris mezitím došli k pochmurné budově divadla a zjistili, že je zavřená. „Pojďme se projet na loďce po řece,“ navrhl Judy, neboť zjevně cítila Harrisovo zklamání. Ale i na řece se to hemžilo pramicemi, kanoemi a čluny.

„Tak zajdeme na skleničku.“ Harris se otočil k nejbližší hospodě a pohlédl do okna, za nímž se plno lidí cpalo specialitkou Wimpis s omáčkou, vajíčky a smaženými brambůrky. Vstoupili do temného baru, jehož podlaha byla celá ze dřeva a z kamene. Číšníci měli na sobě dobové kostýmy a přátelsky se usmívali, když se vyhýbali lidem. To už je lepší, pomyslel si Harris a objednal půllitr Browna, červené víno a dvakrát šunku s rajčatovým sendvičem. Víno podal Judy, která seděla na lavičce u starého kulatého dubového stolu, a vrátil se pro pivo. Posadil se vedle ní a stiskl jí ruku, aby ukázal, že má dobrou náladu a nezlobí se.

„Tohle není tak špatné, ne?“ Otočil se, aby si prohlédl velké čtvercové trámy tyčící se z podlahy a podpírající nízký strop. Natáhl ruku, aby přejel prsty po drsném dřevu.

Byla to umělá hmota. „Do prdele!“

Když vycházeli z hospody, začalo mrholit. Ačkoliv to byl příjemný deštík, prahy obchodů se začaly plnit lidmi. Lidé si přes hlavy a ramena natahovali pláštěnky z umělé hmoty. Harris a Judy byli zavaleni turisty, kteří se přiběhli schovat.

„Pojďme, Judy,“ řekl Harris, vzal ji pevně za ruku a odvedl na silnici. Rychle se vraceli k vozu a oba pocítili klaustrofobii, s níž museli bojovat. Posadili se do auta a lapali po dechu. Harris stačil vykouřit půl cigarety a už vyšlo slunce a přestalo pršet. Lidé začali vylézat ze svých úkrytů, smáli se a volali na sebe. Na druhé straně silnice zastavil autobus a vysadil příval protahujících se a zívajících návštěvníků, kteří se rozběhli hledat záchody.

„Podívej se na ty ženské,“ zvolal v úžasu. „Vypadají všechny stejně. Všechny jsou tlusté a nosí brýle. To snad není možné!“

Judy propukla v smích. Měl pravdu. Všechny *vypadaly* stejně. Z nějakého důvodu se Harris cítil lépe. Alespoň se

svými ztracenými iluzemi o Shakespearově rodišti pobavil. Vyjel z přeplněného města ven do přírody.

Když opustili město, pocítil hlubokou úlevu. Mohl zase dýchat. Nechápal úplně, proč ho ten dav tolik rozčílil. Cítil k lidem odpor, ne k jednotlivcům, ale k mase. Dost divné, bylo to trochu podobné odporu, který cítil ke krysám. Jako by představovaly hrozbu.

„Judy, nezačínám cvokatět?“

„Ne, miláčku. Jenom jsi přišel do styku s příliš mnoha lidmi v nesprávný čas a na nesprávném místě. Důvod, proč jsme sem přijeli, byl zbavit se toho všeho, a my znova vběhneme rovnou doprostřed.“

Čím opuštěnější ulice míjeli, tím uvolněněji se cítil. Vepředu zpozorovali vysoký zakřivený kopec, jehož vršek zdobily stromy nad obdělávanými poli, jejichž odstíny přebíhaly od nejjasnější žlutě až po nejhlubší zeleň. Na bujných svazích ve středu kopce se pásly ovce.

„Máš chuť tam vylézt?“ zeptal se Harris Judy.

„Jo.“

Zaparkoval na tvrdém pásu u silnice a zamkl auto. Přelezli plot a vydali se po okraji polí. Judy vysvětlovala rozdíl mezi pšenicí, kukuřicí a ječmenem a Harris se bavil tím, jak je mu to jedno.

Když přelézali vrata, sledovalo je mlčky celé stádo ovcí. Kopec začal být nyní mnohem příkřejší. Jak se blížili k vrcholku, začala se hlásit únava, ale oni se smáli, zavěsili se jeden do druhého a občas se dokonce naschvál stahovali k zemi. Konečně dospěli ke stromům a našli cestičku, vedoucí mezi stromy až na vrcholek. Zde se nacházela plošina s dalšími poli, rozprostírajícími se od dolních svahů a zase přecházejícími v les.

Lehli si na travnatý svah, odpočívali a hleděli na okolní kopce, drobné domečky a šedivé čáry silnic. Lehký vánek rozechvíval jinak teplý vzduch.

„Už je to lepší?“ zeptala se Judy.

„Jo.“

„Zhluboka dýchat.“

Natáhl se k ní. „Je tu tak klidno. Žádní lidé. Nějak to všemu dává tu správnou perspektivu.“

Kolem nich proběhla ovce, která ztratila stádo. Jak je minula, otočila se, zabečela a odběhla.

„Jdi ty!“ zvolal Harris.

Otočil se k Judy a políbil ji. Nejprve měkce, malé něžné polibky, jen se jí dotkl rty potom tvrdě, žádostivě. Jeho ruka se sunula k jejím malým kulatým ňadrům pod blůzou.

„Harrisí, někdo by mohl přijít,“ varovala.

„Sem nahoru?“ ušklíbl se. „Děláš si legraci. Kdo by byl tak hloupý, aby se drápal až sem?“

Zatáhl za zip jejích kalhot. Políbila ho na tvář a na krk. Láska probudila i její touhu. Přivinula se k němu a pohybovala se v pravidelném rytmu. Pozvolna jí stahoval kalhoty a ona se nadzdvihla, aby mu pomohla. Zlehka přejel prsty po jejích hladkých stehnech. Sehnul se a líbal je. Jazyk zanechal na každém z nich tenkou, vlhkou stopu. Začal hladit jemnou látku jejích kalhotek a potom se vydal mezi stehna.

Zasténala rozkoší a pomohla mu uvolnit šaty a vyprostit ho z nich. Jeho ruka se pomalu plazila po jejích tenkých kalhotkách a hebké kůži, až našla jemné chloupky. Pak se dostala dolů mezi stehna a prsty ucítily její vláhu. Jemně stáhl kalhotky přes její dlouhé nohy a odhodil je ke svým kalhotám. Zpola seděl, shlížel na ni a těšil se pohledem na její nahá stehna kontrastující s bohatou zelení.

Stáhla ho k sobě. „Miláčku,“ zašeptala, aniž by to znělo vážně, „někdo by nás mohl vidět.“

„Kdepak. Tady nahoře nás nikdo neuvidí.“

Vnikl do ní, velmi jemně a velmi pomalu. Pak se přitiskli jeden k druhému, nohy trochu ohnuté, chodidla opřená o svah. Začal se v ní pohybovat tam a zpět a oba cítili slastnou rozkoš

spějící k vyvrcholení. Vymrštila se k němu a oba se ztráceli ve sladkosti lásky.

Ale když se jejich těla zmítala rychleji a rychleji, Harrisovy nohy a kolena ztrácely na travnatém svahu oporu. Začal klouzat. Zachytil se chomáčů trávy, aby se vytáhl nahoru. Ale jakmile se opět začali pohybovat, znova uklouzl a tentokrát z ní vypadl. Nepobavilo ho to tak jako ji.

„Musíme se obrátit,“ poprosil, zatímco se do ní dobýval zpět. Opatrně se otočili proti směru hodinových ručiček a zoufale se snažili zůstat v sobě. Pak se oba rozesmáli nad tím směšným představením, které předváděli. „Cítím, jak se mi krev žene do hlavy,“ zahihňala se.

„Nebudu ti povídat, kam se žene mně,“ zasténal v usilovné snaze nepřekotit se přes její tělo. Držel se trávy a tentokrát byl s Judy slastně spojen. Tlak na jeho ruce se zvětšoval, jak jejich těla spěla postupně k vrcholu. Svíjela se pod ním, divže ho několikrát nesvrhla ze sebe. Byl by se skutálel z kopce. Dospěli k vyvrcholení, Harris téměř s úlevou. Přesto ještě zůstávali v sobě a pomalu sklouzávali o několik stop dolů.

Několik minut odpočívali, jejich těla si užívala teplého slunce a lehký vánek proudil na jejich nahotu.

„Miluju tě, lásko,“ řekla Judy.

„To je dobře, protože já tě taky miluju.“

Neradi se oblékli a Harris si zapálil cigaretu. Judy si sedla zády k němu a oba sledovali kobaltově modrou oblohu.

Jejich poklidné myšlenky přerušil jakýsi hlas.

„Susan, nechod' tak daleko, drahoušku!“

Vstali a podívali se směrem, odkud zvuk přicházel. Asi sedmileté děvčátko poskakovalo na srázu kopce a hned za ním muž a žena, kteří nechápali, proč ten mladý pár sedící na stráni propukl v smích.

9

Dave Moodie se pohodlně opřel o stěnu hlučného nástupiště podzemní dráhy a občas zaklonil hlavu, aby se napil z krabičky mléka. Tahle sranda mě sere, řekl si, zatímco civěl do tmy bezbarvé stanice. Chodit už dva měsíce s tou samou holkou, vidět ji třikrát týdně, to bylo trochu příliš. Ve středu do kina, v sobotu do klubu a v neděli televize; a teď mu chce zatrhnout páteční fotbal. No to je něco! Bylo to ještě horší, než kdyby byli zasnoubeni. Gerry si ho začala čím dál tím víc přivlastňovat, chtěla, aby se vzdal svých přátel, hledala nedostatky v jeho oblečení a chytala ho za slovíčka. A celé tohle představení, kdy se žene chytit poslední metro a závodí po zrádných schodech Shadwellovy podzemní dráhy! Několikrát už vlak nestihl a málem si vymkl kotník. Nevadilo by mu to, ale strávit celý večer tápáním ve tmě ve snaze ji zpracovat a přitom se nikam nedostat. Potom, když už měl odejít, najednou obrátila a začala být povolná. Kamarádi se mu smáli, že ho tahá za fusekli, ale nevěřil jim a jednoho z nich dokonce zmlátil.

„Příští tejden ji dostanu,“ pronesl nahlas, aby se o tom zvlášť ujistil. Začal si hvízdát. Ale bylo směšné, jak se kolem středy těšil, že ji uvidí. Přestal si hvízdát. Vždycky vypadala pěkně, elegantně se oblékala. Její matka mu lezla na nervy, ale

vídával ji zřídka. Také její otec byl líný starej povaleč, na rozdíl od jeho matky a otce. Na vlastní rodiče si nemohl stěžovat. Na sobotu večer měl vždy čerstvě vyžehlenou košili, po práci na něj pokaždé čekala dobrá teplá večeře a fotra bylo možné koncem týdne pumpnout o libru nebo dvě. Předpokládal, že s tím má hodně co dělat to, že je jedináček. Poté, co jeho staršího bratra před sedmi lety porazilo a zabilo auto, se zdálo, že rodiče věnují veškerou náklonnost jemu. Nevadilo mu to - měl je rád.

Vždycky si mohl přivést kamarády na večírek. Otec pokaždé vyrazil pro pivo, matka si vždycky s klukama zatancovala. Starej si dokonce poklábosil s mladými. Ne, nebyli jako Gerryini rodiče. Mizerný starý koření.

Jeho myšlenky přerušily kroky směřující dolů po dlouhých schodech. Objevil se černoš, pracovník podzemní dráhy, krácející ke druhému konci nástupiště, kde vešel do dveří označených nápisem 'Nevstupovat'.

Davyho myšlenky se vrátily do skutečnosti. Kde je ten zatracenej vlak? Jednou sem konečně přijde brzy a pak tu trčí ve tmě. Gerry ho vždycky vyprovodila až ke dveřím, když se s ním loučila. Zatímco její vášeň sílila, sílila i jeho obava, že mu ujede poslední metro. Nakonec ho nechala jít a čekala u dveří, dokud nezmizel z dohledu.

Nonšalantně se otočil a dvakrát nebo třikrát jí zamával a ona mu poslala polibky, ale jakmile zahrnul za roh, vystřelil jako blesk a brzy ho začaly bolet plíce, jak je při prudkém běhu namáhal. Když přibíhal na zastávku, vždycky ho nepříjemně píchalo v boku. Vrhł se přes ohrazení, aniž by zaplatil, bral schody po dvou a obvykle právě včas proskakoval zavírajícími se dveřmi metra. Bylo dobře, že ho Gerry nikdy neslyšela klít, když vlak nestihl. Znamenalo to dlouhou procházku domů problematickou Commercial Road. U některého z rohů postávala vždy nějaká chátka nebo feťák válející se na prahu

dveří. Dave nebyl žádný chlapeček, ale tohle ho *dokázalo* přibrzdit.

Jeho zrak zachytil jakýsi pohyb. Mezi kolejemi se pohybovalo tmavé tělo. Nakročil k okraji nástupiště a zahleděl se na temné koleje. Nic. Pak si všiml, že stín zastavil. Dovtípil se, že to musí být krysa, a mrštil krabičkou od mléka, aby viděl, zda ji to zažene zpět do tmavého tunelu, ale krabička se jenom zkroutila v dotyku s elektrickou kolejí. Hoch prudce vzhlédl, když zaslechl zvuky přicházející z černočerné jeskyně tunelu. Znělo to jako slyšitelná vlna, ale nezpůsobil ji očekávaný vlak. Pohlédl opět na tělo číhající pod kolejemi a znovu vzhlédl, když zvuk zesílil. Spatřil, jak se z tunelu řítí stovky malých černých těl, některé po kolejích, jiné po rampě a po nástupišti.

Otočil se a dal se na útěk, ještě než si uvědomil, že jsou to krysy, mnohem větší než obyčejné a mnohem rychlejší. Doběhl ke schodům a bral je po třech nahoru. Dlouhá černá řeka havěti mu byla v patách. Jednou uklouzl, ale rychle získal rovnováhu a chytil se bočního zábradlí, aby přitahováním získal čas. Avšak jedna krysa ho předběhla a v následující okamžik jí šlápl na záda a opět zavrával. Když se pokusil získat rukama rovnováhu, chňaply mu po prstech ostré zuby. Rozkřičel se strachy a divokým kopnutím poslal dvě z ježatých těl na záda jejich společnic. Zapotácel se pod tíhou krys, které se mu zakously do šatů i těla. Opět upadl. Tentokrát špičkou nosu na ostrý roh schodu, načež se mu spustila krev a stékala po obličejí a na bílou košili s vysokým límcem.

Kopal a vriskal, ale krysy ho táhly zpět po schodech, kutálely se s ním až dolů, trhaly jeho tělo a trásly jím, jako by byl panenkou na hraní. Jeho výkřiky se rozlétly starou stanicí. Napůl se vztyčil, a než jeho smysly úplně vyhasly, volal svou matku.

Errol Johnson rozevřel dveře označené nápisem 'Nevstupovat' a spěchal ven. Zaslechl výkřiky a myslel si, že

někdo upadl na dlouhém schodišti k nástupišti. Věděl, že se to někdy stává - schody byly velmi špatně osvětlené. Kdyby se někdy stal vedoucím stanice, pokud se barevní vůbec mohli stát šéfy vyčistil by ji a udělal z ní slušnou zastávku. Jen proto, že ji nepoužívá mnoho lidí, nemusí být ještě špatně udržovaná.

Na místě se zastavil a zíral s otevřenou pusou na představení před sebou.

Po celé stanici se to hemžilo miliony krys. A velkými, jaké vídával ve své zemi, dokonce většími. Nerozvíjel tu myšlenku dál a bez ohlížení se dal na úprk. Bylo jediné místo, kam se mohl ukrýt, neboť schody byly odříznuty kolébající se masou havěti. Bez váhání seběhl po rampě do černého lůna tunelu. Strach ho vehnal přímo pod přijíždějící vlak, který ho milosrdně zabil dřív, než si uvědomil, že umírá.

Řidič, který již stejně zpomaloval, přišlápl brzdy ještě tvrději, až smýkl několika málo cestujícími na sedadle. Když se vynořil z tunelu, kola vlaku zaskřípala jakoby na protest proti prudkému šubnutí. To, co se odehrávalo před ním, ho přinutilo instinktivně reagovat a tím zachránit život cestujícím i sobě. Pustil brzdy a jel dál.

Krysy ztichly a hleděly na obrovskou ženoucí se obludu. Ty na kolejích se přikrčily a ztuhly, zatímco vlak duněl nad nimi a pískání kol je ohlušovalo.

Šokovaní cestující civěli dolů oknem a tázali se v duchu sami sebe, zda vlak tím peklem vůbec bude schopen projet. Jeden pasažér upadl, když se zuřivé tmavé tělo vrhlo k němu, ale odrazilo se od okna a spadlo zpět na nástupiště. Jak začal vlak nabírat rychlost, další obludy skákaly na okna. Některé z nich se zřítily mezi vlak a nástupiště, kde byly rozdrceny skřípajícími koly. Jedna krysa prorazila okno vozu a okamžitě zaútočila na osamoceného cestujícího. Muž byl silný a podařilo se mu odtáhnout zuřivou obludu od krku. Zuby a drápy mu rozervaly ruce, až bolestí vykřikl, ale stále ji držel za krk a tělo. Strach mu dodal sílu a rychlost; mrštil s ní o zem a pohotově jí

dupl těžkou holínkou na hlavu, až jí rozdrtil lebku. Zvedl schlíplé tělo překvapený jeho velikostí a hodil jej rozbitým oknem do černého tunelu, kterým vlak nyní projížděl. Klesl na sedadlo, zatímco šok ochromil celé jeho tělo. Nevěděl, že během čtyřadvaceti hodin bude mrtev.

Vedoucí stanice se zakuckal čajem, když zaslechl výkřiky přicházející ze schodů. Zasípal, jak se snažil popadnout dech. Jen ne zase další bitka. Proč zrovna jeho zastávka vždycky přitahuje o víkendu chuligány? Obzvláště v sobotu večer. Zastávky podzemní dráhy lákaly v sobotu večer otrhance a ožraly, ale v neděli to obvykle nebylo tak zlé. Doufal, že se ten bláznivý opičák Errol do toho nezamotal. Vždycky do všeho strkal nos. Přicházel s návrhy jak zacházet se stanicí. Pomáhal opilcům, místo aby je vykopl. Kde si myslí, že je na Charing Cross?

Shadwell vedoucímu stanice vyhovoval. Ve srovnání s většinou stanic tu byl klid a to mu sedlo. Jistě, byla tady špína, ale co mohl dělat s takovou starou dírou? Každopádně to odrazovalo lidi. Když opět nabyl klidu, vklouzl do saka a vyšel z pokladny. Beze spěchu kráčel lehce k vrcholu schodiště vedoucímu k prvnímu nástupišti.

„Co se tam dole děje?“ zařval a šilhal ve snaze proniknout zrakem matně osvětlenou stanicí. Zaslechl výkřik, který zněl jako „maminko“ a zahlédl podivný černý stín. Opatrně popošel několik kroků dolů a opět se zastavil. „Sakra, kdo je to?“

Zdálo se, že černý stín rozhání malé stíny, které se začínají valit k němu. Zaslechl skřípějící vlak, který dole zastavoval a pak náhle z jakéhosi neznámého důvodu znovu nabral rychlost a projel stanicí. Poté zaslechl kvikot, který připomínal stovky myší. Uvědomil si, že tvorové se blíží po schodech k němu. Ne myši - ale krysy. Hrozně veliké krysy. Černé, ošklivé.

Na muže svých rozměrů se pohyboval překvapivě rychle. Vyběhl po dvou těch pár schodů, po nichž sestoupil, a vběhl do pokladny, kde za sebou přibouchl dveře. Na pár vteřin se o ně

opřel, aby chytil dech a nechal zklidnit rozbušené srdce. Přistoupil k telefonu a chvějícími se prsty vytáčet tísňové volání.

„Policie, pospěšte si! Policie? Tady je vedoucí stanice podzemní dráhy, Green.“ Vzhlédl, protože zaslechl zvláštní zvuk. Okénkem pokladny na něj zírala zlým pohledem obrovská černá krysa.

Upustil telefon a rozběhl se do zadní části pokladny. Okna byla zamřížovaná a nedávala jakoukoli možnost úniku. Zoufale se rozhlédl kolem sebe, zatímco se jeho obtloustlá postava třásla strachy. Zahlédl vzadu u zdi skříní, kde byla košťata a kbelíky pro uklízečky. Otevřel ji, nacpal se dovnitř a zavřel za sebou dveře. V polosedě se přikrčil ve tmě a kňučel, zatímco mezi stehny mu začalo vlhnout. Neodvažoval se ani dýchat. Ten výkřik! To musel být Errol nebo někdo čekající na vlak. Dostaly ho a teď si jdou pro něj! Řidič soupravy nezastavil. A na stanici už není nikdo další. Matko Boží, co je tohle? Hryzáni. Skřípání. Jsou v pokladně. Pokoušejí se prokousat dveřmi skříně!

10

Bylo osm třicet a kolem zplna proudil pondělní ranní chvat. Cestující podzemní dráhy četli noviny nebo knížky; spali či dřímali; klábosili nebo přemýšleli; stáli či seděli. Někteří se dokonce občas zasmáli. Účetní naráželi rameny do finančních manažerů; sekretářky do modelek; líné paničky do úředníků státní správy; pracovníci evidence do programátorů; černí do bílých. Muži civěli troufale nebo nenápadně na dívčí nohy, dívky se ohlížely nebo se tvářily, že si toho nevšímají. Hlavy plné nadcházejícího týdne; vracející se k minulému týdnu; i úplně prázdné.

Sedící Jenny Cropperová četla v ženském magazínu stránku o problémech žen a občas se pousmála trapným situacím, do nichž, jak se zdálo, se některé dívky dostávají. Pobavily ji i mnohé odpovědi. Jak přelétla přes stránku, o jejíž text se ani nezajímala, vrátila se ve vzpomínkách k předcházejícímu sobotnímu večeru a večírku, kterého se zúčastnila. Byla netrpělivá, už aby byla v práci a mohla přítelkyním vyprávět o fantastickém klukovi, který ji vzal k sobě domů - obzvláště Marioně, která vždy měla stovky chlapů a ostatním to neustále připomínala. Jenny sama sebe považovala za trochu nehezkou; měla příliš malé oči blízko u sebe a nos o kousek delší. Měla však hezké nohy; dlouhé a ani moc hubené, ani moc tlusté.

Vlasy měla vždy pěkné. Hezké kadeře s pěknou jemnou barvou. A její obličej byl docela přitažlivý, pokud se zešíroka nesmála. Každopádně tomuhle klukovi se líbila řekl jí to. Chodila s kluky, ale žádný nedosahoval Marioniny úrovně. Měla je ráda, ale vždy se za ně nepatrně styděla, když s nimi šla ven. Ale tenhle byl jiný. Vypadal stejně dobře jako všichni Marionini hoši, ve skutečnosti lépe než mnozí z nich. A požádal ji, zda by si s ním opět dnes večer nevyrazila, a to do kina. Nemohla se dočkat, až ho ukáže přítelkyním - Marion zbledne závistí.

Violet Melrayová seděla vedle Jenny a četla historický románek. Vždy ji strhávaly romantické příběhy natolik, že přesně věděla, jak se v každé situaci cítí hrdinka. Zažívala s ní všechny radosti a utrpení, štěstí i zklamání. V duchu si povzdechla, když se hrdina, který ztratil veškeré jmění, manželku (ta byla zlá a intrikánská) a pravou ruku během nehody na lovu, vrátil k ženě, kterou opravdu miluje, k tak něžné, tak čisté hrdince, ochotné obejmout ho znova v náručí a konejšit v zármutku, připravené obětovat všechno pro muže, který kdysi zradil její důvěru a nyní ji tolik potřebuje. Violet si vzpomněla, jak romantický býval George. Když se seznamovali, nosil jí květiny, malé dárky a psal básničky. Jak pozorný vždy byl. Ale teď, po šestnácti letech manželství a třech dětech by ji spíše šťouchl do zad, než by ji polechtal pod bradou. Jinak to byl dobrý chlap. Velmi přímočarý a hodně něžný.

Byl jí dobrým manželem i dobrým otcem dětí, vždy věrný a trpělivý. Jejich láska zrála roky a nevybledla tak, jak se to stalo u většiny párů. Až na to, že nebyl tak citlivý. Každý problém bral spíš logicky než citem; a emoce si obezřetně hlídal, nikdy jim nepopustil uzdu. Kdyby ji alespoň jednou překvapil. Udělal něco úžasného. Ne s někým se zaplést - ale třeba hodit očima po jiné ženě. Nebo se jít odreagovat na dostihy. Či dokonce přijít domů opilý. Nebo praštit svého bratra Alberta do nosu.

Ale ne, doopravdy by ho neměnila. Nebyla to jeho vina, že měla stále dokola potřebu trochy romantického dobrodružství, trochy kouzla krásy. Ve svých dvačtyřiceti už by neměla podléhat divokým podnětům k dobrodružství. Nyní, když děti chodí do školy a jsou schopny dát na sebe pozor, si mohla dovolit jediné odreagování při práci v pojišťovně na částečný úvazek. Muži byli pěkně nesnesitelní, ale s některými dívkami byla legrace. Přesto jí to zabíralo většinu dne, a když se děti vrátily ze školy a George z práce, měla co dělat. Vzpomněla si, že o polední přestávce chce zajít ke Smithům pro novou knížku.

Henry Sutton nahmátl držadlo, když se vlak zakymácel v zatačce tunelu. Pokoušel se číst rozložené noviny, ale pokaždé, když je zkusil otevřít, aby otočil stránku, téměř ztratil rovnováhu. Nakonec se vzdal neuskutečnitelného záměru a pohlédl na ženu sedící před ním a čtoucí knihu a v duchu uvažoval, kdy asi vystoupí. Ne, chvíli tu ještě zůstane; čtenáři knih cestují vždy daleko. A dívka vedle ní? Ne. Pracuje v úřadě a nevystoupí, dokud nedojedou do City nebo West Endu, a příští zastávka je jenom Stepney Green. Za léta chvatného cestování se Henry stal odborníkem na to, kde lidé asi bydlí. Ráno to tak dobře nefungovalo - zřídka kdy se posadil -, ale večer se často postavil před osobu, která pravděpodobně brzy vystoupí. Například čím otlejší člověk, tím dříve dojel tam, kam se vydal; barevní nikdy nejezdili dále než do West Hamu; dobře oblečení lidé často přesedali v Mile End na centrální linku. Dvacet let práce úředníka v právnické kanceláři ho také ledacos o lidech naučilo. Život kráčel pevným, pravidelným krokem; ne zrovna vzrušujícím - na nahodilé, zajímavé skandály -, a jeden den se od druhého moc nelišil. Žádné vraždy, znásilnění či pašování - hlavně rozvody, zpronevěry nebo daňové úniky. Klidný materiál. Většinou monotónní, často hloupý. Bezpečný. Byl rád, že není ženatý a může vést vlastní život, aniž by se staral o děti, školy, sousedy, milostné

scény či dovolenou. Věřil, že si sám vystačí, a nenechával se zatahovat do problémů ostatních lidí. Měl jich dost v práci, i když se nikdy nenechal citově ovlivnit. Církevní soubor byl jediným sociálním ventilem, který si dopřál. Jednou týdně zkouška a v neděli ráno se pak ze všeho vyzpíval, což obnášelo jedinou formu exhibicionismu, kterou si dovolil.

Nadzvedl brýle a poškrábal se na kořeni nosu. Pondělí pro něj nebylo ani depresivní, ani veselé; jeden den byl stejný jako každý jiný.

Vlak náhle zakolísal a se skřípěním zastavil, což vrhlo překvapeného právnického úředníka na klín Violety Melrayové a Jenny Cropperové.

„Ó, pardon,“ zabreptal a obličej mu zrudl, jak se opět stavěl na nohy. Ostatní cestující potkala stejná nesnáz a nyní se zvedali, někteří se smíchem, jiní zlostně mručeli.

„A je to tady,“ ozval se jakýsi hlas. „Dalších dvacet minut zpoždění.“ Zmýlil se. Neklidně seděli či postávali dobrých čtyřicet minut ve snaze zaslechnout, co to na sebe křičí do rádia strojvedoucí a dozorce. Henry Sutton, Violet Melrayová a Jenny Cropperová se nacházeli v prvním voze, takže docela jasně slyšeli strojvůdcovy odpovědi na dotazy dozorčího. Zahlédl něco na trati, aniž si byl jistý co, ale bylo to celkem velké, a tak dupl na brzdy a zastavil stroj. Uvažoval, že ať to byl člověk nebo zvíře, bylo to zabito vlakem, a nedalo se již nic dělat, proto musí zřejmě jet dál a poslat zpět lidi z příští stanice. Problém však byl, že nemohl dostat do stroje šťávu. Žádný proud. Snad něco, co přejel, nějak vlak poškodilo, ačkoliv o tom pochyboval. Třeba velký kabel? Slyšel o krysách, které přežvýkaly kabely.

Řidič nebo ‘strojvůdce’, jak se úředně nazývá, zůstával dále napojen na ústřední dispečink, kde mu poradili, aby chvíli zůstal, kde je, dokud nenajdou a neopraví závadu. Ale zápach kouře ho přiměl k činnosti. Cestující si uvědomili kouř v té samé chvíli a začali se v obavě o sebe zvedat.

Další stanice Stepney Green se nenacházela moc daleko, takže by je dostal z vlaku a vyvedl nahoru tunelem. S tolika cestujícími by to bylo nebezpečné, ale bylo to lepší, než je nechat panikařit v zavřeném prostoru vozů. Již slyšel vzrušené výkřiky ze sousedního vozu. Pověděl dozorcí, co má v úmyslu, otevřel spojovací dveře a střetl se s dychtivými obličejí.

„Je to v pořádku,“ ujistil je s předstíranou důvěrou. „Nepatrná překážka, to je všechno. Půjdeme tunelem na další zastávku - není to daleko, a koleje budou bez proudu.“

„Ale něco hoří,“ informoval ho nevrle znepokojený obchodník.

„To je v pořádku, pane. Není důvod k panice. Brzy to dáme do pořádku.“ Vydal se na druhý konec soupravy. „Jdu jenom informovat ostatní cestující a pak se vrátím, abych vás odvedl tunelem.“ Zmizel v sousedních vozech a zanechal vyděšené cestující v tíživém tichu.

Po několika minutách zaslechli křik následovaný poplašným řevem. Spojovací dveře se rozrazily a do nich se nahrnuli cestující, kteří mlátili a strkali kolem sebe, aby prošli nacpaným vozem. Hned za nimi následoval zápach ohně. Hysterie se šířila stejně rychle jako oheň, který ji způsobil.

Henry Sutton byl opět vržen na dvě cestující před sebou.

„No tedy,“ mumlal, zatímco mu brýle sjely až na konec nosu. Tentokrát mu příval lidí zabránil, aby se vyprostil z náručí vyděšených žen. Byli donuceni zůstat těsně u sebe, postrkovaní zpanikařenými muži a ženami prchajícími před kouřem, který začínal naplňovat vlak. Když lidé zjistili, že jim v úniku překáží ostatní, vypukly rvačky. Po celé délce vlaku se nyní násilím otevíraly dveře a cestující seskakovali dolů do tmavého tunelu. Někteří se neopatrně vrhli až na stěnu tunelu, udeřili se do hlavy, až upadli do bezvědomí, a vzápětí byli rozdrceni dalšími, kteří na jejich těla naskákali.

Violet pod povaleným úředníkem lapala po dechu, zatímco se Jenny zpod něho probíjovávala na svobodu.

„Hrozně mě to mrzí, dámy,“ omlouval se, aniž se mohl pohnout. „Jestliže zachováme klid, jsem si jist, že tlak se brzy uvolní a budeme moci vystoupit z vlaku. Nemyslím si, že by se oheň během chvilky rozšířil tímhle směrem. Máme spoustu času.“ Bylo dost divné, že se Henry cítil neobvykle klidný. Na člověka, jehož život skýtal tak málo dobrodružství, žasl nad svojí vyrovnaností. Často přemýšlel, zda by v případě krize byl statečný, a teď, když lidé panikařili a strachy ječeli, překvapil sám sebe absencí strachu. Těšilo ho to.

Vlak se postupně vyprazdňoval, jak lidé prchali postranními dveřmi před dusivým kouřem.

„Á myslím, že už mohu vstát.“ Henry vyskočil na nohy a natáhl ruku, aby pomohl ženě a dívce. „Myslím, že bychom se měli držet pohromadě, dámy. Až se dostaneme do tunelu, chytme se za ruce a budeme tápat podél zdi. Já vás povedu, pojďte se mnou.“

Vedl obě pobledlé pasažérky směrem k prvnímu vozu. Náhle jekot nabral nových obrátek. Ve tmě tunelu, osvětleném jen světly vlaku, zahlédli bojující vrávorající postavy. Venku bylo tolik lidí, že nemohli přesně pochopit, co se děje. Henry spatřil jednoho muže v buřince, jak mizel z dohledu za oknem s něčím černým na obličejí. Když se přiblížili k otevřeným dveřím strojvůdcova kupé, viděli, jak se lidé zuřivě cpou zpět do vlaku, v čemž jim bránili ti, kteří se z vlaku ještě pokoušeli dostat.

Henry a jeho dvě společnice dospěli k malému tmavému kupé pro strojvůdce.

„Počkejte chvíli,“ řekl napůl pro sebe, „měla by tady někde být baterka nebo svítilna - á, tady je.“ Sáhl pro dlouhou gumovou baterku, zastrčenou v rohu. Náhlé zaškrábání ho přimělo otočit se k otevřeným dveřím prostoru pro strojvůdce. Krčilo se tam něco černého. Zapnul baterku a pustil oním směrem proud světla. Jenny vykřikla, neboť osvětlil dvě světélkující zlá očka. Henry okamžitě, aniž si uvědomil, co

dělá, švihl nohou, zasáhl krysu do hlavy a odkopl ji zpět do tunelu.

„Je to jedna z těch černých krys, o kterých psaly noviny!“ rozkřičela se Violet strachy. Jenny vypukla v pláč a zabořila hlavu starší ženě do ramene. Henry posvítil baterkou do temnoty a v šoku ztuhl nad tím, co se před ním odehrávalo. V úzkém prostoru tunelu pobíhali muži a ženy, někteří bojovali, jiní se krčili a mezi nimi divoce skákaly a do všeho hryzaly stovky krys, které chuť na krev poháněla až k šílenství. Rychle zavřel dveře a rozhlédl se po voze. Spatřil, že krysy vnikly do vlaku a nyní útočily na cestující, kterým se nepodařilo dostat ven nebo se vydrápali zpátky dovnitř. Přibouchl dveře kupé a vypnul baterku.

Nepatrně se třásl, ale podařilo se mu ovládnout vzrušení v hlase. „Myslím, že nejlepší, co můžeme udělat, je zůstat na chvíli sedět, kde jsme, dámy.“

Povyskočili, když něco narazilo do dveří. Jenny začala hlasitě sténat a celé její tělo se křečovitě třásl. Violet se snažila ze všech sil, aby ji uklidnila. „To bude v pořádku, drahoušku. Nemohou se sem dostat,“ konejšila ji.

„Ale musíte být zticha,“ doplnil ji Henry a položil jí laskavě ruku na rameno. „Nesmějí nás slyšet. Myslím, že jsem té potvoře zakroutil krkem, takže se nepokusí dostat dovnitř. Navrhuji, abychom se všichni skrčili na podlaze a zůstali zticha, jak jen to bude možné.“ Pomohl vzlykající dívce, aby se posadila, a znovu vyhlédl z okna. Ale ihned toho litoval. Jeho smysly zaregistrovaly vizi, na niž nezapomene, dokud - rychle vyhnal z hlavy myšlenky na život a smrt. Pod ním se odehrávalo hrůzné noční drama. Pekelné představení. Spatřil zkrvavené údy; roztrhané obličeje, rozervaná těla. Jeden muž stál skoro naproti němu opřený o zeď. Ztuhle a vzpřímeně, zatímco jeho oči hleděly do ztracena. Mezitím tři nebo čtyři krysy hryzaly jeho holé nohy. Tlustá žena, úplně nahá, srdceryvně ječela a mlátila do dvou krys, které se zakously do

jejích objemných svěšených prsou. Mladý, asi osmnáctiletý chlapec se pokoušel vylézt na střechu vlaku. Opřel se nohama o stěnu a pomaloučku se posouval vzhůru. Obrovská krysa proběhla po stěně a přistála mu na klíně, což zapříčinilo, že se chlapec zřítíl zpátky na zem. Jekot rozrýval vzduch. Výkřiky o pomoc bušily Henryho do hlavy. Všechno vystupovalo ze šera, ohraničeného černotou tunelu, jako by se celá záležitost odehrávala v černém předpeklí. A všude rejčili chundelatí černí tvorové, vybíhali po stěnách, vrhali se do vzduchu a ustávali jen, když jejich oběti přestaly bojovat, aby se napili a nažrali.

Henry klesl na kolena a mdle se pokřičoval. Když se jeho ramene dotkla ruka, vyskočil. „Co uděláme?“ zeptala se ho Violet ve snaze zahlédnout ve tmě jeho obličej. Vzmohl se, aby vyhnal strašlivý obraz ze své hlavy.

„Vyčkáme - a uvidíme, co se stane. Určitě někoho pošlou do tunelu, aby zjistil, co se děje. Nemělo by to dlouho trvat.“ Uchopil Violetinu ruku a měkce jí potřásl. Nepozorovaně ho začínala těšit ženina závislost na jeho osobě. V minulosti se vždy trochu styděl před opačným pohlavím, ale nyní uprostřed toho chaosu nacházel novou stránku své plaché povahy. Pýcha začala přemáhat strach tam uvnitř.

Pojednou výkřiky utichly. Několik vteřin se ani nepohnuli, uši nastražené na sebenepatrnější zvuk. A pak zaslechli sténání. Začalo to jedním dlouhým, hlubokým zasténáním, které pak přerostlo v několik dalších. Brzy se celým tunelem ozýval bědující pláč, naříkající hlasy a výkřiky o pomoc. Ale už to nebyl jekot. Pronikavá naléhavost z hlasů zmizela. Jako by zmrzačení lidé - ti, kteří přežili - věděli, že už se jim nic horšího nemůže stát. Hrůza byla završena, nyní jim bezprostřední ohrožení života nehrozilo.

Henry se zvedl a pohlédl oknem. Zhlédl poblíž jen jedno nebo dvě těla, avšak všechno ostatní zahalovala černota.

„Myslím, že jsou pryč.“ Otočil se k ženě a dívce. „Nikde je nevidím.“

Violet se zvedla na kolena a rozhlédla se. „Ale - ale co ta záře. Odněkud přichází rudé světlo.“

Henry vyskočil na nohy. „Ovšem. Oheň! Rozšiřuje se a pravděpodobně krysy vyplašil. Musíme ven.“

„Ne,“ vykřikla Jenny. „Nemůžeme ven. Čekají tam!“

„Ale tady nemůžeme zůstat,“ pobídl ji laskavě. „Podívejte se, myslím si, že už jsou pryč, protože je vyděsil oheň. Půjdu ven a napřed se podívám a ověřím to. Pak se vrátím pro vás.“

„Neopouštějte nás.“ Violet se chytla jeho paže. Usmál se na ni a v oné rudé záři bylo nyní vidět její obličej. Je to hezká žena, pomyslel si. Pravděpodobně vdaná. Asi má děti. Za normálních okolností by se na mne ani nepodívala. Škoda.

„Dobrá. Půjdem spolu.“

„Ne, ne, já tam ven nejdu.“ Jenny se přikrčila v protějším rohu.

„Musíte, má drahá. Za chvíli byste se tady udusila.“ Kouř začínal houstnout. „Teď to nebude nebezpečné - uvidíte.“ Popadl ji a s pomocí Violet přiměl postavit se na nohy. „Až se dostaneme ven, nechci, aby se ani jedna z vás rozhlížela,“ řekl jim. „Jen se mě držte a dívejte se přímá kupředu. A prosím, důvěřujte mi.“

Opatrně otevřel dveře a posvítí baterkou do tunelu, ačkoliv ji sotva potřeboval, neboť vzadu u vlaku zářil oheň. Všude podél metra, kam až dohlédl, byla roztroušena těla. Některá z nich se ještě hýbala, některá se plazila tunelem pryč od soupravy, jiná ležela úplně nehybně. Měl pocit, jako by zahlédl malou postavičku pohybující se mezi nimi, ale nebyl si jistý, zda to nebyl jen klamný záblesk světla.

„Pojďte, dámy. Pamatujte, co jsem řekl, a dívejte se přímo vpřed nesmíme se kvůli ničemu zastavit ani kvůli nikomu.“ Obvykle soucitný muž věděl, že by znamenalo smrtelné nebezpečí pokusit se pomoci někomu ze zraněných. Zachránění musí být později.

Slezl dolů a podal ruku mladé dívce, která se neovladatelně chvěla, aby jí pomohl, něžně na ni hovořil, chlácholil ji a pokoušel se ukonejšit její zmučené nervy. Violet se na něj usmála. Byla vyděšená, ale dala svůj život do rukou tohoto laskavého člověka. Vyzazili vpřed s ohnutými zády, aby unikli dýmu v horních vrstvách tunelu. Napřed Henry, za ním dívka s obličejem zabořeným do jeho zad a pak hned Violet objímající rukama Jenny.

Vrávoravě postupovali vpřed a snažili se nevšímat si sténání a slabých výkřiků o pomoc. Henry ucítil, jak mu něčí ruka slabě stiskla kalhoty, ale při následujícím kroku odpadla. Věděl, že nesmí zastavit, protože na něm závisí život té ženy a dívky. Vráti se zpátky se záchranáři. Jeho povinností nyní bylo dostat je tři ven, aby varoval lidi na další stanici. Zaslechl pištění a ucítil, jak se mu něco měkkého svíjí pod chodidlem. Posvítíl baterkou dolů a odhalil krysu civějící na něj. Kolem uviděl další - ale tyhle byly jiné než ty, které viděl předtím. Byly menší. Obyčejné. Ohavné - ale obyčejné. Kopl do ní, až odlétla, zatímco další se vrhla vpřed a kousla Henryho přes kalhoty do nohy.

Naštěstí natrhla pouze látku a Henry mohl prudce kopnout nohou o zeď, načež krysa uvolnila stisk a spadla na zem. Tvrdě jí dupl nohou na hřbet a zaslechl odporný praskot kostí.

Jenny vykřikla.

„To je v pořádku, to je v pořádku,“ uklidňoval rychle své spolence, „Je to obyčejná krysa. Jsou nebezpečné, ale ne tak jako ty velké. Budou z nás pravděpodobně vyděšenější než my z nich.“

Navzdory strachu Violet cítila, jak v ní vzrůstá obdiv k tomuto muži. Stěží si ho ve vlaku povšimla, to ano. Byl takový typ, který člověk ani nezaregistruje. Pouhá tvář v davu. O takových mužích se nepřemýšlí prostě nevzbuzují žádný zájem. Ale jak statečný byl tady dole na tom hrozném místě. Zachránil ji před tím masakrem. Ji a tu dívku ovšem. A jak odvázně!

Když Henry zabil krysu, byla Jenny nucena rozhlédnout se kolem. Ten pohled ji přiměl zvracet. Klesla ke zdi a zhroutila by se, kdyby ji nezachytila žena za ní. Proč je ten muž nenechá, aby se vrátily do vlaku, kde byly v bezpečí? Pokusila se vrávorat zpět, ale Henry ji chytil za ruku.

„Tudy, má drahá. Nebude to dlouho trvat.“

Jak klopýtali dál, spatřili krysy, krmící se mrtvolami mužů a žen - lidí, kteří se vydali do práce v domnění, že je obyčejné pondělí, s hlavou plnou malých starostí a radostí, aniž by tušili, že dnes tak příšerným způsobem zemřou. Oni tři kráčeli dál, zalykali se kouřem, padali jeden přes druhého a pomáhali si navzájem vstát. Celou tu dobu setrvali v chůzi, až konečně nechali mrtvé a zmrzačené za sebou. Pojednou se Henry zastavil, načež do něj Jenny s Violetou narazily.

„Co se děje?“ zeptala se znepokojeně starší žena.

„Tam vpředu. Něco tam je. Zahlédl jsem záblesk.“ Jel po stříbřité koleji paprskem světla z baterky, dokud nenarazil na čtyři černé krysy. Čtyři obří krysy. Čekají na ně. Celou tu dobu se skrývají v temnotě, aby si je vyčíhaly. Několik dusivých okamžiků se žádná strana nehýbala. Potom lidská trojice začala pomalu ustupovat. Krysy jen civěly. Henry zaslechl, jak Violet za ním lapě po dechu, a ucítil její pevný stisk na rameni. „Za námi jsou další,“ dostala ze sebe.

Otočil se a spatřil je. Dvě. Nepozorovaně se k nim přibližovaly. Pochopil, že jsou v pasti. Nyní se začaly plíživými krůčky pohybovat směrem k nim ty čtyři vpředu. Zádové svaly se jim napínaly, jak se chystaly skočit. Snad bych unikl, pomyslel si. Ta dívka a žena nikdy nedokážou prchnout ale já sám bych měl naději.

„Ke zdi, dámy.“ Strhl je zpátky, zatímco vyháněl z hlavy myšlenky na útěk. „Držte se za mnou, a pokud se pokusí proniknout kolem mě, kopněte tak silně, jak můžete.“ Sundal si sako a omotal si je kolem ruky a baterkou mířil na krysy, které

se již před ním shromažďovaly. Dívka skryla svou tvář na zdi, žena začala plakat při vzpomínce na své děti.

Jedna krysa vyrazila vpřed, aniž by její chladný pohled sjel z Henryho očí.

Vpředu v tunelu se zablesklo světlo. Zaslechli hlasy.

Kroky. Další světla. Celý tunel byl osvětlen, jak kroky a hlasy sílily.

Krasy a tři lidé hleděli směrem, odkud zvuky přicházely, a žádná z obou skupin se ani nepohnula. Šustivý zvuk přiměl Henryho pohlédnout opět na krasy právě ve chvíli, kdy mizely směrem k hořícímu vlaku. Všechny až na jednu. Ta, co se nacházela nejbliž, zůstávala a prohlížela si ho. Ani se nepohnula. Zřejmě se vůbec nebála. Právnícký úředník pocítil studený chlad, jako by si někdo prohlížel jeho duši. Strach ho začínal ochromovat. Téměř opovržlivě se velká krysa otočila k blížícím se mužům, pohlédla ještě jednou na Henryho a pak prchla.

„Tady, tady,“ zavolal Henry.

Záhy byli obklopeni muži v uniformách, policisty a zaměstnanci podzemní dráhy. Když jim Henry vyprávěl o děsivých událostech, hleděli na něj s nedůvěrou.

„Neblázněte, pane. Krasy nemohou a nezaútočí na celý vlak naložený lidmi,“ odporoval policejní seržant a potřásl hlavou. „Obří nebo ne, nedokážou se dostat do vlaku. To možná ten kouř, pane. Trochu vás zmátl.“

Violet Melrayová se bouřlivě prodrala kolem Henryho a zlostně vykřikla: „Tak jděte a podívejte se na ně, zatraceně!“ Pak se otočila, vzala Henryho ruce do svých a řekla měkčeji: „Děkuju vám. Děkuju vám, že jste nám pomohl.“

Henry se začervenál a sklopil zrak.

„Ehm, tak,“ ozval se seržant, „půjďme dál. Dva z mých mužů vás vezmou na zastávku.“

„Ne,“ řekl Henry. „Vrátím se s vámi k vlaku. Budete potřebovat veškerou pomoc.“ Pohlédl na ženu, která stále tiskla jeho ruku. „Na shledanou. Bylo mi opravdu potěšením.“

Než mohl odtáhnout ruku, přistoupila a políbila ho na tvář.

„Na shledanou,“ zašeptala.

11

Harris se cítil šťastně, když vkročil do hlučné třídy. Víkend pro něj změnil svět. Musí to tak dělat častěji. Čerstvý vzduch, volný prostor. Zeleň. Nic lepšího nenajdeš.

„Tak hošánci, ztichněte!“ vyštěkl nad tím kraválem. „Scalleyi, sedni si a vysmrkej se. Thomasi, vypadni od toho okna a posad’ se na své místo. Maureen, schovej to zrcátko. Tak. Měli jste se o víkendu všichni pěkně? To stačí! Provedeme kontrolu přítomných.“

Žáci vycítili, že je v dobré náladě, a věděli, že si dnes mohou zazlobit o něco více než obvykle. Aspoň dnes.

„Jenom dva nepřítomní. To na pondělí ráno není špatné. Ano, Carlosi, co je? Chceš na záchod? Vždyť jsi sotva přišel. Tak jdi, když nepůjdeš, nebudeš se moct soustředit.“

Carlos, snědý chlapec, poděkoval panu učiteli, a když se k němu otočil zády, opustil třídu s posměškem na tváři.

„Carol, připrav papír - Shelagu, vyndež tužky. Dnes si nakreslíme nějaká zvířata,“ oznámil Harris třídě.

„Mohu namalovat prase, pane?“ zeptal se jeden chlapec vzadu.

„Proč prase, Morrisi?“

„Mohl bych jen obkreslit Toomeye, pane.“

Thlustý chlapec se dotčeně zavrtěl na židli, když třída propukla v smích, a proklínal svého učitele.

„Pojď sem, Morrisi!“ poručil Harris, aniž se pousmál. Chlapec šel schlíple k tabuli. „Uměl bys nakreslit opici, Morrisi?“

„Ne, pane.“

„Tak to zkus obkreslit ze zrcadla,“ řekl Harris. Věděl, že to třída očekává a bude z toho mít radost, když poníží toho křiklouna, ačkoliv kdokoliv z nich mohl být na řadě příště. Nic moc, pomyslel si Harris, ale na pondělí ráno to není špatné. „Dobrá, pokračujme. Jakékoliv zvíře, které se vám líbí, ale nechci, aby vypadalo jako já. Až skončíte, vybereme nejlepší práci a já pak vysvětlím, proč je nejlepší. Nezapomeňte na světlo a stín.“ Vykročil do uliček, hovořil s nimi individuálně, a zodpovídal dotazy. Dospěl k chlapci jménem Barney. Na svých čtrnáct let byl malé postavy, ale velmi bystrý. Dobře maloval, i když se ještě potřeboval zdokonalit v technice. Obzvláště dobře kreslil perem a inkoustem, což se naučil obkreslováním komiksů. Harris nahlédl chlapci přes rameno na obrázek, kde se již rýsoval obrys zvířete.

„Proč jsi nakreslil krysu, Barneyi?“ zeptal se.

„Nevím, pane,“ odpověděl Barney a cucal konec pera. Pak dodal: „Včera jsem jednu viděl. Velkou, jako viděl Keogh.“ Hlas se mu svezl, když si vzpomněl na mrtvého spolužáka. Zbytek třídy zmlkl při zmínce o Keoghovi.

„Kdepak?“ zeptal se učitel.

„U kanálu. Tomlins Terrace.“

„Zahlédl jsi, kam šla?“

„Přeskočila zeď a zmizela v křoví.“

„V jakém křoví? Tam není žádný park.“

„Tam, kde bydlíval dozorce zdymadla. Co je kanál uzavřen, je to jako džungle.“

Harris si mlhavě vzpomněl na starý dům stojící stranou od silnice, kde se jako dítě díval na lodě míjející zdymadlo.

Dozorce zdymadla byl rád, když ho děti sledovaly při práci, pokud nebyly drzé. Takové dokonce sám zval. Podivné, že na to místo úplně zapomněl. Nedávno byl několikrát u Tomlins Terrace a nevzpomněl si, že je tam dům. Muselo to být kvůli té džungli kolem.

„Rekl jsi to policii?“ zeptal se chlapce.

„Ne.“ Barney se vrátil ke své kresbě a přidal několik tahů ke své útočné a zlé kryse.

To jsem si mohl myslet, napadlo Harrise. Děti z této oblasti se úřadům vyhýbají, pokud mají na vybranou.

V té chvíli vpadl do třídy Carlos ve stavu mimořádného rozrušení. „Pane, pane, na hřišti! Jedna z těch potvor je tam!“ Ukazoval k oknu, zatímco jeho velké oči sálaly vzrušením.

Celá třída se jako jeden muž vyřítla k oknům. „Zpátky na místa!“ zahřměl Harris a rychle vyskočil k oknu. Prudce vydechl nad tím, co spatřil.

Nebyla tam „jedna z těch potvor“, ale několik. A zatímco je sledoval, k první skupině se přidávaly další. Obrovské černé krysy. Krysy. Krčily se na hřišti a civěly na školní budovu. Další a další.

„Zavřete všechna okna,“ přikázal tiše. „Johnson, Barney a Smith obejdou další třídy a požádají učitele, aby zavřeli okna. Scalleyi, jdi do ředitelny a požádej pana ředitele, aby se podíval z okna - ne, raději půjdu já.“ Kdyby poslal chlapce, bude si ředitel pravděpodobně myslet, že se jedná o nějaký vtip, a přijdou o drahocenné vteřiny. „Nikdo se odtud ani nehne. A žádný hluk. Cuttsi, odpovídáš za to.“ Nejvyšší chlapec ze třídy se postavil. Hoši byli vzrušeni, dívky začínaly být nervózní.

Harris pospíchal do ředitelny. Jak kráčel chodbou, několik učitelů vykukovalo ze svých tříd.

„Co se děje?“ zeptal se ho nervózně Ainsley, jeden ze seniorů školy. Rychle mu to pověděl a pospíchal dál. Po celé

škole vládl podivný klid, který vezme totálně za své, jestli jedna jediná dívka začne být hysterická.

Barney se vyřítil z jedné třídy.

Harris ho chytil za ruku a řekl mu: „Klidně, Barneyi. Pomalu a klidně. Nevydš holky. Nechceme, aby propukla panika, že ne?“

„Ne, pane,“ zazněla bezdechá odpověď.

Jak Harris stoupal po schodech do dalšího patra a blížil se k ředitelně, pohlédl krátce dolů k hlavnímu vchodu. Pochopitelně byl otevřen.

S rukou na zábradlí, aby držel rovnováhu, lezl pomalu dolů. Když tam dospěl, zaslechl jemný zvuk na venkovních kamenných schodech. Přiskočil potichu za dvojité dveře a vyhlédl ven, připraven okamžitě přibouchnout obě křídla. Na vrcholu prostorného schodiště spatřil malého chlapce, který hleděl na hřiště, kde se nyní shromáždilo asi třicet hlodavců.

Ježíši Kriste, pomyslel si Harris v hrůze. Musel projít přímo kolem nich!

Vyкроčil ven, prudce hochu uchopil a vrátil se zpět do budovy. Hodil ho bez okolků na podlahu a vrátil se, aby zavřel dveře. Krysy se ani nepohnuly. Rychle a tiše zavřel těžká vrata a dal na ně závoru. Poté si poprvé během dvou minut oddechl.

„Na hřišti jsou nějaká zvířata, pane,“ sdělil mu sedmiletý hoch s vykulenýma očima, ale beze stopy strachu. „Co jsou zač? Co tady dělají, pane?“

Aniž by reagoval na jeho dotazy, poněvadž nevěděl, co mu má říci, zvedl Harris chlapce a vyběhl zpátky po schodech. Nahoře ho postavil a přikázal mu, aby utíkal do své třídy. Zaslechl mumraj hlasů, jak se učitelé začali shromažďovat na chodbě. Vyběhl schody po třech a téměř vrazil do ředitele, který vycházel ze své kanceláře.

„Prosím, pane Nortone, zavolejte policii,“ požádal Harris spěšně. „Obávám se, že máme potíže.“

„Už jsem je volal, pane Harris. Viděli jste, co se nachází na hřišti?“

„Ano to jsou potíže, které mám na mysli. Jsou to ti obří zabijáci.“

Vrátili se do kanceláře a pohlédli z okna. Krys přibylo. Zdálo se, že jich je už několik set.

„Hřiště se jimi jenom černá,“ ozval se nevěřicně mladý učitel.

„Co chtějí?“ ředitel pohlédl na Harrise, jako by to on měl vědět.

„Děti,“ odpověděl Harris.

„Nebude to trvat dlouho, než se sem dostane policie ale co udělají v téhle situaci, to je druhá věc. Musíme dohlédnout, aby byly všechny dveře i okna těsně uzavřeny. Děti musí přejít do horního patra a zabarikádovat se tam. Ještě pořád nechápu, co se děje, ale neztrácejme čas uvažováním.“ Ředitel hbitě vykročil ke dveřím.

„Nyní překontrolujte každý možný otvor, pane Harris, já zorganizuju zaměstnance.“

Harris sledoval vyzáblou postavu ředitele, jak jde po schodech dolů, kde začínal sílit hukot rozhovorů. Slyšel, jak zatleskal a zjednal ticho. Harris se vyhnul zástupu učitelů a prohlédl všechny místnosti, aby se ujistil, že jsou všechna okna pevně zavřená. Díkybohu měla dolní okna železné mříže, aby se při kopané nerozbila skla. To bylo dobré.

Vše se zdálo být utěsněno. Teď sborovna.

Když vstoupil, spatřil, že jedno z oken je otevřené. Protože se nacházelo proti úzké uličce mezi budovou a venkovní zdí, nemělo žádnou mříž, která by je chránila. A na podlaze před ním seděla krysa. Jak zdolala zeď se Harris nikdy nedozvěděl, ale byla tady, jako by pro ostatní dělala zvěda. Hleděla sem a tam, čenichala a její špičatý nos sebou škubal. Spatřila Harrise a postavila se na všechny čtyři, zatímco její tělo se nacházelo

alespoň dvě stopy od podlahy. Učitel vkročil dovnitř a přibouchl za sebou dveře. Musí zavřít to okno.

Tato prazvláštní krysa neztrácela čas studováním své oběti - skočila vpřed, tlapy se rovnou odlepily od země a krysa zamiřila na Harrisovo hrdlo. Ale učitel byl právě tak rychlý. Když se její svaly napjaly ke skoku, uchopil židli a máchl jí před sebou. Židle udeřila krysu uprostřed skoku, jako když kriketová pálka zasáhne míček, a srazila ji na stranu, až z dřeva odlétly třísky.

Krysa dopadla na tlapy a opět skočila na Harrise, který rozbil židli o její hřbet. Na několik sekund zůstala omráčena, ale stále ještě nebyla vážně zraněná. Avšak učiteli to stačilo. Vzal do ruky těžký pohrabáč, ležící uprostřed uhašeného krbu. Spíše z nenávisti než ze strachu jím zlomyslně praštil do tlusté kůže krysy, až se ozvalo ničivé žuchnutí. Pak znovu a znovu. Otočil se k oknu a zahlédl, jak se další drápe na okenní římsu. Bez váhání švihl pohrabáčem a srazil krysu zpátky do úzké uličky. Zatáhl okno, opřel se o ně a lapal po dechu ve snaze ovládnout chvějící se kolena. Byl to ten typ okna potažený jemnou drátěnou sítí, která bránila rozbití skla.

„*Mělo by je to zastavit,*“ řekl si nahlas.

Pak vytáhl ze dveří sborovny klíč, vyšel ven a zamkl ji. Ale ne dříve, dokud se zblízka nepodíval na tvora, ležícího na ošuntělém koberci.

Jeho tělo bylo nejméně dvě stopy dlouhé a ocas dalších devět nebo deset palců. Ježatý kožich nebyl úplně černý, ale tmavě hnědý se spoustou černých skvrn, které ho lemovaly. Hlava byla větší ve srovnání s ostatními hlodavci a řezáky dlouhé a špičaté. Zpola přivřené oči hleděly pohledem bez života, ale zdálo se, že částečně zakryté zuby zlověstně cení. I po smrti vypadalo tělo nebezpečně, jako by choroba, kterou v sobě mělo, se mohla přenést pouhým dotykem.

Venku před halou spatřil Harris děti, hnané v houfu ke schodům.

„Jste v pořádku, pane Harrisí?“ kráčel k němu ředitel. „Ano. Jednu z těch oblud jsem zabil.“ Harris si uvědomil, že stále svírá zkrvavený pohrabáč.

„Výborně, člověče. No, prostor je uzavřen a policie tady bude brzy, takže myslím, že se nemáme čeho obávat,“ pronesl s jistotou ředitel, ale jeho úsměv okamžitě zmizel, když Harris opět poznamenal. „A co suterén?“

Oba se otočili ke dveřím do sklepa, a když se k nim blížili, rozběhli se. Zastavili se na jejich vrcholu a hleděli dolů do tmy.

„Myslím, že všichni budeme v pořádku,“ řekl ředitel. „Pan Jenkins, ten starostlivec, bude pravděpodobně dole kontrolovat bojler. Vždycky mu to v pondělí ráno chvíli trvá, než ho uvede do chodu. Nebesa vědí, že jsem si dost stěžoval na to, že v pondělí teče jenom studená voda...“ přestal, trochu znepokojen mladým učitelem, který dále sestupoval, aniž by zjevně naslouchal tomu, co říká.

S dávkou opatrnosti se Harris přiblížil ke dveřím do suterénu, přitiskl na ně ucho a poslouchal. Když ho dostihl ředitel, přitiskl si prst na ústa.

„Ale, neblázněte, člověče,“ zatřásl jím ředitel netrpělivě a zešíroka otevřel dveře, „Jenkinsi, jste...“ slova mu uvízla v hrdle při pohledu, který se naskytl jeho očím.

Všude po suterénu se to hemžilo černými míhajícími se tvory. Malé vysoké okno na úrovni venkovního hřiště bylo došíroka otevřené a další a další zuřivá zvířata pronikala dovnitř plynulým tokem.

Krmily se něčím na zemi. Vše, co Harris a ředitel zahlédli, byla jedna holínka, vyčnívající ze svíjející se masy těl. Učitel stáhl ředitele zpět z prahu dveří, když tu se několik temných postav vyřítilo vpřed. Popadl kliku a tvrdě jí zatáhl, ale dvě z krys proklouzly, zatímco třetí byla chycena dveřním rámem. Třikrát do ní kopl, než spadla zpět do suterénu. Otočil se a spatřil druhé dvě, jak peláší po schodech. Ředitel klečel na kolenou a civěl za nimi.

„Můj bože, ty jsou obrovské,“ bylo všechno, co dokázal vyslovit.

„Jestli se dostanou k dětem...“ začal Harris.

„Já je zastavím, já je zastavím, Harris, vy zakryjte dveře. Najděte něco a zablokujte je. Jsou mimořádně těžké, ale musíme si být naprosto jistí!“ Vyděšený ředitel znova přicházel k rozumu. „Až to uděláte, jděte rovnou nahoru.“

„Dobrá, ale nenechte se od nich kousnout!“ vykřikl Harris za stoupající postavou. „Jejich kousnutí je smrtelné. Držte si je od těla.“

Rozhlédl se po něčem velkém, co by zatarasilo dveře. Napravo se nacházelo skladiště. Otevřel je a opatrně nahlédl dovnitř. Nebyla zde okna, takže by to mělo být v pořádku. Rozsvítil světlo. Stoly, židle a tabule. Dobrá. Vytáhl těžký stůl, otočil ho bokem a opřel o dveře do suterénu. Natočil ho a byl potěšen, když zjistil, že úplně zakrývá dveře. Vydatně ho k nim přirazil a vrátil se do skladiště. Všiml si starého radiátoru u stěny. Vyvlekl ho s velkým skřípáním po podlaze, opřel ho o natočený stůl a šel ještě pro nějaké židle.

Nato zaslechl shora křik. Sebral odhozený pohrabáč a běžel nahoru. Ředitel ležel na podlaze chodby a zápasil se dvěma ohavnými krysami. Dveře na konci chodby byly zavřené a všechny děti uprchly do hořejšího patra. Ředitel měl jednu z krys u hrdla a bojoval, aby ji udržel od svého obličeje. Druhá se mu zavrtávala do díry na boku.

„Pomozte mi, pomozte mi,“ úpěnlivě prosil Harrise a otočil k němu hlavu, aby ho zahlédl.

Zdrceně, neboť věděl, že ředitel je již vlastně mrtvý, se Harris rozběhl a praštil vší silou jednu z krys. Pronikavě vyjekla o oktávu výš než vyděšené dítě a odtáhla zuby od boku zápasícího muže. Měla přeražený hřbet, ale pokusila se doplazit k Harrisovi. Dupl jí nohou na hlavu a roztránil ji. Nemohl zasáhnout druhou krysou, neboť se bál, že zraní ředitele, proto upustil pohrabáč a uchopil ji rukama. Popadl ji

poblíž hlavy a zvedl, přičemž dával pozor, aby se chňapající zuby nedotkly jeho těla. Naneštěstí ředitel byl příliš vyděšen, než aby pustil svíjejícího se hlodavce ze svého sevření.

„Pusťte ji, pusťte ji!“ vykřikl Harris a táhl s krysou i muže. Ale ředitel byl příliš pomatený strachy, než aby uposlechl. Učitel napráhl proti ředitelově hrudi nohu a srazil ho zpět na podlahu. Sám zavrával, jak sevření povolilo, a upadl, ale stále držel krysou ve vzduchu. Její váha a síla byly ohromné a on cítil, jak mu drápy na tlapách trhají sako a košili na cáry. Rozpráhl se, postavil se na jedno koleno a praštil jí o podlahu. Spatřil, jak se ředitel plazí pryč, aniž spustil oči ze svíjející se obludy v jeho sevření, a couvá ke zdi. V pozadí zaslechl Harris zvuky policejních sirén. Kde se sakra flákají? Co mám s tímhle dělat?

Rozhlédl se zoufale kolem. Tvor začal vyklouzávat z jeho sevření. Už nebude schopen jej déle udržet. Jedno kousnutí a čeká ho smrt, i když tu zatracenou věc zabije. III.C má akvárium. To bylo řešení. Utopí ji. Ale všechny dveře byly, zatraceně, zavřené. Nikdy by ji neudržel jednou rukou.

„Pane Nortone,“ vykřikl. „Dveře třetí cé! Rychle je otevřete, už to dlouho nevydržím!“

Ředitel zatřásl nepřítomně hlavou, aniž by spouštěl zrak z krysy. „Otevřete ty zasraný dveře!“ zaječel Harris.

Starší muž alespoň odtrhl svůj zrak od krysy a podíval se na učitelův červenající obličej. Pomalu přikývl a začal se plazit ke třídě III.C.

„Pospěšte si, pospěšte si!“ křičel Harris.

Zdálo se, že to trvá celou věčnost, než ředitel dorazil ke dveřím a zdvihl třesoucí se, zkrvavenou ruku ke klice. Když jí otáčel, sklouzla mu ruka po krvi a musel zdvihnout i druhou. Konečně byly dveře otevřené.

Harris vlekl krysou po podlaze. Prsty ho bolely, jak se snažil vymáčknot ze svíjejícího se těla život, ale neměl sílu ani stisk. Krysa zabořila drápy do dřevěné podlahy, čímž ho donutila,

aby jí stále držel hlavu a záda od podlahy. Malá hlavička chňapala ze strany na stranu ve snaze zabořit zuby do masa. Ale Harris byl opatrný, tak moc opatrný. Když se dostal ke dveřím, ředitel vykřikl a kopl. Zasáhl ho do nohy, divže neuvolnil své sevření.

„Jděte mi z cesty,“ procedil pomalu se zaťatými zuby. „Jděte mi, do prdele, z cesty!“ zvýšil hlas.

Ředitel se odpotácel stranou a Harris byl uvnitř. Spatřil akvárium na okenním rámu a vyrazil k němu. Když došel ke katedře v čele třídy, vši silou máchl krysou a vyzvedl ji, aniž by na okamžik uvolnil stisk. Pak tlačil katedru tělem směrem k akváriu a tiskl krysí hlavičku ke stolu, zatímco zadní tlapy tvora mu hrabaly po těle.

Konečně dotlačil katedru k okennímu rámu. Zvedl nohu, vyškrábal se nahoru a pak přitáhl krysou k nádržce plné vody.

Než učinil poslední krok, odpočíval. Nabíral všechnu sílu, zatímco po čele mu proudil pot. Zvedl se i s krysou a ponořil svíjející se tělo do vody.

Zdálo se, že nádržka explodovala. Voda a ryby přetékały přes něj, ale on vytrval a tlačil hlavičku na hluboké dno, aniž věnoval pozornost bolesti na prsou a v pažích. Začal se ptát sám sebe, zda v nádrži zbyde dost vody, aby se krysa utopila, nebo zda její poletující končetiny nerozbijí skleněné stěny. Ale zápas postupně slábl, kroucení těla umdlévalo a škubání hlavou ztrácelo na síle. Pak se už nehýbala. Ale Harris ji tam stále držel. Jenom pro jistotu.

Podíval se oknem. Přijelo několik policejních vozů a před čelní branou stálo mnoho mužů v modrých uniformách, kteří nevěděli, co mají dělat.

Nakonec pustil mrtvé tělo a mrzutě slezl ze stolu. Šaty měl roztrhané a krev pokrývala přední část jeho košile, ale byl si naprosto jistý, že ho nekousla. Vrátil se zpět k řediteli, který stále ještě seděl na prahu s hlavou v dlaních.

„Už je to v pořádku, pane. Je tu policie. Brzy je zlikvidují.“ Harris poklekl vedle chvějícího se muže.

„Bylo to hrozné,“ naříkal ředitel, když zvedl hlavu z dlaní. „Úděsné. Ti úděsní tvorové na mne čekali. Vůbec neutíkali. Čekali na mne nahoře na schodech.“

Harris nevěděl, co má říci. Jak uklidnit někoho, o kom ví, že během příštích čtyřiaadvaceti hodin zemře?

„Pojďme nahoru, pane. Tam snad bude bezpečněji.“ Pomohl řediteli na nohy. Kráčeli chodbou ke dveřím vedoucím ke schodům.

Když se je Harris pokusil otevřít, zjistil, že jsou zamčené. „Neblázněte, nedokážou otočit zatraceným knoflíkem u dveří, to víte!“ zakřičel a zabušil pěstí na dveře.

Slyšeli kroky a potom, jak někdo vytahuje závoru.

„Promiňte, neuvědomili jsme si, že je tady dole ještě někdo,“ omlouval se Ainsley, zatímco se jeho holá hlava rozhlížela kolem dveří. „Ach přátelé, je všechno v pořádku?“ zeptal se znepokojeně při pohledu na jejich zkrvavené šaty.

Napůl museli ředitele vnést dovnitř a zavřeli za sebou dveře.

„Jsou děti v bezpečí?“ zeptal se Harris.

„Dívky začínají být trochu hysterické, ale mají pořád kuráž,“ odpověděl Ainsley, který sotva popadal dech pod tíhou ředitelova těla.

„Tu budou potřebovat,“ zamumlal Harris.

Odnesli zraněného ředitele do jeho kanceláře a položili do křesla.

„Já už jsem v klidu. Jděte se podívat na děti.“

Měl bledý obličej a Harris přemýšlel, zda to je halucinace či zda skutečné odhalil žluté zabarvení na obličejí zraněného muže. A vypadala jeho kůže opravdu napjatě, nebo to byla jen ztuhlost z bolesti?

„Pan Ainsley se vám postará o rány, pane,“ řekl. „Já půjdu zjistit, co se děje.“

Opustil kancelář s pocitem lítosti nad mužem, kterého neměl rád, ale jehož si alespoň vážil. Pohled na něj, jak se plazí na podlaze jako vyděšené dítě, mu zůstane, ještě dlouho v paměti.

Vstoupil do třídy plné učitelů a dětí a všechny hlavy se k němu otočily. Zpozoroval, že přiléhající dveře jsou otevřené a hledí na něj znepokojené obličeje. Pokynul učitelům, aby se kolem něj shromáždili.

„Ředitel byl zraněn,“ oznámil potichu, aby to neslyšely děti. „Myslím, že nahoře bude bezpečno, ale pro případ, že by se krysy dostaly nahoru po schodech, zabarikádujeme dveře. Odved'te dívky do jednoho rohu od okna. Větší hoši mohou pomoci odstrčit stoly a židle ke dveřím.“

Grimble, drobný človíček s nosem jako zobák se protlačil vpřed. „Já, jako zástupce ředitele...“ začal.

„Grimble, teď nemáme čas na vnitřní záležitosti,“ odsekl Harris, načež se museli někteří mladí učitelé s úsměvem obrátit. Neoblíbený Grimble byl známý svým přehlíživým a maloměšťáckým chováním. Uraženě se otočil.

Harris přešel k oknu a otevřel je. Spatřil mnoho policejních vozů a mezi nimi i dodávku se psy. Někteří policisté měli na sobě ochranné obleky. Dva požární vozy stály v rohu a jejich šílené sirény ještě zvyšovaly hluk. Na úzké ulici se shromáždil dav lidí.

Spatřil, že se počet krys dole značně ztenčil. Pak přišel na to proč. Zmizely po dvou či po třech malým okénkem, které se nacházelo na úrovni země, do místnosti s bojlerem. Ostatní se vydaly do úzké uličky na straně budovy. Předpokládal, že jejich cílem je okno sborovny.

Zaslechl za sebou jekot. Když se otočil, zjistil, že jedna z dívek začala být hysterická. Seděla v lavici, zatímco někteří spolužáci a jedna učitelka se ji pokoušeli ukonejšit.

Z tlampače k němu dolehl mechanický, nepřirozeně znějící hlas. „Jste tam nahoře všichni v pořádku? Je někdo zraněn?“

Harris si dal ruce k ústům a zakřičel: „Ano, zatím jsme v pořádku, i když jeden muž je raněn!“

„Dobrá. Tak se zabarikádujte uvnitř. Nevíme, proč se krysy vydaly nahoru, ale mohou se pokusit dostat se k vám.“

Ovšem, že se pokusí dostat k nám, zatraceně, pomyslel si Harris. Proč si myslí, že jsou tady? Na školním výletě? Netrpělivě bobtnal, zatímco policista se otočil a zamával na eskadru vozů s instrukcí vyklidit cestu požárním autům.

Pak se obrátil zpět ke škole a opět zvedl tlampač. „Napřed na ně pustíme psy, a zatímco je tím zaměstnáme, pokusíme se k vám dostat požární žebříky.“ Zjevně věděl, že kousnutí té havěti je smrtelné, a nehodlal kvůli nim riskovat životy svých mužů.

„Ne!“ zakřičel Harris. „Po žebřících děti nikdy dolů nedostanete. A vaši psi nevydrží v boji s krysami ani pět minut!“

„Nepropadejte tam nahoře panice. Opakuji: Nepanikařte. Brzy tu budou specialisté.“

Harris nadával, až ztrácel dech, když hlas mumlal dále: „Myslíme, že přivezou plyn, aby se s tím vypořádali. Prosím, vydržte v klidu. Nebude to trvat dlouho.“

Učitel si povzdechl. Jak dlouho to potrvá, než se k nim obludy prohryžou? Nebyly to obyčejné krysy; měly inteligenci a systém. Stačilo, aby se jedna z těch oblud dostala k nim, a způsobí mezi dětmi paseku.

„Poslouchejte,“ zavolal znovu. „Hadice! Zatopte suterén! Zatopte nižší třídy! Alespoň je do vyděsí!“

Viděl policistu, o němž předpokládal, že je šéfinspektorem, jak se radí s požárníkem. Náhle se požárník pustil do práce začal rozvíjet dlouhé tlusté hadice. Mezitím psi vzrušeně štěkali a napínali šňůry, neboť dychtili popadnout černé tvory. Dva se vytrhli a hnali se napříč hřištěm k zástupu krys. První, mohutný alsatian, jednu z nich zvedl za krk, silně s ní zatřásl a vyhodil ji do vzduchu. Druhý pes, masivní dobrman, skočil

doprostřed zuřivé masy a chňapal svými obrovskými čelistmi na všechny strany.

Ale brzy byli zaplaveni hlodavci, kteří je stáhli k zemi. Několikrát se vztyčili, ale vždy byli strženi zpět. Nato policisté vypustili zbylých asi deset psů a ti se vrhli do bitky. Jeden přeběhl přímo po hřbetech krys a pronikl malým okénkem do suterénu.

Harris, který hleděl shora, se zachvěl hrůzou, když si pomyslel, co jej čeká.

Ačkoliv byli psi stateční, proti obrovskému množství velkých krys nic nezmohli. Brzy se buď ocitli na zemi trháni na kusy, nebo se snažili dobelhat zpět ke svým zarmouceným cvičitelům. Sami muži byli šéfinspektorem povoláni zpět. On jediný mezi nimi byl zasvěcen do rizika, které představovala smrtící choroba, přenášená tou havětí, a neměl v úmyslu nechat své muže položit život kvůli dětem, dokud to nebude nutné.

Náhle spustily hadice. Vymetly hřiště přívalem studené vody a pročistily mezi krysami uličku tím, že je vrhaly proti cihlové zdi školní budovy. Pelášily všemi směry, drápaly se jedna druhé na záda a rvaly se mezi sebou, aby se dostaly pryč. Zkrvavení psi byli brzy smeteni neustálým proudem vody.

Tryskající voda byla poté namířena do okénka v suterénu. Vtlačila několik krys dovnitř, ale bránila dalším, aby tam vnikly.

Děti, které se teď shromáždily u oken, se bavily pohledem na roztrhanou havěť. Když se krysy rozprchly a většina z nich se dala na útěk k uhelným slojím, byl namířen další proud vody na dolní okna. Když voda proudila do tříd, praskot skla vykouznil na tvářích mnohých žáků radostné úšklebky.

Harris se otočil od okna, prošel místností a opatrně si razil cestu zástupem dětí.

„Kde je ředitel?“ zeptal se Grimbleye.

„To byste měl vědět vy. Byl s vámi,“ zazněla strohá odpověď.

„Odtáhněte některé stoly. Musí být ještě ve své kanceláři s Ainsleyem.“

Lavice byly odtaženy tak, že mohl otevřít dveře a proklouznout. „Půjdu se podívat, zda jsou v pořádku, a pak zkontroluji dveře na chodbě,“ řekl. „Zase se za mnou zabarikádujte. Pokud se rychle vrátím a zatluču na dveře, řekněte jim, aby sem nahoru přistavili žebříky. Ale dveře neotvírejte - půjdu do ředitelny a uteču oknem.“

Zavřel za sebou dveře a zaslechl vrzání lavic, které byly tlačeny ke dveřím. Povšiml si, že jsou dveře do ředitelny otevřené dokořán. Pospíchal tam a vydechl úlevou, když našel starého Ainsleye, jak stále pobíhá sem a tam nad zraněným ředitelem.

„Zdá se, že mu je už dobře,“ povídal Ainsley, zatímco otíral ředitelovi obličej mokrým flanelem.

„Dobrá. Zkontroluji teď všechny dveře a chci, abyste tyhle za mnou zavřel. Zůstaňte tady, a kdyby se objevily další potíže...“ odmlčel se, aniž by se obtěžoval vysvětlit, co míní těmi „dalšími potížemi“, a nechal mlčení, aby to vysvětlilo za něj. „Pokud by se objevily další potíže, jděte k oknu a zavolejte na požárníky. Přistaví vám sem nahoru žebřík.“ Nenavrhl, aby se přidali k ostatním ve třídách - pohled na krví zbroceného ředitele by je příliš vyděsil. Až dosud byly děti zjevně pod kontrolou, ale pohled na krev by je lehko vyvedl z míry.

Zavřel za sebou a rychle kráčet ke schodům. Nepatrně otevřel dveře a vyhlédl. Nikde nic. Dobrá. Prošel jimi, zavřel a šoural se dolů po schodech. Pod dveřmi prosakovala voda. Opatrně je otevřel. Na chodbě nebylo ani živáčka. Jedna z mrtvých krys, která zaútočila na ředitele, ležela ve vodě. Na chvíli si Harris myslel, že ji zahlédl se pohnout, ale uvědomil si, že to jenom její tělo je hnané přívalem vody. Prošel šplouchající chodbou, aniž by zapomněl za sebou zavřít a otevřít dveře do všech tříd, aby voda mohla volněji proudit. Minul sborovnu a zdálo se mu, že zaslechl zvuky.

Naléhavějším problémem však v této chvíli byl suterén. Tam předtím zahlédl, jak mizí většina krys. Musel se ujistit, zda jsou dveře stále pevné, a možná k nim strčit ještě další nábytek. Může se vrátit zpátky později a vyřídít sborovnu.

Sešel po schodech do suterénu a dával pozor, aby neuklouzl v hučící vodě. Měl podezření, že přijelo více požárních vozů, které používají další hadice, aby úplné zatopily nižší patra.

Došel dolů a přebrodil se ke dveřím. Zaslechl šílené škrábání a vrzání. Naklonil se, aby poslouchal pozorněji nad hukotem kroužící vody. Ano, pokoušely se proškrábat dveřmi. Nepatrně uvolnil lavici, aby se podíval, jaké škody nadělaly. Kriste, už se začínaly objevovat trhliny. Nyní je zaslechl, jak se zahryzávají do dřeva. Pustil lavici a doplahočil se do skladiště. Rozhlédl se kolem sebe. Našel už jenom těžké závěsy, které se používaly ve školní hale. Strhl je z poličky, kde ležely větší část roku, připraveny k udílení pochval na konci příštího pololetí. Byly těžké, ale jeden bude stačit pro to, co zamýšlí.

Přehodil je přes lavičku, aby nenavlhly a nebyly ještě těžší, a vydal se k hromadě tabulí. Byly to staré typy používaly se se stojany a vzal dvě. Vynesl je ven a opřel o zeď. Pak odtáhl radiátor a lavici od dveří do suterénu.

Spatřil vydouvající se dřevo tam, kudy se krysy již pomalu prokousávaly. Bože, musí mít v těch čelistech ale sílu! Rychle se vrátil do skladiště, posbíral závěsy a pospíchal zpět. Dole zjistil, že se dřevěné dveře začínají na několika místech třístit.

Téměř v panice ucpal závěsem díry ve dveřích a roztahal vše tak, aby vytvořil co nejvíce vrstev. Popadl tabule a smýknutím je opřel o dveře, tak těsně k jejich spodku, jak jen to závěs dovoloval. Pak ke dveřím přisunul stůl a radiátor a navíc zajistil barikádu židlemi a krabicemi vším, co našel ve skladišti.

Konečně se spokojeně opřel o zeď a lapal po dechu. Zdálo se mu, že zevnitř zaslechl pištění, ale nebyl si jistý, zda nemá halucinace.

V tu chvíli stál už po kolena ve vodě. Přebrodil se ke schodům a stoupal vzhůru. Když dospěl nahoru, zaslechl ze sborovny praskající zvuk. Spatřil, jak se objevila dlouhá černá špičatá hlava, stále ještě hryzající okolní dřevo. Ztuhl na místě. Cožpak to nikdy neskončí? Rozhlédl se zoufale kolem a zahlédl těžký pohrabáč, který mu posloužil již dříve. Ležel stále na chodbě a byl téměř zaplaven proudící vodou. Skočil po něm, uklouzl po mokré podlaze a upadl. Když se ohlédl, viděl, jak se v rozšiřujícím otvoru objevila záda krysy. Zuřivě se potácel na všech čtyřech, chňapl po pohrabáči a vstal, opíraje se o stěnu.

Jako by krysa věděla, co má v úmyslu, zdvojnásobila své úsilí, aby unikla z tříštícího se dřeva. Většinu těla už měla venku, věznily ji jen těžké boky.

Harris se rozběhl. Tentokrát dával pozor, aby neupadl. Bez váhání praštil zbraní do kroutící se lebky. S podivem ji minul, protože krysa odtáhla hlavu stranou a pohrabáč narazil do rámu dveří. Krysa vycenila na učitele své velké ostré zuby a chňapla po něm. Oči jí zlobně planuly. Ale přesto v nich byl jakýsi strach, povšiml si Harris téměř s uspokojením. Kam se poděla ta jejich nevyzpytatelnost? Bojí se. Mne! Vykřikl v touze po krvi a tvrdě praštil pohrabáčem do tlusté lebky. Roztříštila se a vytekla nějaká hmota, zatímco celé tělo tuhlo, až znehybnělo.

Harris toho měl plné zuby. Dokonce ani zabít takovou obludu mu nepřineslo radost. Nebyl to žádný triumf. Ustoupil, neboť věděl, že její tělo zatarasí cestu ostatním krysám jen na chvíli. Buď je odstrčí nebo se prokoušou.

Už když couval, viděl, jak sebou tělo škube, jako by jím někdo zezadu tahal. Náhle polovina těla vypadla z díry. A je to, pomyslel si. Méně než za půl minuty sežvýkaly zadní část krysy! Další černá postavička se začala prodírat dveřmi. Harris se otočil a běžel, ale předtím hodil pohrabáč na dveře, spíše ze vzteku než v panice. Pohrabáč krysu minul a zazvonil o podlahu.

Krysa pronikla skrz, a jak se řítila k ustupujícímu učiteli, další okamžitě zaujala její místo.

Dveře se proti tlaku několika palců vody na podlaze otevíraly pomalu a Harris to sotva stačil. Jak proklouzl a zavřel za sebou, zaslechl těžké žuchnutí krysího těla, které narazilo na druhou stranu. Brzy následovaly drápavé zvuky. Na schodech se nenacházelo nic, čím by mohl dveře ucpat. Proběhl po schodech a dalšími dveřmi, které za sebou přibouchl. Vrazil do ředitelny, čímž Ainsleye vyděsil. Zdálo se, že ředitel se stále nachází v šoku.

Harris běžel k oknu a vyklonil se. Žebříky již stoupaly k přiléhajícím oknům tříd a požárníci se chystali vyšplhat dovnitř.

„Tady!“ zakřičel. „Vemte jeden sem s hadicí.“

Jeden z hasičů na něj pohlédl. „Hadice potřebujeme dole, pane,“ odvětil a pak dodal: „Nemějte obavy. Dostaneme se k vám včas, pane. Jakmile se podíváme na děti.“

„Rychle sem dejte hadici!“ zakřičel netrpělivě. „Musíme jim zabránit, aby se dostaly nahoru po schodech!“

Bez dalšího vysvětlování začal hasič klesat.

„Pane Harris, není důvod k prchlivosti.“ Hlava Grimbleye vyčnívala z okna sousední třídy. „Pokud zachováme všichni klid.“

„Hovno!“

Grimbleyova hlava okamžitě zmizela. Harris se v duchu usmál. Alespoň dnes se mu dostalo trochu zadostiučinění. Pohlédl na hasiče, kteří hovořili se svým nadřazeným a ukazovali na jeho okno. Viděl, jak přikývli a rozběhli se tam, kde další dva dohlíželi na hadice. Tryskající proud vody ustal a těžká hadice byla přenášena k dlouhému žebříku. První hasič stoupal po příčkách s kovovou hadicí přes rameno, zatímco jeho kolegové ji odvíjeli, jak pokračoval vzhůru.

Harris zpozoroval, že přijela dodávka s nápisem Hubení krys. Muži v bílých oblecích vykládali několik dlouhých

stříbrných válců. Předpokládal, že se jedná o nějaký druh plynu. Celá ulice byla již zatarasena policejními auty, požárními vozy a sanitkami, zatímco dav lidí byl na obou koncích držen policejním kordonem. Spatřil znepokojené rodiče, ženy, které s pláčem prosily policisty, aby je pustili dovnitř.

Když se hasič blížil k vrcholu žebříku, zamířili jej k Harrisovu oknu.

„Skvělé,“ uvítal jej Harris, když pomáhal muži do místnosti.

„Kudy to bude?“ zeptal se hasič a rozhlédl se kolem, aniž by vzal na vědomí Ainsleye a ředitele.

„Přímo tudy. Pojdte za mnou,“ odpověděl Harris a povytáhl kus hadice oknem. Všiml si, že více postav v uniformě šplhá vzhůru.

Oba donesli hadici na chodbu.

„Okamžik,“ řekl učitel, když zastavil přede dveřmi na schody. „Nejprve to prozkoumáme.“ Jak nahlížel pootevřenými dveřmi, v duchu přemýšlel, zda bude kdy schopen je znovu sebevědomě otevřít. Když se přesvědčil, že to není nebezpečné, otevřel je dokořán. Sešli k ohybu schodů, odkud se dívali na zavřené dolní dveře. Hasič pohlédl na Harrise, protože ode dveří zaslechl drápavý zvuk.

„Můj bože, to jsou ony?“ zeptal se.

„Ano,“ odpověděl Harris. „To jsou ony. Prohryzávají se. A nebude jim to trvat dlouho mají zuby jako elektrické pily.“

„No, zdá se, že se prostor hezky plní vodou,“ prohodil hasič, sundal si helmu a poškrábal se na hlavě.

Harris přikývl. U paty schodů byly nejméně tři nebo čtyři palce vody. „Suterén byl měl být již úplně zatopený. Každopádně až k oknům a proud z hadice brání krysám, aby se dostaly ven.“

Zaslechli za sebou kroky. Tři policisté, jeden seržant a dva další hasiči šli dolů, aby se k nim přidali.

Harris jim pokynul, aby zůstali, kde jsou.

„Krasy se pokoušejí prorazit dveřmi. Pokud si jeden z vašich mužů stoupne k oknu, další ke dveřím do studovny a další na vrchol schodiště, můžeme dát ve správnou chvíli znamení ke spuštění vody.“

„Problém je, že můžeme použít jen poloviční tlak kvůli ohybům,“ namítl hasič po jeho boku. „Kdybychom použili plný výkon, tlak by zničil hadice.“

„Zkusme zaoblit všechny zatačky,“ navrhl seržant. „Aby nebyly ostré.“

Pokusili se co nejlépe srovnat hadice v zákrutách kolem rohů.

„Tlak bude působit proti stěně napravo, takže já si tam stoupnu a budu hadici držet. Harry, ty jdi na druhou stranu!“ přikázal požárníky muži po učitelově boku.

Seržant poslal ostatní požárníky zpět k hornímu oknu a své muže rozestavil podél schodů do strategické pozice.

„Jasně. Ted’ at’ si ti upíří klidně přijdou,“ řekl.

Mlčky čekali a sledovali zvětšující se trhlinu v dolních dveřích.

„Připravte se tam!“ zařval první hasič. „Je to neuvěřitelný. Tak pevné dřevo.“

„Ano, a to už je dnes dopoledne podruhé,“ komentoval to statný seržant.

„Co tím myslíte?“ zeptal se Harris. „Napadly v dopravní špičce vlak plný lidí. Ještě neznáme všechna fakta. Možná to bylo nadnesené. Ale včera v noci nás zavolali také do Shadwellu. Tři mrtví. Ve skříni jsme tam našli pozůstatky vedoucího stanice a nebylo toho mnoho. Dveře byly roztržštěné. Zkoušeli to na chvíli ututlat, ale něco *takového* nedokážete udržet v tajnosti.“

Zaslechli třeskot dřeva a ve dveřích se objevila díra rozšiřující se vpřed, jak byl kus dřeva vyražen.

„Ted’!“ zakřičel hasič.

„Ted’, ted’, ted’,“ zazněla ozvěna ostatních mužů.

V díře se objevila první krysa. Skleslá hadice se napřímila, jak se plnila vodou. Hasič okamžitě uvolnil trysku a namířil přímo na svíjející se krysu. Zasáhl dveře o zlomek sekundy později. Krysa se prodrápala ven právě ve chvíli, kdy její zadní běhy zasáhl mocný proud vody. Hasič zamířil níže, což mrštilo krysou o stěnu.

„Dveře. Soustředte se na dveře. Nenechte žádnou další projít dovnitř,“ křičel Harris, ale už bylo pozdě. Bleskovou rychlostí proskočila obnaženou dírou další krysa. Hasič znovu obrátil proud ke dveřím a úplně díru zalil. Ve skutečnosti proud ještě zesílil tím, že bušil do volných míst uvnitř. Dvě osvobozené krysy napůl běžely a napůl plavaly ke schodům.

„Já si s nimi poradím!“ zařval seržant a vytrhl jednomu z požárníků malou sekýru z opasku. Vykročil k blížícím se krysám, dáváje pozor, aby se vyhnul proudu padající vody. Aby mu dal více času, nechal hasič s hadicí na zlomek sekundy klesnou paži, čímž poslal oba tvory zpátky k protější zdi.

Policista doskočil poslední dva kroky a přistál se šplouchnutím, mávaje sekerou nad hlavou. Uklouzl, ale v té chvíli vyrazil na jednu z nich a podařilo se mu zatnout sekeru hluboko do jejího hřbetu. Zase ten dětský pískot zraněné obludy. Potom se bez váhání vrhl ke druhé kryse, ale zasáhl ji jen letmo plochou částí sekery. Upadla, zakroutila sebou a vymrštila se k mužově velké noze. Ostré zuby se mu zaryly do kolena a policista vykřikl. Zasáhl pevně se držící zvíře ze strany, přičemž dával pozor, aby se zakrvácenou zbraní nesekl do nohy, a pokoušel se ji srazit. V zoufalství klesl na jedno koleno a praštil krysou naplocho o zem. Pak do ní vši silou zaťal sekeru. Téměř rozsekl zuřivé, černé tělo vejpůl.

Druhá zraněná krysa se pokusila dostat ke schodům, ale Harris se rozběhl a skopl ji zpátky, když se snažila vylézt na první schod. Policista jí jedním úderem odsekl hlavu. Pak odtrhl čelisti krysy, které stále lpěly na jeho kolenu. Odkulhal po straně schodů a hlasitě klel.

Hasič stojící u okna přiběhl dolů. „Právě přenesli válce s plynem na hřiště. Chtějí ho zavést do oken. Prý je to pro lidi neškodné, pokud se toho nenadýcháte příliš mnoho, ale smrtelné pro tu havěť zakryjte si obličej kapesníky, abyste se tím neudusili.“

„Řekněte jim, ať dopraví plyn do oken na straně budovy. Mohly by se pokusit uniknout oknem sborovny!“ zakřičel Harris do hukotu vody.

„Dobrá!“ Hasič vyběhl zpět po schodech.

„Myslíte, že je dokážete zadržet?“ zeptal se Harris muže s hadicí.

„To není žádný problém. I když prasknou pod tlakem dveře, můžeme je držet od schodů, dokud je nedostane plyn!“

Harris pomohl seržantovi s roztrženým kolenem do druhého patra. Policista se belhal a ptal se: „Slyšel jsem, že tahle kousnutí mohou být nebezpečná. Nechodilo dítě, které na to minulý týden zemřelo, do téhle školy?“

„Ano. Jmenoval se Keogh.“

„To souhlasí. Musely ho pěkně ošklivě pokousat, že ano?“

„Nevím,“ zalhal Harris.

Vzal ho do ředitelny a posadil na židli dozadu.

„Ale, příteli, vy jste taky zraněn?“ zeptal se Ainsley kverulantsky a natáhl se pro lékárníčku.

„Jen jedno kousnutí, pane. Nic moc. Jenom to trochu píchá,“ odpověděl mu policista.

Harris šel ke dveřím vedlejší třídy a zaklepal na ně.

„Je to v pořádku,“ zavolal. „Pusťte mě dovnitř!“

Zaslechl vrzání odtahovaného nábytku. Otevřeli mu dveře. Místnost byla teď úplně nacpaná učiteli, žáky, policisty a hasiči.

Zvedl ruku, aby se děti utišily. „Vše se nyní nachází pod kontrolou. Schody jsou zatarasené vodou a nám neškodný plyn je dole pumpován do tříd. Měli bychom odtud hezky rychle zmizet.“

„Mnohokrát děkujeme za váš odhad situace,“ zabručel Grimble kysele. „Jsem si jist, že teď se šéfinspektor dokáže o vše postarat. S vaším dovolením, ovšem.“

Jednu krysu plyn nezlikviduje, pomyslel si Harris.

Krysy ve škole byly pomalu hubeny. Ty, které se neutopily v suterénu, byly vyřízeny plynem. Ostatní pobíhaly po podlaze, plavaly ve stoupající vodě a zběsile hledaly, kudy uniknout. Vyšplhaly se na radiátory, prohryzaly se dveřmi do tříd a pokoušely se prchnout okny, kde byly zastaveny sítí připevněnou na vnější okenní rámy. Vyskakovaly na lavice, skříně a na vše, co se tyčilo nad zemí, aby unikly přívalům vody. Plyn prosakoval a jedna po druhé se v mocných křečích stavěly na zadní, až se konečně zhroutily. Některé do vody, jiné se natáhly na vyvýšeninách, které je chránily před utopením.

Mnohé se znovu a znovu pokoušely proplazit dírou ve dveřích na konci chodby, ale byly sraženy zpět mocným proudem tryskající vody. Panika je dovedla k šílenství. Rvaly se mezi sebou, když do sebe narazily, nebo kdykoliv se více než jedna pokoušela ukrýt do bezpečí na jednom místě. Pak si hlouček bez zjevného důvodu vybral osamělou krysu a zabil ji během několika vteřin, neboť nekladla žádný odpor. Hned nato si vybral dalšího člena ze svého středu a zlikvidoval ho. Tak se jejich počet neustále snižoval.

Brzy byly všechny mrtvé.

12

Tento den se pro Londýňany stal ‚Černým pondělkem‘. Další tragické zprávy přicházely pravidelně po celý den; zprávy o mrtvých a zraněných. Tragédie v podzemní dráze byla největší, ve škole se mohla odehrát druhá. Smrt přicházela bizarními způsoby: muž, jež chtěl vyjet autem našel garáž plnou té havěti; dítě, které zanechali v kočárku na ranním slunci a které se na černé tvory smálo, bylo vytaženo ven a zabito; kněz, odříkávající své ranní modlitby a nacházející se sám v kostele; dva elektromechanici, kteří pokládali ve starém domě vedení pro nové nájemníky; důchodkyně, bydlící v horním patře obecní budovy, která otevřela domovní dveře, aby si vzala mléko; popelář, jenž sundal víko od odpadkového koše a našel zde dvě číhající potvory.

Došlo také k zázračným únikům. Pošťák, který nosil dopisy do bytů v suterénu, narazil na tři páry zlých očí, jež na něj pohlížely z uhelné sloje, ale jak vrávorál zpět po kamenných schodech, krysy se ani nepokusily na něj zaútočit; skupina dokařů byla chycena do pastí krysami u postranních hangárů v docích, ale unikli po nahromaděných přepravkách přes vikýř a po střeše; mlékař zahnal dvě černé krysy tím, že na ně házel láhve s mlékem; posluhovačka vešla do předsíně plné oněch

tvorů - rozběhla se po schodech nahoru a vyskočila z ložnice oknem na ulici.

Ale snad nejfantastičtější únik se podařil chlapci, který roznášel noviny. Na své ranní obchůzce se vydal zkratkou napříč oblastí s troskami neobydlených domů a ocitl se uprostřed třiceti nebo čtyřiceti obřích krys. Čtrnáctiletý chlapec se zachoval úžasně chladnokrevně, když prošel v poklidu mezi nimi, dáváje velký pozor, aby na žádnou nešlápl. Bez zjevné příčiny ho nechaly projít, aniž by mu cokoliv udělaly. Chlapci by nikdy neuvěřili, kdyby ho nezahlédli ze silnice dva muži jedoucí do práce. Pro tento jev neexistovalo žádné vysvětlení, žádný logický důvod.

Lidé ve Stepney, kde se odehrávala většina nehod, byli vyčerpáni a rozezleni. Z celé situace obviňovali místní úřady a trvali na tom, že nikdy nebyly vzhledem k rozloze oblasti plně a důkladně udržovány kanály. Na staré krátery každý od konce války kašlal; domy, které byly prohlášeny za neobyvatelné, po léta zůstávaly stát; odpadky z tržiště a skládky nebyly včas vyklíženy. Všude se nacházela místa plodící špínu - a útočiště pro tu havěť. Místní úřady obviňovaly vládu, že vyšetřování prováděné ministerstvem zdravotnictví nebylo důkladné; že nebylo poskytnuto dost peněz na zničení té chamradi; že se projektu věnovalo příliš málo času a práce; že nebyly podniknuty dostatečné kroky k úplnému vyhubení těch škůdců. Vláda vydala veřejné prohlášení, v němž byla konečná odpovědnost naprosto a neodvolatelně uvalena na náměstka ministra Foskinse.

Přijal odpovědnost a rezignoval, neboť věděl, že se to od něj očekává. Organizace na hubení krys se také stala terčem tvrdé kritiky. Byli obviněni z nedbalosti a veřejně pokáráni vládou, ale tvrdili, že měli co dělat s neznámou a nepředvídatelnou odrůdou hlodavců. Žádali, aby dostali ještě příležitost pustit se do hrozících potíží, a bylo jim sděleno, že skutečně každá organizace v zemi, zabývající se zvířaty, byla v podstatě

zasvěcena do situace, aby si s ní poradila, a všechny organizace měly být navzájem stále ve spojení.

Stala se z toho politická záležitost. Labour Party obvinila konzervativce, jejichž strana byla u moci, že se nikdy *doopravdy* nestarali o bytové podmínky dělnické třídy a opomíjeli čistit periferii. Že nechali na ulicích hromadit špínu a nikdy neuskutečnili zamýšlené plány navrhované Labour Party, když byla v úřadě na novou síť kanálů, která by vyřešila obrovský problém Londýna s odpadky. Konzervativci odpověděli, že se bytové podmínky dělnické třídy najednou nezhoršily, když jejich strana převzala moc, ale že je nechala zhoršit předcházející labouristická vláda. Udali počet obrovských nově zastavěných území nejen ve východním Londýně, ale v každé chudší oblasti města. Znečištění prý bylo dramaticky sníženo.

Všechny východní sekce městské podzemní dráhy byly nyní dočasně uzavřené, dokud nebude dokončena úplná očista všech tunelů. Avšak většina lidí přestala používat jakékoliv trasy metra a dopravní špička se změnila v chaos. Dokaři přišli se stávkou a odmítali pracovat v oblasti doků, kde se hrozba zdála být nejsilnější. Popeláři přestali riskovat životy vybíráním odpadků, které mohly obsahovat smrtící havěť. Byly povolány oddíly, aby se s tím vypořádaly - odpadky nemohly být nechány, aby se v takové překérní době hromadily. Obecní správci udržující kanály pochopitelně ignorovali veškerá přemlouvání, aby pokračovali v práci.

Když vešly ve známost zprávy o úmrtích z choroby přenášené krysami, situace se stala ještě mnohem kritičtější.

Lidé, žijící v okresech východního Londýna, požadovali okamžitou evakuaci. Vláda na ně naléhala, aby zůstali klidní - situaci má prý pevně pod kontrolou. Rodiče nechtěli posílat děti do školy. Opět se opakovala evakuace dětí ve válečném rozsahu a děti byly rozvázeny do všech koutů země. Do sklepů, zahrad a odpadkových košů byl nakladen jed, který zabíjel

malé krysy, myši a spoustu domácích zvířat. Restaurace ztratily důvěru a nikdo je nenavštěvoval. Mnoho řezníků se rozhodlo načas uzavřít svůj obchod myšlenka trávit čas mezi vším tím syrovým masem byla neúnosná. Všechna zaměstnání obsahující práci pod zemí se zastavila. Stejně stagnovaly aktivity, které obnášely noční práci.

Útoky pokračovaly a další lidé umírali na zranění či chorobu nebo na obojí.

Ačkoliv organizace zabývající se zvířaty měly spolu v okresním měřítku spolupracovat proti zjevné invazi krys, každá se pokoušela přeběhnout ty ostatní v nalezení řešení. Jedy se ukázaly být naprosto neúčinnými, neboť se zdálo, že se krysy krmí hlavně lidským a zvířecím masem. Místo normálních jedů byl používán fluoroacetát sodíku a fluoracetamid, když zinek fosfátový a oxid arzeničitý selhaly, ale zdálo se, že i tyto látky mají pramalý účinek.

Plyn byl účinnou odpovědí, jak se ukázalo při útoku na školu, ale krysy musely být chyceny na uzavřeném místě. Byl dopraven do kanálů a suterénů budov, ale když poslali čtyři muže v ochranných oblecích dolů, aby se podívali na výsledky, našli mnoho mrtvol normálně velkých krys, ale jen málo mrtvých obřích těl.

Harris hleděl z okna svého bytu, když zazvonil telefon. Cívil na malý soukromý park, postavený do čtverce, obklopený vysokými domy s terasami. Kdysi byly báječné, ale teď nepatrně opadávaly. Učitel čekal, že ho přeřadí do jiné školy, když škola Svatého Michaela a ostatní školy v oblasti jsou nyní uzavřeny, dokud se situace nezlepší. Jeho mysl si vždy více odpočinula, když si prohlížel mírumilovný parčík, a po událostech ve škole potřebovaly napjaté nervy veškerou dostupnou relaxaci.

Zvedl telefon, jehož pronikavý jekot znovu rozproudil napětí.

„Haló, pan Harris? Tady je Foskins.“

Po prvotním překvapení Harris odpověděl: „Buďte zdrav, Foskinsi. Co pro vás mohu...?“

„Mysleli jsme, zda byste nám nemohl maličko pomoci, starý brachu.“

„No, tedy, já...“

„Jenom by vám naši chlapci chtěli položit pár otázek. Nic zvláštního, nemělo by to dlouho trvat. Chápejte, dopadlo to tak, že jste jeden z mála lidí, kteří se s těmi zabijáckými krysami dostali do skutečného kontaktu a zůstali naživu. Pokud byste mohl dnes odpoledne přijít...?“

„Dobře. Ale myslel jsem, že vás...?“

„Propustili? Navenek jsem musel odejít. Žádala si to veřejnost. Ale obávám se, že mě ministerstvo zrovna teď spíše potřebuje, takže nevěřte všemu, co si přečtete v novinách. Řeknu vám adresu, kam se dostavíte.“

Když dorazil na uvedenou adresu, byl uvítán samotným Foskinsem. Ukázalo se, že se jedná o poplarskou radnici, dost vhodnou základnu pro operace, jak předpokládal. Foskins ho zavedl do velké auly, jejíž stěny byly pokryté zvětšenými mapami oblasti, schémata podzemní dráhy a sítě kanálů, snímky rozpitvaných i celých obřích krys, a dokonce i fotografiemi jejich stop.

V místnosti se to hemžilo lidmi, ale Foskins ho vzal ke skupině mužů shromážděných kolem stolu, tiše, nevzrušeně diskutujících.

„Pánové, tohle je pan Harris, učitel, o němž jsem vám vyprávěl,“ představil ho Foskins. „Tohle je náš tým specialistů. Vědci z největších organizací zabývajících se zvířaty, biologové, hygienici z našeho ministerstva a dokonce několik chlapců od vojenské chemie!“

Přikývl na pozdrav.

„Krátko vás zasvětím a pak vám položíme nějaké otázky,“ začal Foskins. „Prostudovali jsme pečlivě tyto obludy a

skutečně na nich nenalezli nic neobvyklého, až na jejich velikost a nepatrně větší mozek. Zuby jsou mohutnější, ale proporcionálně k jejich tělu. Uši se na první pohled zdají být kvůli své obnaženosti zvlášť dlouhé, ale jsou také v přesné proporci k tělu. Černé krysy však mají normálně delší uši než hnědé odrůdy. Což nás přivádí k zajímavému závěru.“ Odmlčel se, aby naznačil Harrisovi, že by se měl posadit. Pak pokračoval: „Zdá se, že hnědé krysy z Londýna vymizely. Protože hnědá krysa nedokáže šplhat tak dobře jako černá, začínala mít v průběhu let menší šanci ve městě přežít. Zatímco černá krysa umí zdolat zdi a lézt po střeších, pro hnědou je značně těžší získat přístup do domů, kde se pro ně nacházejí překážky. Po léta spolu tyto dvě odrůdy bojovaly o nadvládu a nyní vychází najevo, že černá zvítězila. Nenašli jsme žádné známky po hnědé, dokonce ani stopy, a ty se od černých značně odlišují.“

„Přirozeně předpokládáme, že příchod zrůdných obřích krys narušil rovnováhu,“ přerušil ho jeden ze skupiny mužů.

„Ano, podobně jako kdyby malé městečko disponovalo vodíkovou bombou,“ pokračoval Foskins. „No, zdá se, že úplně vytlačily hnědou krysu. Jeden z našich mladších členů,“ pohlédl na muže, který právě promluvil, „přišel s nápadem přivézt zpět myriády hnědých, aby se v početní převaze utkaly s černými. Je nutné říci, že nezamýšlíme udělat z východního Londýna bitevní pole té havěti. Následky by mohly být katastrofální.“

Mladý vědec se hluboce začervenal a pozorně si prohlížel nehty na rukou.

„Tak to je ta mizérie, již stojíme tváří v tvář.“ Foskins zdvihl fotografii velké, ale mrtvé krysy. „*Rattus rattus*. Černá krysa. Nebo Námořní krysa. Ví se o některých odrůdách této velikosti v tropických zemích. Myslíme si, že jeden nebo více exemplářů této čeledi se sem dostalo lodí a pářilo se s naší obyčejnou odrůdou. Vzhledem k tomu, jaké to představuje

obtíže, máme podezření, že byly převezeny tajně. Zoologické zahrady tvrdí, že o takovém podnikání nic nevědí, a protože celá záležitost je každopádně v rozporu se zákonem, neočekáváme, že se najde někdo, kdo takovou věc připustí.“

„Nyní po vás, pane Harrisí, chceme informace,“ ozval se jiný člen výboru. „Vůbec cokoliv, co by nám mohlo říci více o těch tvorech. Chápejte, ještě se nám nepodařilo chytit žádnou živou a vy jste osoba, která s nimi více než jednou byla v úzkém kontaktu a zůstala naživu. Nevíme nic o jejich chování, kam odcházejí poté, co zaútočily, proč někdy vůbec nezaútočí a co zapříčinilo jejich chuť na lidské maso. Sebenepatrnější zvláštnost, které jste si mohl všimnout, by pro nás znamenala neocenitelnou pomoc.“

Harris jim pověděl o svých zkušenostech s krysami; o Keoghovi, který byl jednou z jejich obětí, jak chlapce honily kanálem, zdolaly šest stop vysokou zeď, ale nechaly ho utéci; o příhodě s Ferrisem, tím malým mužíkem z organizace Hubení krys, jak poprvé spatřili tu havěť plavoucí v něčem jako formace; jak se na protějším břehu kanálu jedna zastavila, aby si ho prohlédla, a náhle zmizela za plotem.

„Vyděsil jste ji, proto odběhla?“ ptali se ho.

„Ne, ne. To nebyl strach. Zdálo se, že zvedla hlavu, jako by pojednou něco zaslechla, téměř jako by byla někým volána. Ale nic jsem neslyšel.“

Jeden z vědců promluvil. „Mají výborný sluch jako mnohá zvířata a savci. Krysy určí podle vysokofrekvenčního pískotu, kde se v kukuřičném poli nacházejí jejich mladé. Nic neobvyklého. Ve skutečnosti má společnost pracuje na metodě jak vyhnat krysy z budov pomocí proudů ultrazvuku. Je ještě v počátečním stadiu, ale určitě se zdá, že funguje.“

„No, možná to tak bylo. Ale neobvyklý je způsob, jakým si vás prohlížejí. Stalo se to víc než jednou, a vždy jako by si četly ve vaší mysli. Je to zneklidňující.“ Harris jim dále

vyprávěl o boji ve škole a uváděl každý detail, na který si dokázal vzpomenout. Když skončil, zavládlo kolem stolu ticho.

„Je mi líto, že vám to moc nepomůže,“ pronesl s pocitem, že vynechal něco, po čem jeho mysl nejasně tápe.

„Naopak, pane Harris,“ usmál se Foskins. „Bylo to docela užitečné. Můžete nyní jít. Chtěli bychom zanalyzovat informace, které jste nám dal...“

Mladý vědec, kterého Foskins předtím přiměl, aby se začervenal, vzrušeně vykročil. „Zamořme je!“ vykřikl.

Všechny zraky se k němu otočily.

„Podívejte se, nemůžeme je otrávit, protože chtějí jen lidské nebo zvířecí maso. Ale můžeme je zamořit.“

„A jak?“ zeptal se Foskins skepticky.

„Dáme injekci skupině zvířat - psům, kočkám - co takhle hnědým krysám? - s nějakým vysoce nakažlivým virem, smrtelným pro krysy - naši biochemici by lehce mohli jeden dodat - vypustíte je na určitých místech, která vám může ukázat pan Harris - v tom úseku kanálu například - černé krysy zaútočí na infikovaná zvířata, samy se nakazí a rozšíří nemoc mezi svými. Zničí samy sebe!“

Několik málo chvil bylo ticho.

„Mohlo by to nakazit lidi. Mohlo by to způsobit epidemii,“ odvážil se někdo říci.

„Ne, pokud použijeme správný virus.“

„Může to vyhubit všechna zvířata kolem Londýna.“

„To riziko za to stojí, ne?“

Následovalo další ticho.

Pak řekl Foskins: „No, to by mohlo fungovat.“

Na tváři mladého vědce se rozzářil vděčný úsměv.

„Ano, mohlo,“ naklonil se v nadšení jeden z vědců. „Jsou zatraceně až příliš chytré, než aby se nakrmily jedem nebo jsou vůči němu imunní. Ale pokud bychom je dokázali nakazit.“

„Avšak ne krysami,“ připojil se jiný. Snad ze zoufalství se nápad ujal. „Je to příliš riskantní použít jiné krysy. Příliš nevyzpytatelné.“

„Dobře, tak psy. Štěňata, aby to krysy měly lehčí.“

Harrisova mysl se bouřila proti myšlence, že by krysy měly být krmeny mladými štěňaty.

„Proč prostě neinfikovat syrové maso?“ navrhl.

„Ne, virus se musí nacházet v živém mase.“

„Ale víme, jaký virus? Nemáme v zajetí živou obří krysu. Jak víme, který virus je zabije?“ zeptal se Foskins.

„To už jsem vyřešil,“ ozval se biochemik. „Můžeme ho vyzkoušet na normálních černých krysách a doufat, že bude účinkovat na jejich větší soukmenovce.“

Debata pokračovala, argumenty pršely, byla nalézána řešení. Harris se cítil polichocen, že se nachází v centru operací, ale jeho mysl ho pořád otravovala něčím zapomenutým.

„Velmi dobře,“ uzavřel Foskins hlučně diskusi. „Najít správný virus by nemělo trvat déle než pár dní. Ačkoliv musí být důkladně otestován - netřeba zdůrazňovat jak důkladně -, musíme být připraveni uvést plán do chodu v polovině příštího týdne. Mezitím budeme já, pan Harris a okresní inspektor hledat nejvhodnější místa pro vypuštění nakažených psů. Mohu snad dodat, že pan Harris v této oblasti vyrostl, proto předpokládám, že s největší pravděpodobností zná místa, která by krysy mohly používat jako doupata. Vy budete všichni pokračovat ve své obvyklé činnosti kladení jedů, použití plynu či čehokoliv jiného, co vymyslíte. Každé ráno v osm třicet se sejdem, abychom viděli, jak to jde. Nějaké dotazy? Ne? Dobrá. Dejme se do toho.“ Otočil se na Harrise a tiše ho pobídl: „Pojďte se mnou na sklenku, pane Harrisi.“

Vyšli z radnice, přešli silnici a vstoupili do hospody, která právě otevírala v době své předvečerní špičky. Po jasném slunečním svitu pozdního odpoledne si jejich oči jen neochotně zvykaly na přitímí.

„Co si dáte?“ zeptal se Foskins a sáhl pro peněženku.

„Pivo.“

„Půllitr piva, džin a tonik, prosím.“

Našli tichý roh a odpočívali v napodobeninách kožených sedadel.

„Na zdraví,“ řekl Foskins.

„Na zdraví,“ odpověděl Harris.

Několik chvil mlčky popíjeli.

„Překvapuje mě to,“ pokrčoval Harris.

„Co?“

„Že jste v té věci dál aktivně činný.“

„A, tak. Jak už jsem vám vysvětlil po telefonu, pane Harris, veřejnost si žádala něčí hlavu. V úvahu jsem připadal jen já, protože jsem za to zodpovídal.“ Nepatrně se usmál, zatímco jeho oči zkoumaly okraj sklenice. „Vždy se musí najít obětní beránek - tak to chodí.“ Rychle se vymámil ze své skličující nálady a usmál se na učitele. „Ale jsem příliš dobrý, než aby to mohli udělat beze mne a oni - ti nedefinovatelní - oni jsou si toho dobře vědomi. Chápete, jediná chyba, kterou jsem minulý týden udělal, bylo, že jsem podcenil nepřítele. Zlá chyba, to vám garantuji. Určitě to bude mít vážné následky. Ale za těch okolností to byla přirozená chyba, souhlasíte? Myslím tím, že něco takového se nestává každý den, že ano?“

„Předpokládám, že ne.“ Harris se zhluboka napil. Cítil, že se na něj Foskinsovy oči upírají.

„Vy sám jste na mne byl poněkud hrubý, když jsme se naposledy potkali,“ řekl Foskins.

Náhle Harrisovi svítilo, proč je zasvěcován do operace. Nebyl doopravdy tak nepostradatelným - stěží mohl svoji pomoc nazvat jako neocenitelnou. Veřejnost se k Foskinsovi zachovala ošklivě. Zachovala se k němu ošklivě a nevážila si ho. Prahli po jeho hlavě a jeho nadřízený jim ji dal. Každopádně naoko. A on sám jím pohrdal. Takže Harris symbolicky reprezentoval veřejnost. Byl Foskinsovým

skutečným spojením s lidmi, kteří se mu vysmáli. A nyní se chystal jim jeho prostřednictvím dokázat, že se mylili. Ukáže, že ještě stále velí a že je velmi, velmi schopný.

Hodně štěstí, pomyslel si Harris.

„No, zdá se, že dneska je to docela průlom.“ Foskins se usadil hlouběji do křesla a na jeho tváři se objevil široký úsměv. „Nevím, proč nás to nenapadlo už dřív. Ještě jeden půllitr?“

„Teď já,“ nabídl se Harris, vyprázdnil sklenku a vstal. „Dáte si to samé?“

Přinesl pití zpátky ke stolu, kde zastihl druhého muže hluboce zamyšleného. Foskins k němu vzhlédl, jako by byl cizí člověk.

„Děkuji,“ řekl. „No, myslím, že jsme to rozlouskli, co? Ano, všechno se brzy vrátí do normálu. Vráťte se do školy, já budu znovu uveden do funkce pochopitelně ne oficiálně, nebo mě snad převedou do jiného ministerstva. Avšak bez pocty.“ Usrkl džinu. „Řekněte mi, co vás má k tomu, že učíte v East Endu? Existují příjemnější místa, ne?“

„Domácí zázemí.“

„Á, takže vy tu stále bydlíte?“

„Ne, mám byt poblíž King's Cross.“

„Jste ženatý? Určitě.“

„Ne, nejsem.“

„Chápu. Já jsem býval ženatý.“

Foskins se napil velkým douškem, zatímco jeho myšlenky opět někam odletěly. Harris začal být nepatrně podrážděný tím, že se do rozhovoru začínala vkrádat melancholie.

„Myslíte, že včas objeví ten správný virus?“ odbočil na jiné téma.

„Ano, to není problém. Tihle hoši dokážou najít i způsob jak nakazit blechy zarděnkami. Čas představuje důležitý faktor. Víte, jak rychle se ty zatracené krysy množí. Pětkrát až osmkrát ročně. A jejich mladé mohou rodit během tří měsíců. Jste

učitel, vy si to můžete spočítat; jestli je zatraceně brzy nezabijeme, zaplaví celé město. Dáte si ještě jednou?“

„Ne, musím jít,“ odvětil Harris. „Někdo na mne čeká.“

„Ano, ano, ovšem,“ ozval se opět sklíčeně. „Tak na shledanou zítra časně zrána, hm?“ dodal veseleji.

„Chcete, abych šel s vámi?“

„Ano. Teď jste do toho zasvěcen, starý brachu. Se školou si nedělejte starosti. Já to vyřídím. V podstatě jsem to už udělal. Určitě si nedáte ještě jednu? Dobrá. Na shledanou zítra.“

Harris vyšel s úlevou z hospody. Nebyl si docela jist, proč nemá rád Foskinse možná to byla jeho nevypočitatelná náládovost. Minutu je veselý, srdečný, výkonný, další minutu - no, ‚chcípák‘ byl jediný výraz, který mu přišel na mysl. Harris se nemohl dočkat, až se dostane domů k Judy.

Foskins zíral mrzutě do sklenice. Nesmím tu zůstat příliš dlouho, pomyslel si. Kdokoliv z jeho zaměstnanců by sem mohl přijít z ulice a přistihnout ho, jak tu sám pije. Nevypadalo by to dobře, obzvlášť teď.

Premýšlel o mladém učiteli. Pravděpodobně žije s nějakou dívkou - nevypadá podivínsky. Sebejistý a rezervovaný. Mladý. Avšak mohl by při tomto cvičení být užitečný. Pochopitelně ne podstatnou měrou, ale minimálně učitel pozná, jak obtížné je organizovat takový projekt. Zkušenosti mu hodně prospějí jenom by si přál, kdyby mělo více lidí tušení o obtížích, které s tím souvisejí, pak by snad tak pohotově nekřičeli, že chtějí při prvním neúspěchu jeho hlavu. Brzy to pochopí. Ještě nejsem ochotný nechat se odstavit.

Došel si pro další sklenku - vypiji ji v rychlosti, řekl si - a vrátil se zase na místo.

Divné, jak se věci mají, dumal zamyšleně. Vždycky musíš druhým dokazovat, kdo jsi. Některým to přijde lehké, rodí se s talentem, ale u ostatních to vyžaduje neustálou, tvrdou práci, aniž by si na minutu mohli odpočinout a vyjevit své slabiny těm, kteří by je rádi využili ke své výhodě. Tak to se mnou

bylo vždycky. Práce a vedoucí postavení nikdy nepřišly hladce. Vždycky se jednalo o zápas s dobře strážným tajemstvím. Kdyby jen věděli o nočních hodinách vynaložené námahy, únavné dřiny udržující v chodu pracovní řetězec. Nejen vše udržet v chodu, ale stát v čele.

Rosemary však o nich věděla. Musela, pochopitelně - jako vlastní manželka. Jakákoliv jiná žena by mu poskytla útěchu, ale ne Rosemary. Nudila se čím dál víc během nocí strávených namáhavou úřední prací. A když zjistila, že být hrdinou v posteli mi nepříjde jako přirozený úkol - bylo zklamání příliš velké. Předpokládám, kdybychom měli děti, měla by něco, co by ji zaměstnalo, ale z toho mě dokonce obviňovala. Víceméně to trvalo patnáct let, takže něco ke mně cítit musela. Věděl jsem, že má nějaké pletky, ale opravdu to bylo jedno, dokud to držela v tajnosti. Dokonce bych přežil i její posměšky před přáteli a kolegy tak, že bych jí to s předstíranou srdečností oplácel. Ale když se její pletky staly častějšími a méně skrývanými - a co bylo nejhorší, brala to bez rozdílu, začalo se vše blížit ke konci. Zabalila to jako první tím, že utekla s nějakým zatraceným obchodním cestujícím! Obchodní cestující! Udělal jsem, co se dalo, abych to ututlal, ale vždycky se všechno roznese, takže nezbývalo nic jiného než víc pracovat, abych se stal ještě úspěšnějším a čímkoliv zakryl to, že jsem byl bezprizorně opuštěn nevěrnou ženou. A je dvojnásob ostudné, že mi nasadila parohy s pitomým obchodním cestujícím! Jak si můžeš po něčem takovém udržet důstojnost? Ale podařilo se mi to a vypracoval jsem se až do tohoto postavení. Ano, ta záležitost s krysy trochu poškodila mou vážnost, ale mí nadřízení by mě nenechali odejít. Ne, znají mou skutečnou cenu. Veřejnost ať táhne k čertu. A až tahle příhoda skončí, poznají všichni mé hodnoty. Podstatnou skutečností je, že čím větší máš moc, tím lehčeji nalézáš řešení ke všem problémům. Pouze se obklopíš těmi správnými lidmi, správnými mozky - oni naleznou odpovědi a ty shrábneš slávu.

To nejtěžší bylo získat autoritativní pozici, ale jakmile jsi ji jednou měl, zbytek byl jednoduchý.

Dám si ještě jednu a potom možná zajdu do klubu, abych řekl hochům, že všechno klape, vypustím pár zmínek o tom nápadu, ne mnoho pro případ, že by to nefungovalo, ale dost na to, aby věděli, že starý Foskins u toho zase dělá. Teď se cítím lépe. Nemám žádný důvod jít už domů do prázdného domu. Chlapci budou rádi, že mě uvidí.

Vyprázdnil sklenku a vykročil do ještě jasného slunečního svitu.

Harris se dostavoval každé ráno v osm třicet na setkání v městské radnici. Vybírali spolu s Foskinsem a okresními inspektory klíčová místa, která považovali za vhodná pro nakažení krys. Koncem týdne se objevili biochemici se správným virem.

Smáli se, když se učitel podívil jejich rychlosti. „To nebyl problém,“ řekli mu. „Pochopte, virus sám máme už mnoho let. V podstatě jsme ho zdědili po Němcích, když skončila válka. Pracovali na způsobu jak vyvraždit infekcí dobytek, aniž by poškodili obyvatelstvo, a skutečně přišli s řešením. Naštěstí pro nás válka skončila dříve, než měli čas to použít, a bylo to od té doby dobře střežené tajemství spolu s některými dalšími odpornými položkami. Nejtěžší bylo - a to stálo čas - najít proti tomu protijed, aby bylo vše pod kontrolou. Myšlenky vyhubit všechna zvířata v zemi se nám nezamlouvá. Tak jsme našli protijed a bude jednoduché jej zavést do zvířat, buď injekcí, nebo přimícháním do krmení či vody. Už ho produkujeme ve velkém množství a pro jistotu pracujeme na dalším séru, kdyby to první selhalo. Pro jistotu, musíme zdůraznit. Nevidíme absolutně žádný důvod, aby nás ten první potopil.“

Foskins jim poblahopřál k dobré práci a určili čas, kdy uvedou plán do chodu.

„Výborně, pánové,“ uzavřel zmocněnec. „V úterý ráno v šest hodin vysadíme první nakažená štěňata. Během rána budeme pokračovat na devíti dalších klíčových místech a zanecháme ta ubohá, ale postradatelná zvířata jejich osudu. Nějaké dotazy?“

„Ano,“ ozval se Harris, zvedl ruku, ale rychle ji nechal klesnout, neboť si uvědomil, že se snaží jako jeho nepřítomní žáci. „Co se stane, když my se staneme obětí krys, zatímco budeme vysazovat štěňata?“

„Každý má mít na sobě ochranný oděv, pane Harris. To je běžná procedura při všech takových operacích. Myslím, že najdete vhodný oblek, i když trochu nepohodlný.“ Foskins se rozhlédl po přítomných. „Nějaké další otázky?“

„Ano,“ přikývl Harris.

„Nuže, pane Harris?“

„Co když to nebude účinkovat?“

„Co když nebude účinkovat?“

„Ten nápad.“

„Pak nám pomáhej bůh, pane Harris.“

Šedivé svítání vrhlo na starý kanál mlhu. Studený ranní chlad nerušil ani ptáček. Nepatrný ranní vánek občas pohnul špinavou vodou a poslal malé vlnky, aby líně šplouchaly o kamenné břevny řeky, vybudované lidmi.

Ticho prolomil jen občasný vzdálený štěkot. Podél břehu přicházelo pět mužů vyhlízejících jako návštěvníci z jiné planety. Od hlavy k patě byli pokryti těžkými materiály z umělé hmoty a na hlavě měli helmy s velkým proskleným hledím. Dva muži nesli velikánský koš. Víko tu a tam poskočilo, jak se zajatci kontejneru pokoušeli dostat na svobodu. Jeden z mužů postoupil k vybranému místu na straně kanálu a košík položil na zem.

„Tohle by měla být první dávka,“ poznamenal Harris. Uvnitř těžkého obleku se potil. Zvedl skleněné hledí, aby ho ostatní mohli jasněji slyšet.

„Tady jsme viděli krysy naposledy. Plavaly kanálem k tomu místu. Pak vyšplhaly na břeh a zmizely tamhletou dírou.“ Ukázal k protějšímu břehu.

Otevřeli koš a vypustili tři malé psíky. Harris jednoho z nich láskyplně pohladil. Ubozí malí odsouzenci, pomyslel si.

Mladý vědec, kterého učiteli po první schůzce v městské radnici představili jako Stephena Howarda, nadzdvihl hledí a rukavicí si utřel čelo. „Přivažme dva dole a ostatní necháme pobíhat kolem,“ přikázal. „Takhle se k nim krysy musí dostat.“ Harris sledoval, jak vsadili kovový sloup do zatvrdlé cestičky, která běžela napříč zachmuřeným kanálem, a přivázali k němu dvě štěnata.

„Tak, maličký, půjdeš.“ Položil stěně, které držel, na zem a jemně je št'ouchl, ale přiskočilo mu zpátky k ruce, olízlo mu ji a vzhlédlo.

„Jdi, hochu, je to pro královnu a pro vlast.“

Štěně se posadilo na zadek a pohlíželo na něj. „Kriste,“ zamumlal Harris, „bude to těžší, než jsem myslel.“

Howard sáhl do koše a vyndal kus syrového masa. „To by ho mělo odlákat. Měla to být návnada pro krysy, ale nechápu, proč by se ti malí odsouzenci nemohli naposledy potěšit masem. Odvedu ho podél mostu a nechám ho tam, aby mohl dost dlouho hodovat. Tady, hochu, tak pojď.“ Praštil masem štěně přes čumák a přešel mu mučivě nad chňapajícími čelistmi.

„Nechod'te daleko!“ vykřikl Harris, když podivně oblečená postava mizela pod mostem. Začal stejně jako ostatní rozhazovat další syrové maso kolem dvou zbývajících štěnat a sem tam některé přikrmil, aby jim alespoň trochu zpříjemnil příští chvíle.

Vzhledli, když zaslechli dupot, a spatřili přibíhajícího Howarda, jak vzrušeně mává pažemi. Nejprve nerozuměli jeho výkřikům, ale když ukázal směrem k mostu, pochopili, proč odtud tak chvátal.

Ve tmě pod mostem spatřili několik černých tvorů obklopujících štěně, které začalo srdceryvně kňučet. Harris učinil pohyb směrem k němu, ale přidrželi ho za ruku. Přikývl, neboť to chápal. Co záleží na tom, zda ztratí svůj život štěně, když díky tomu může být zachráněn bezpočet lidí? Ale pro toho ubohého drobečka to bude strašlivý konec.

Náhle zahlédl řadu krys, jak vyrážejí z temného vnitřku mostu a proudí k hřmějícímu vědci. Vedoucí krysa rychle dohonila nemotornou postavu v obleku a skočila na její těžce kráčející nohy. Přisála se na materiál obleku, ale její zuby ostré jako břitva nepronikly dovnitř. Howard běžel dál a táhl tvrdohlavou potvoru za sebou.

„Vaše hledí,“ vykřikl Harris. „Zavřete si hledí!“

Howard ho slyšel a zavřel skleněnou kuklu. Zapotácel se, když mu další krysa přilnula k druhé noze, ale podařilo se mu udržet se na nohou. Skupina mužů se v děsu dívala, jak mu další zdolala záda, usadila se na rameni a chňapala po krytu hlavy. Klesl k zemi a jedna paže šplouchla o vodu kanálu. Zvedl se na kolena, zatímco kolem něj se to již všude hemžilo krysami. Marně se pokoušel je ze sebe setrást, přisály se mu k tělu jako obrovské pijavice.

Harris zahlédl to, čeho se nejvíce obával v pevném materiálu se začaly objevovat trhliny. Vyběhl následován ostatními třemi muži. Doběhl k Howardovi a začal odtahovat krysy, které nyní zuřivě rvaly oděv a nevnímaly rány, které se na ně sypaly. Harris skopl dvě do kanálu v naději, že budou natolik omráčené, aby se utopily, a aniž si všímal držících se tvorů, pomohl vědci na nohy a táhl ho po břehu kanálu.

Všichni muži nyní bojovali o holé životy, zatímco se na ně vrhali další hlodavci. Vrávorali dále, zpět k díře v plotu, která

by jim dovolila uniknout z této smrtící pasti v kanálu. Část tlaku povolila, když krysy s potěšením uchvátily snadnější kořist.

„Zpátky k dodávkám!“ zaslechl Harris tlumený výkřik. „Máme tam válce s plynem!“

Pokračovali dále, nyní již snadněji, neboť většina krys směřovala ke zvířecímu masu. Zatímco si navzájem pomáhali, dospěli k díře a prolezli jí. Náhle se jich doposud držící se krysy pustily, jako by cítily nebezpečí, které jim hrozí za hranicí kanálu. Harris k jedné přiskočil dříve, než mohla utéci, aniž by se nechal unést odporem, který k tomuto stvoření cítil. Jednou rukou ji držel za krk, druhou za zadní tlapy a zdvihl ji do výše.

„Mám tady pro vás živý exemplář!“ vykřikl a potácel se, aby udržel sevření.

„Skvělé!“ zařval Howard a vyřítil se vpřed, aby učíteli pomohl. Obří krysa byla ohromně silná a zuřivě se zmítala v jejich pažích, ale oba muži ji nadále nemilosrdně drželi. Ostatní krysy, které neuprchly, nýbrž zůstaly na druhé straně plotu, náhle přiběhly a zaútočily na oba muže. Ostatní tři kopali a odtahovali pryč tu havěť ve snaze je zahnat, ale brzy bylo očividné, že jejich snaha bude marná, pokud jim nepřijde další pomoc. Jejich společníci v blízkých dodávkách nastartovali motory, přiřítili se k nim a se skřípěním zastavili vedle bitky. Zadní dveře průchozích dodávek se otevřely a potácející se muži se začali plazit dovnitř, zatímco krysy se jich držely a skákaly do obou vozů. Hluk Harrise i přes ochranu helmy ohlušoval. Zuřivě štekající štěnata v koších, havěť pískající svým obvyklým vysokým tónem a výkřiky a řev mužů. Všiml si, že řidič dodávky, který k nim zajel, nemá helmu ani rukavice. Zakřičel na muže, aby si kryl hlavu a ruce, ale řidič ho v rámusu neslyšel. Dva muži se již dostali do první dodávky a rychle rozbalovali zásobníky s plynem a zároveň kopali do krys, které vyskakovaly dovnitř. Harris a Howard se vyšplhali

dovnitř se zajatcem uvězněným mezi sebou, aniž by si všímali bolesti od kousanců, které sice nepronikly ochranným oděvem, ale tiskly jejich kůži bolestivými štipanci. Dodávka se rozjela. Krysy ji pronásledovaly ve snaze naskočit otevřenými zadními dveřmi. Některým se to podařilo, jiné byly skopnuty zpět na silnici. Přibouchli dveře a rozdrtili mezi nimi tělo jedné krysy.

Uvolnili plyn z jednoho z válců, aby vyřídil havěť zbývajících uvnitř dodávky, která stále vy trvávala ve svém útoku.

„Tuhle ne!“ přikázal Howard. „Najděte něco, kam ji můžeme strčit. Chceme ji živou!“

Vyprázdnili kovovou krabici na náradí a nešetrně do ní soupli zuřivou kysu. Víko klaplo, čímž byla krabice pevně uzavřena. Náhlé vychýlení dodávky z dráhy je přimělo pohlédnout znepokojené na řidiče. Pokoušel se setřást jedno z černých zvířat ze své obnažené ruky. Namířil na kysu proud plynu a ta brzy klesla na podlahu k řidičovým nohám. Řidičova paže nyní sklesle visela podél těla. Sténal bolestí, ale pokračoval v jízdě, i když řídil jen pravou rukou. Po celém vnitřku vozu byl nastříkán plyn, který během několika vteřin vyřídil útočící kysy.

„Ne tolik plynu!“ křičel Howard. „Nechceme vyvraždit psy!“

Když se poslední kysa opile zapotácěla, ztuhla a chcípla, sňali si vyčerpaní muži ochranné helmy a pohlédli na zraněného řidiče s vědomím, že je odsouzený k záhubě.

„Druhá dodávka je těsně za námi,“ prohodil Howard, který hleděl okénkem v zadních dveřích. „Už jsme dost daleko,“ zavolal na řidiče, „takže zastavíme a podíváme se na vaše zranění.“ Pohlédl na Harrise, který zoufale vrtěl hlavou.

Dodávka přejela k chodníku, druhá zastavila hned za ní. Otevřely se dveře a muži sklesle vyskočili ven a s radostí nasáli po těch štiplavých výparech plynu čerstvý ranní vzduch. Harrisovi bylo špatně a trochu se mu točila hlava. Opřel se o stěnu dodávky.

„Příliš velké množství plynu dokáže zabít i člověka,“ řekl mu Howard, „obzvláště v takovém uzavřeném prostoru. Naštěstí jsme měli helmy. Řidič jenom omdlel, mám podezření, že ne kvůli zranění, ale kvůli tomu plynu - i když byl u otevřeného okna.“

„Ví ten chudák, že zemře?“ zeptal se Harris, zatímco jeho myšlenky byly ještě nejasné.

„Každý již o té chorobě ví, pane Harris. Byl si vědom rizika, měl se chránit.“

„No možná jste taky neměl příliš štěstí,“ řekl Harris a ukázal na rozervané místo na Howardově obleku.

Vědec zbledl a položil na díru ruku. „Nemyslím, že by mě kously,“ řekl, „ale mám všude modřiny od jejich zubů. Kriste.“ Zatápal v šedém obleku po zipu a podařilo se mu ho s přestávkami stáhnout. S úlevou shledal, že šaty, které měl pod ním, jsou nepoškozené. S hlubokým vydechnutím se rovněž opřel o stěnu dodávky.

Po chvíli řekl: „Vezměte toho ubožáka do nemocnice, i když mu to bude zřejmě málo platné, a pak budeme pokračovat s objížděkou. Tentokrát pro nás získám od Foskinse víc ochrany. Tohle je teprve první místo. Doufám, Harris, že dalších devět míst, které jste pro nás vybral, bude bezpečných.“

Harris se na něj nepatrně usmál. „Jsou tady ještě nějaká bezpečná místa?“

Ještě třikrát museli ten den snést útok hlodavců. Harris se vrátil večer domů úplně vyčerpaný, duševně i fyzicky. Jeho nervy byly téměř strnulé hrůzou, kterou s sebou nesla operace. Ponořil se do křesla a vyprávěl Judy o událostech dne. „Nejhorší byl kanál. Hezky zle to s námi otřásl, obzvláště když zranili řidiče, takže potom jsme byli trochu opatrnější. Odtamtud jsme jeli do doků - nikdy jsem neviděl tak zpustlé ulice - nalíčit návnadu a vyložit plyn.“ Vědomě se vyhnul zmínce o štěňatech, protože věděl, jak je miluje.

„Ale na jednom místě jsme zastavili dodávky u vchodu do aleje vedoucí k řece, vystoupili jsme a nesli návnady na její konec. Složili jsme je, obrátili se k návratu a zjistili, že východ je odříznutý těmi grázly. Proudily ze suterénních mříží. Ale neztratili jsme hlavu - Howard vystřelil přímo jejich středem a my za ním. Kopali jsme, dupali po nich a děkovali bohu za ochranné obleky. Nahrnuli jsme se do dodávek a rychle odjeli.

Je to směšné, ale když jsme seděli v městské radnici, dělali plány, poslouchali hlášení - neuvědomili jsme si, a ani já se svými bezprostředními zkušenostmi s krysami, jak zlá je situace. Dnešní události to potvrdily. Ráno byly ulice prakticky opuštěné a později lidé cestovali jen ve skupinkách či v autech nebo dodávkách.

Pak jsme se však střetli s eskortou slíbenou Foskinsem. Zasvětil do toho armádu. Dva nákladáky s oddíly vyzbrojenými vodními kanóny, plamenomety, plynem - vším tím zatraceným nářadím. Pomohlo nám to, abychom se cítili trochu lépe.“

„Těmi jste měli začít,“ přerušila ho Judy, majíc na mysli ne Harrise, ale Foskinse, který to vedl.

„Ano, já vím,“ souhlasil Harris, „byla to chyba všech. Podcenili jsme je. Navzdory všem hlášením jsme je považovali za vysoce nebezpečnou nákazu, ne za zdrcující sílu, kterou se, jak se zdá, stávají. Ani po tom masakru ve vlaku a útoku ve škole jsme neočekávali, že se během dne střetneme s takovým množstvím. Pravda, vybral jsem nejpravděpodobnější místa - musel jsem, pokud náš přínos měl být účinný - ale ani já jsem nebyl připraven na to, kolikrát jsme jim stanuli tváří v tvář. Říkám ti, Judy, jestli to nebude fungovat, celá oblast musí být srovnána se zemí.“

Judy se otřásla hrůzou. „Co když je příliš pozdě? Povídal jsi, jak rychle se množí. Co když se rozšíří po Londýně?“

Harris chvíli mlčel, pak vzdychl: „Sbohem, Londýně.“

„Miláčku, odejděme odsud. Udělal jsi, cos mohl. Pomohl jsi jim, jak se dalo. Sám jsi řekl, že nejsi skutečně nepostradatelný, že jsi tam jen kvůli Foskinsovu svědomí. Tak ať si to zvládnou. Odejděme, než se to zhorší.“

„Neblázni, Judy, víš, že nemůžeme. Kam bychom šli?“

„Na chvíli k tetě Hazel. Mohli by tě přeložit do tamní školy a mně by nevadilo pracovat nějaký čas v obchodu. Školy jsou přeplněné evakuovanými dětmi. Chtějí, aby další učitelé odešli z Londýna.“

„Ne lásko. Teď nemohu odejít. Chápeš, dneska jsme to táhli dál, oblečení v těch směšných oblecích, eskortováni po zuby ozbrojenými vojáky, a já je vzal na všechna ta místa, která jsem znal, místa, jež si tak dobře pamatuju, místa, která bývala součástí mého života. Musel jsem na to dohlédnout. Pokud chceš - a já vím, že to možná zní hloupě -, byla to *moje* parketa. Ti muži tam byli cizí. Neříkám, že tu oblast mám rád, nebo že ji mám v krvi. Nic takového. Ale cítím určitou zodpovědnost jako by to byla moje stará škola a teď měla být zbořena. Chápeš?“

„Ano, chápu.“ Judy se zasmála a přitiskla mu ruku na čelo.
„Ty snílku.“

Pokrčil rameny a sám sobě se usmál.

„Ještě se dnes něco stalo?“ zeptala se.

„Ano. Spatřili jsme, jak na dětském školním hřišti dvacítká krys napadla psa. Zajeli jsme tam, projeli přímo skrz ně a bez zastavení jsme spustili návnadu.“ Do jeho mysli se vloudil strašlivý pohled na průvodce, kteří spouštěli z dodávky mezi krysy štěňata. Nebyl schopen se na tom podílet. „Pak jsme zajeli do rozbombardovaného kostela a našli těla dvou lidí, ohlodaná na kost. Nedá se říct, co byli zač, ani jak dlouho tam byli, protože kostry byly příliš čisté a neležely tam moc dlouho a nezůstala na nich ani stopa po šatech. Podivné bylo, že byli sevření v těsném objetí - jako milenci. Začali jsme vykládat návnadu, když jsme zaslechli jekot. Jednomu z našich mužů se

ke krku přísála krysa a on běhal kolem dokola jako šílenec. Naštěstí ho oblek zachránil před vážným zraněním, ale jeho strach byl nakažlivý. Všichni jsme se vrhli k východu. Dva muži šli napadenému na pomoc, ale brzy zjistili, že mají sami problém. Ti tři prchali od děr s krysami držícími se jejich těl, a jakmile byli pryč, namířili jsme na díru vodní kanón, abychom zastavili všechno, co by jí ještě mohlo projít. Vojáci pomáhali těm třem mužům zbavit se krys bajonety. Armáda chtěla ono místo zamořit plynem, ale Howard jim to nedovolil. Tentokrát jsme chtěli, aby krysy zůstaly naživu a přenášely virus. Po té příhodě jsme neměli mnoho potíží, i když jsme jim byli pořád nadosah. Naučili jsme se být obezřetní a držet se co možná nejbližší dodávkám. Jakmile se objevila první známka rizika, naskočili jsme dovnitř. Obávám se, že nikdo z nás nebyl mnoho statečný. Až příliš jsme si byli vědomi následků.“

„Nechci mrtvého hrdinu, Harrisi,“ poznamenala Judy.“

„Věř mi, žádného mít nebudeš.“

„Tak co bude teď?“

„Počkáme. Počkáme a uvidíme, zda virus zabere. Pokud ano, nemělo by trvat dlouho, než se rozšíří. Výsledek budeme znát během pár týdnů, ať tak či tak.“

„A když to nebude fungovat, co potom?“

„To už nebude jen problém východního Londýna. Nemohou se zmocnit všech krys v této oblasti. Rozšíří se po celém Londýně. A pokud se tohle stane, nechci být u toho.“

13

Krysy přicházely do ulic, kde umíraly. Jako by si přály poté, co strávily život napůl ve tmě, nadýchat se nahoře čerstvého vzduchu, než zahynou. Zasypaly ulice a jejich těla se hřála na slunci. Nejprve způsobily velkou paniku mezi lidmi, kteří v oblasti bydleli. Panika ustoupila úlevě, když lidé pochopili, že havěť umírá a krize míjí. Nakažené mrtvolky sbírali ve velkém, nakládali na vozy a odváželi do pecí, kde byly spáleny na neškodný prach. Trvalo jen dva dny, než se objevily první známky účinku viru, které rychle eskalovaly v následujícím týdnu. Ještě se vyskytovaly útoky na lidi, ale bylo jich mnohem méně než dříve. A pak objevili významný vedlejší účinek viru. Jednoho vojáka kousla krysa, kterou považoval za mrtvou, protože ležela nehybně na ulici. Zastřelil ji a přihlásil se v nemocnici, kde čekal na smrt. Tři dni se nacházel v extrémně kritické stavu, ale pak se mu podařilo vším projít. Jeho přežití přisuzovali reakci choroby přenášené krysami na virus, který je nakazil. Smrtící mikroby ztratily na síle.

Další kousnutí krysami nedopadla tak docela šťastně. Někteří zemřeli během obvyklých čtyřiaadvaceti hodin, jiní skomírali na pokraji komatu skoro týden, než podlehli. Krysy nekously dost lidí na to, aby mohl někdo učinit nějaké závěry, ale skutečnost, že jedna osoba přežila a ostatní vydrželi téměř

týden, dodala lidem trochu odvahy. Byly prováděny pokusy na zvířatech, ale místo aby zemřela na chorobu způsobenou krysami, umírala na virus vyrobený člověkem, zanesený do hlodavců.

Po třech týdnech se myslelo, že nebezpečí z havěti naprosto pominulo, ačkoliv bylo nalezeno jen asi dva tisíce těl. Předpokládalo se, že zbytek krysí populace umírá nebo již zahynul pod zemí.

Život se začal pomalu vracet do normálu. Byl zhotoven plán jak začít s gigantickou očištnou operací ve starších okrcích východního Londýna. Měly být strženy domy, pustiny využity buď pro výstavbu, nebo přeměněny v betonová hřiště či parkoviště. Oblast doků bude renovována v moderní neizolované činžáky. Nepoužívané suterény navždy uzavřeny, kanály a stoky důkladně vyčištěny nebo rekonstruovány. Vyjde to na miliony, ale ostrá lekce stačila. Ze Stepney a Poplaru se nakonec stanou módní oblasti a historie brlohů bude zapomenuta.

Foskinse v plném rozsahu zprostili viny, která se týkala jeho počátečních chyb, a oficiálně ho znovu uvedli do jeho dřívějšího úřadu. Osobně mu pogratoval premiér a udělil poctu i týmu, který mu pomáhal dovést jeho kritický úkol. Na tiskové konferenci ocenil odborníky, jejichž příčinlivé úsilí, provázené dynamickou důsledností nakonec porazilo tyto strašlivé zmutované tvory a smrtící chorobu, kterou přenášeli, zatímco jemně naznačil, že veškerá zásluha doopravdy patří Foskinsovi jako původci a organizátorovi projektu.

Ještě stále se v městské radnici konaly každodenní schůzky, aby se prodiskutovalo, jakého pokroku dosáhla operace, ale mezi účastníky už nebyla cítit ona naléhavost. Z viru bylo odvozeno sérum, které mělo být používáno jako protijed na krysí kousnutí, aby zabránilo smrtelným následkům choroby, ačkoliv takových případů ubývalo.

Nebezpečí pominulo. Každý si to myslel.

14

Judy si právě užívala teplé koupele, když slyšela zazvonit telefon. Napůl otevřenými dveřmi do koupelny k ní pronikl Harrisův tlumený hlas. Zbytečně přemýšlela, kdo mu asi volá. Po několika okamžicích jednostranného rozhovoru zaslechla zvuk pokládaného sluchátka a kroky přecházející obývací pokoj směrem do koupelny. Harris se objevil s kyselým obličejem.

„To byl Foskins,“ oznámil a posadil se na kraj toalety.

„V neděli ráno? Musí tě postrádat.“

„To sotva. Propustil mě.“

„Cože? Proč?“

„Už nepotřebuje mé služby. Děkuji vám za vaši mimořádně cennou pomoc, starý brachu, ale to nejhorší je už za námi a já si myslím, že by bylo nečestné vás nadále obírat o váš drahocenný čas.“

„Ten starej hajzl!“

„Ne, ne tak docela. Už bych toho víc neudělal. Abych ti řekl pravdu, je to pro mě úleva. Posledních pár týdnů jsem se cítil trochu neužitečný.“

„Ano, ale zbavit se tě teď, když už to za chvíli skončí?“

„No, prokázal jsem svou službu, ne? Už mě nepotřebuje, aby se ukázal - dostal celou veřejnost. Děti se stejně za pár týdnů vrátí a bude to znovu ta stará rutina.“

„Hm, asi jo.“ Judy se ponořila hlouběji do vody. „Ale přesto si myslím, zeje to pitomec.“

Harris se zasmál a jemně jí vodou stříkl do obličeje. „Pozval nás příští úterý na večer na, malé společenské posezení.“

„Co?“ Judy se opět nadzvedla. „Tomu nevěřím!“

„Ví, že je svině, a nedokáže se s tím vyrovnat. Pravděpodobně je to jeho slabina - je jenom poloviční bastard.“ Ponořil ruku do mýdlové vody a přejel prsty po Judyině stehně. „Chová se ke mně špinavě, ale přesto chce, abych ho měl rád.“

„Chápu. A máš ho rád?“

„To není tak důležité, ne? Je mi ho svým způsobem líto, ale tak ani tak se o náš malý výbor nestarám jsem rád, že jsem z něj venku. Teď, když je to nejhorší za námi, mám lepší věci na práci.“ Laskal ji na vnitřní straně stehů a nepatrně jí roztahoval nohy, aby mohl proniknout dále.

„A půjdeme na jeho malé společenské posezení?“

„Proč ne? Zabere to jen večer.“

Judy zasténala v očekávání rozkoše, když jeho ruka dospěla na vrchol stehů.

„Co budeš dělat než znovu otevřou školu?“ zeptala se.

Přitáhl se jemně k jejímu malému otvoru mezi chloupky, téměř zaujatý svými myšlenkami. „Mohl bych se porozhlédnout po kraji; podívat se, jak se věci mají. A třeba i trochu malovat.“

„Mohla bych si vzít pár dní volno.“

„A jet za tetou Hazel?“

„Ano, prosím.“ Začala sebou ve vodě kroutit a Harris přemýšlel, zda ono „Ano, prosím“ znamenalo přitakání na jeho otázku či výzvu jeho tápajícím prstům.

„Harrisí,“ promluvila.

„Ano?“

„Neměl by ses taky vykoupat?“

Začal si rozepínat košili.

Foskins je vřele přivítal, když přijeli následující úterý k němu domů.

„Nazdar, starý brachu, á, to musí být Judy. Pojd'te dál.“

Už je napůl nalitý, pomyslel si Harris, zachytil Judyin pohled a zamrkal na ni.

„Dorazila většina mých hostů,“ oznamoval Foskins přehnaně nahlas. „Koupelna je nahoře vlevo, ložnice vpravo.“

Judy zmizela na schodech, aby si upravila make-up, a Harris následoval Foskinse do pokoje plného povídajících lidí. Zahlédl mezi nimi Howarda, jehož obličej kypěl pýchou na události předcházejícího týdne. „Nazdar, Harris!“ zavolal a zamával rukou, v níž třímал sklenici, přičemž trochu obsahu vylil na mladou ženu vedle sebe. „Pojd'te a seznámte se se všemi.“

Harris přistoupil veden za ruku Foskinsem, který si cestou vzal od číšníka skotskou a podnos s nápoji nejružnějšího druhu. Howard ho představil lidem kolem sebe s kamarádkým přístupem, jaký v jejich pracovních vztazích nikdy nedal najevo.

„Á vy jste ten učitel, který zachránil ty dětičky ze školy, že ano?“ řekla vzrušeně dívka stojící vedle Howarda.

„S pomocí poloviny londýnského policejního sboru a oddílu hasičů,“ usmál se Harris.

„Ted, kamaráde, nesmíte být skromný,“ řekl Foskins, položil ruku na učitelovo rameno a srdečně jím zatřásl.

„Fiona zbožňuje hrdiny,“ zasmál se Howard a majetnický ji uchopil kolem pasu.

„Pojd'te, musíte se se všemi seznámit,“ táhl ho Foskins od skupinky. Když obcházeli pokoj, přidala se k nim Judy. Smáli se, potřásali si s lidmi rukama a přijímali blahopřání. Po třetí skotské začal mít Harris na náměstka ministra lepší náladu,

když ho pozoroval, jak se směje a žertuje se svými ministerskými kamarády a přijímá jejich chválu v jedné chvíli s falešnou skromností a v druhé s šikovným chvastounstvím. Povšiml si Howarda stojícího stranou, jak hledí na Foskinse, aniž by si všimal povídající Fiony, jež stála po jeho boku.

Judy přerušila jeho myšlenky, když mu zašeptala do ucha: „Tak to je ta kolekce zazobanců?“

„Mohlo to být horší,“ usmál se na ni. „Alespoň je tu hodně pítí.“

„Starý Foskins se určitě topí ve slávě.“

„Ovšem. K čemu si myslíš, že slouží tenhle večírek? Ale nemůžeš mu to mít za zlé.“

„Harrisi, na to, jaký jsi býval rebel, to přecházíš moc lehce.“

Zasmál se, položil jí ruce na ramena a přitáhl ji k sobě.

„Dobrá, jednou udělal chybu, ale brzy ji napravil.“

„Ano, s tvou pomocí a s pomocí ostatních!“ ohradila se Judy uraženě.

„Má úplně pravdu, Harrisi!“ Howard přešel místnost a přidal se k nim s Fionou v patách. „Sbírá teď všechnu smetanu - velmi umírněně, samozřejmě -, i když to byl můj nápad.“

„Ano,“ souhlasila bez dechu Fiona.

„A mimochodem,“ dodal zlomyslně, „je mi líto, že už nebudete součástí našeho týmu.“

Harris se na vědce ušklíbl, nenechávaje se vyvést z míry.

„Co na tom záleží? Teď už je stejně po všem,“ dodal a rozhlédl se po číšníkovi s podnosem.

„Ano, a my se nakonec vrátíme k našim nepovšimnutým povoláním, zatímco on...“

„Podívejte se, jestli se vám to nelíbí, nestěžujte si mně, řekněte to jemu.“ Harris šikovně popadl z podnosu skotskou, když kolem procházel číšník.

„Dobrá,“ souhlasil Howard. „Zatraceně! Já to udělám!“ a pochodoval k Foskinsovi.

„Harrisi, jsi zlý,“ napomenula káravě Judy smějícího se učitele.

„Zatraceně, on ztropí scénu,“ naříkala Fiona.

Právě když se Howard dostal k žoviálnímu Foskinsovi, zazvonil v předsíni telefon a náměstek ministra se omluvil a vědce s plochýma nohama nechal stát s otevřenou pusou.

Harris potlačil veselí, které v něm probouzel vědec, jenž sebral veškerý svůj důvtip a kráčel za Foskinsem.

Po dvou minutách se Howard vrátil do místnosti, popelavý ve tváři. Přidal se k nim a potřásl hlavou, jako by nechtěl něčemu uvěřit.

„Miláčku, o co jde, co se stalo?“ zeptala se s obavou Fiona.

Pohlédl na každého z nich, aniž si uvědomoval jejich obličej. „Ten telefon,“ začal, „byl z naší centrály.“

Nastalo hrobové ticho.

„Došlo k dalšímu útoku. Další masakr v severním Londýně.“

15

Stephen Abbott seděl v potměšlém kině a vrhal na svou dívku, ozářenou promítacím plátnem, krátké pohledy. Film ho nudil, částečně proto, že mohutný kovboj na plátně nebyl dost starý na to, aby se mohl chovat jako superman, částečně proto, že neměl své brýle. Vikki nevěděla, že někdy nosí brýle, a on se domníval, že by to mohlo zničit jejich vztah, kdyby se to dozvěděla. Pravděpodobně by ho také nechala, kdyby někdy zjistila, že má dva přední zuby umělé; musel být při jejich ‚odvázaných‘ schůzkách natolik opatrný, aby její zkoumavý jazyk neodhalil umělý chrup. Často se zbytečně rozčilovala. Mohla si to dovolit podle toho, jak vypadala! Byla nejhezčí děvče v klubu.

Měl ještě další problém - chtělo se mu na záchod. Ještě to nebylo nesnesitelné, ale myšlenka, že tam nebude moci jít, situaci neustále zhoršovala. A on tam jít nemohl, protože neměl brýle a nenašel by cestu zpět ke svému místu. Už se mu to jednou stalo. Putoval sem a tam ve tmě uličky, až mu jeho dívka musela zamávat. Tehdy s ním byla naposledy.

Na nepohodlné židli se neustále vrtěl. Objal ji paží kolem ramen a ona se o něj pohodlně opřela, s rukou spočívající na jeho stehně. Oblast pod její rukou se stala středem jeho pocitů, dokud ho její tíha nepřiměla se pohnout. Políbil ji jemně na

tvář a pak naléhavěji na rty, když k němu otočila hlavu, zatímco její prsty zvyšovaly tlak na jeho nohu. Takhle vyčkával už dva týdny, aby to nepokazil, a teď možná nadešel čas pokročit dál. S rozbušeným srdcem a hlavou plnou soustředěné lásky a zároveň touhy jít se vyčurat, která však byla překonána silnější tužbou, jí položil volnou ruku na zápěstí a dotkl se hedvábné látky blůzy. Natáhl své chvějící prsty opatrně doprostřed zapínání a vnikl do otvoru. Až se mu z jejího teplého břicha zatočila hlava. Po chvíli kroužení pátrajícím prstem, kdy očekával, zda se mu nepostaví na odpor, odtáhl blůzu a posunul ruku k jejím ňadrům. Našel jemné pahorky a chvějící se rukou je uchopil do dlaně. Její napjatá ruka spočívala slabě na jeho, a aniž by to myslela vážně, pokoušela se ho odtáhnout pryč. Místo toho její ruku táhl s sebou, proklouzl s ní otvorem v blůze a zanechal ji mezi knoflíky.

Vykroutil se a jedno z ňader obnažil, zatímco slyšel její vzdech, když se jí tam uvnitř opět dotkl.

Moje první, pomyslel si. Moje první pořádně vypadající holka! Po všech těch tlustých, hubených, s velkými nosy, s velkými zuby - konečně jedna hezká! Jsem zamilovaný. Počkej, až to povím klukům, že mi dala!

Jeho ruka se plazila po krajkové podprsence a cítila malé bradavky, které tiskl mezi prsty, jako by to byly knoflíky.

Náhle dívka zaječela, vyskočila na nohy a vytáhla s sebou i jeho ruku.

„To jsem nechtěl,“ začal nahlas a obličej mu zčervenal, když se po nich otáčeli lidé.

„Něco mě kouslo!“ vykřikla Vikki. „Něco je tam na podlaze! Kouslo mě to do nohy!“

Podíval se dolů, ale ve tmě nic neviděl. Sehnul se, spíše aby unikl obviňujícím pohledům lidí v kině, než aby odhalil to prohřešivší se „něco“.

„Nic tam není,“ vyhrkl nešťastně.

„Je tam, je!“ Začala křičet a couvala na klín osoby sedící vedle ní. Někdo v další řadě rozsvítil zapalovač a s malým plamínkem v ruce namířeným k podlaze se naklonil do jejich řady.

Velký, tmavý stín proběhl pod sedadlem.

Když Vikki zaječela, žena sedící za ní v další řadě také vyskočila a vykřikla. Pak se v kině rozpoutalo hotové peklo. Lidé vyskakovali, kopali kolem sebe či uskakovali od něčeho u svých nohou.

„Krysy!“ ozval se strachem zesílený hlas po celém kině a následovaly ho další, stejně vyděšené.

Vikki začala hystericky zvedat nohy z podlahy, jako by spojení s ní znamenalo větší zranitelnost vůči té havěti. Stephen ji popadl za ramena a pokoušel se ji uklidnit, když tu se v sále rozsvítila světla. Pak teprve nastala opravdová hrůza, když lidé spatřili ten děs mezi sedadly. Uličkami proudily krysy, prolézaly řady sedadel, kde byli blokováni vrávorajícími těly na obou koncích. Východ se ucpal, zatímco lidé přes sebe padali v touze uniknout smrti, která se nacházela za nimi. Velký kovboj na plátně se zrovna chystal k poslední přestřelce s bandity.

Stephen odtáhl krysu z Vikkiiných vlasů a rukama potrhanýma zuřivými zuby obludy ji odhodil stranou. Popadl dívku za ruku a táhl ji řadou, přitom strkal do lidí před sebou. Z nevysvětlitelného důvodu zhasla světla a pobledlí lidé nakonec opouštěli chaoticky kino, ozářené pouze světlem obrovského plátna. Něco se zakouslo do chlapcovy nohy. Pokusil se to skopnout pod sedadlo, protože vzhledem k nedostatku prostoru se na něj krysa mohla pověsit. Shýbl se, aby ji odtáhl, a další krysa ho kousla do ruky. V zoufalství se posadil na opěradlo a s bolestí zvedl nohu na sedadlo před sebou, čímž současně zvedl i velkou černou krysu. Vikki se rozběhla pryč a vrazila do muže, který právě bojoval svůj poslední zápas se třemi

krysy. Upadla na zem a okamžitě byla zalita ježatými těly a její výkřiky splynuly s výkřiky ostatních.

Stephen popadl rukama krysu za krk a vši silou ji tiskl, ale pořád se ho držela. Ucítil, že mu další přistála na zádech a zakousla se mu do kabátu. Bez přemýšlení se zbavil kabátu tím, že jej strhl a odhodil i s krysou do řady za sebou. Jakýsi muž před ním zahlédl jeho potíže a statečně popadl krysu, která se mu tiskla k noze, a zatáhl. Náhle tvor uvolnil sevření, otočil se k muži a zakousl se mu do obličeje.

Muž zaječel a klesl v agónii k zemi.

Chlapec se podíval přes sedadla a viděl, že pro svého zachránce již nemůže nic udělat. Rozhlédl se kolem. Protože nikde neviděl přímou cestu k úniku, vyskočil na horní část sedadla a opatrně začal kráčet podél řady, používaje ramena lidí kde se dalo, jen aby udržel rovnováhu, ale většinou to záviselo na náhodě. Několikrát uklouzl, ale podařilo se mu opět zpříma vyskočit, neboť strach mu dodal zvláštní sílu, kterou potřeboval, aby šel dál. Vřava kolem něj dorůstala neskutečných rozměrů. Byla to noční můra, jejíž nadpozemský účinek ještě umocňovalo bizarní osvětlení z plátna.

Muž vpředu zdvihl nad hlavu krysu a mrštil jí od sebe pryč. Svým dlouhým tělem zasáhla chlapce a srazila ho opět mezi řady. Dopadl těžce na záda a několik okamžiků ležel omráčený. Někdo zavrával a upadl přes něj s něčím v náručí. Na Stephenovu hrud' byla vržena krysa, což ho přimělo bolestí vykřiknout. Praštil muže i hlodavce pěstí a klel i křičel najednou. Tíha se uvolnila, když se muž opět postavil na nohy a vrával dál, zatímco krysa se stále držela jeho paže a další mu seděla na ramenou a rvala mu krk.

Chlapec vyskočil na nohy a znovu se vyšplhal na sedadla, aby pokračoval ve své hazardní pouti napříč mořem bezmocných lidí. Mnozí se nyní tísnili v uličkách, kde je panika houfem zaháněla do uzavřeného prostoru a bránila jim dostat se rychle pryč. Dveře byly zataraseny tápajícími lidmi a

ti, kterým se podařilo jimi projít, byli havěti pronásledováni do předsálí.

Postarší pár vedle něj se držel v posledním zoufalém objetí, zatímco havěť je kousala do nohou a do zadku, dokud neklesli na kolena.

Jiný muž seděl strnule na sedadle, s rukama na opěradlech a s očima stále upřenýma na plátno, jako by ještě sledoval film. Na klíně mu seděla krysa a vyhryzávala mu díru do hrudníku.

Skupina asi čtrnáctiletých hochů vytvořila kruh tak, že se k sobě postavili zády, pomalu postupovali chodbičkou a přitom kopali do potvor svými těžkými holínkami. Naneštěstí se nedostali dále než nahromaděná masa lidí u východu.

Lidé nahoře na balkoně na tom nebyli lépe. K ústupu měli jen dva východy a těmi se hrnuly krysy. Těly ostatních byli zahnáni zpět a mnozí byli sraženi přes zábradlí dolů do hlediště.

Stephen pokračoval, vzlykaje strachy, a konečně dosáhl čelních sedadel. Ta byla poměrně prázdná, co se týče lidí i krys, neboť hlavní dějiště chaosu se teď nacházelo po stranách a kolem východu z kina. Skočil na podlahu a zamířil k jevišti. Podařilo se mu zvednout na ně jednu nohu, ale rychle ji dal zase zpátky. Zpoza jedné strany opony se objevil proud černých vzteklých těl, který se hnál přímo k němu. Otočil se, chtěl běžet opačným směrem, ale uklouzl ve vlastní krvi, jež proudila z roztržené nohy. Havěť byla okamžitě na něm. Zadusily ho svými špinavými, páchnoucími těly, kousaly ho a strkaly do sebe navzájem, aby se dostaly k jeho masu. Rukama do nich bušil vši silou, slaběji a slaběji, až si nakonec zakryl obličej, aby jej chránil, a nechal tvory, aby hltali jeho tělo.

Zvedl z očí jednu ruku a nechápavě se zahleděl na obrovské barevné plátno nad sebou. Jeho oči přečetly jakési slovo, jeho hlas je slabě odříkal, ale mozek tomu nerozuměl. Zašeptal „Konec“.

George Fox pracoval v zoologické zahradě dobrých dvacet let. Na rozdíl od svých mnohých kolegů zacházel se zvířaty hluboce ohleduplně. Měl starosti, když jednomu ze lvů nebylo dobře, krmil svou oblíbenou gazelu, když nechtěla žrát, a jednou dokonce strávil bezesnou noc u umírajícího hada. Když vtrhli do ptačí voliéry chuligáni a vyloženě jen z touhy po krvi zmasakrovali třicet z jeho exoticky zabarvených okřídlených přátel, sesypal se a tři dny proplakal. Patřily mu hluboké sympatie a porozumění zvířat, malých či velkých, divokých či krotkých. Dokonce když mu před několika roky opice ukousla půl ucha, nevykřikl na ni, ale jemně ji postavil na zem, a aniž si všiml bolesti, odešel z klece, kapesník prosáklý krví přitisknutý na zraněném místě.

Dnes večer cítil, jak je zoologická zahrada neklidná. Ve vzduchu viselo ticho, jaké je pro londýnská zvířata nezvyklé - ale zvěř nespala. Když chodil po obchůzce, všiml si, že zvířata pobíhají po klecích sem a tam, opice se shromažďují a nervózně hledí do noci a ptáci tiše přelétávají po svých hnízdech. Jenom šílený smích hyeny narušoval drsné ticho.

„Jen klid, Sáro,“ konejšil svého oblíbeného čitaha ve velkém pavilonu šelem. „Nemusíš být přece z ničeho nervózní.“

Náhle proniklo nocí pištění ptáků. To je asi ve voliére, řekl si, vyšel ze dveří a běžel k tunelu, který vedl pod silnicí ke kanálu, kde stálo skvělé ptačí útočiště. U ústí podchodu se k němu přidal další dozorce.

„Co se děje, Georgi,“ zalpal muž po dechu.

„Ještě nevím, Bille. Něco vyplašilo ptáky. Vydávají zvuky, jako by se zbláznili.“

Vnořili se do tmavého tunelu, osvětleného jen jejich baterkami. Když se objevili na druhé straně, zaslechli pištění ze žirafího oddělení. Ke své hrůze spatřili jednoho z nádherných tvorů, jak pobíhá po ohradě s velkou černou potvorou, která se tiskla k jeho chvějícímu se tělu. Zvíře se ponořilo do vody,

která fungovala jako příkop kolem jeho pastviska, a šíleně sebou tlouklo.

„Panebože, co je to?“ zeptal se Bili, který si nebyl jistý, co vlastně v nočním světle viděl.

„Řeknu ti, co to je,“ vykřikl George. „To jsou ty zatracené krysy. Ty, o nichž se myslelo, že jsou vyhubené - obří krysy!“ Udělal několik kroků k bezmocnému zvířeti, ale pak se vrátil k Billovi. „Rychle zpátky do kanceláře. Zatelefonuj policii - řekni jim, že krysy zaútočily na zoologickou zahradu! Pověz jim, že potřebujeme veškerou dostupnou pomoc, kterou můžeme mít. Pospěš si!“

Znova se rozběhl k žirafě. Věděl, že pro toho ubohého tvora už nemůže nic udělat, ale stejně běžel. Otočil se, když zaslechl lidský výkřik přicházející z tunelu, a spatřil Billa, který se objevil pokrytý černými těly a něčím, co musela být krev, prýstící z hlavy. Viděl, jak klesl, napůl vstal a opět klesl.

„Všemohoucí bože,“ vydechl. Musí se dostat k telefonu. V tomto oddělení se nacházela další pokladna, ale to by znamenalo projít tunelem plným krys a přejít most přes kanál. A z kanálu určitě přišly. Ti parchanti tvrdili, že krysy vyhladili, že jsou všechny mrtvé nebo umírají. Ale ta havěť zabíjí moje zvířata. Má ubohá zvířata!

Hlasitě zasténal, aniž věděl, co má dělat. Ve snaze ignorovat řev zvířat z oddělení obléhaného krysami se rozhodl pro rychlý plán. Rozběhl se k plotu, který chránil zoologickou zahradu od silnice, a rychle a nemotorně se snažil přes něj přelézt. Spadl na druhou stranu, a jak se tam natáhl, uviděl světla blížícího se vozu. Vyškrábal se na nohy, běžel na silnici a mával zběsile pažemi. Nejprve se zdálo, jako by řidič chtěl jet dál, ale pak určitě v záři předních světel zahlédl uniformu. Se skřípěním zastavil, čímž přiměl George, aby uskočil stranou a vyhnul se tak srážce.

Rozčilený dozorce na něj křičel, co má dělat, zatímco řidič spouštěl okénko. Když viděl řidičův nechápavý obličej, začal

George znova: „Zavolejte ihned na policii a řekněte jim, že stovky kryš útočí na zoologickou zahradu. Jestli se sem brzy nedostanou, ty bestie zmasakrujou moje zvířata! Hněte sebou, člověče, hněte sebou!“

Když auto vyrazilo, napadla George strašlivá myšlenka. Až se sem dostane policie a vojáci, jediná zbraň, kterou budou moci použít, bude plyn. A plyn bude pro zvířata stejně smrtelný jako pro krysy. Zoufale vykřikl a rozběhl se přes ulici k hlavnímu vchodu do zoologické zahrady. Když přelézal vrátka, spatřil, jak se k němu v běhu blíží postavy dvou dalších dozorců, kteří měli službu.

„Jsi to ty, Georgi?“ vykřikl jeden z nich a posvítil mu baterkou do obličeje.

„Jo, jsem to já,“ odpověděl a zaclonil si oči rukou.

„Pojď ven, Georgi, neblbni. Všude se to tu hemží krysy! Těmi obřími. Jdou po zvířatech.“

„Ne, musíme je vypustit, nechat je jít - nemůžeme je nechat, aby je povraždily.“

„Zatraceně, ani náhodou. Jdeme ven, nedá se nic dělat. A ty půjdeš s námi!“ Popadl starého dozorce za ruku a pokusil se ho odtáhnout zpět k vrátkům. George slepě zaútočil, vykopl baterku ze sevření svého kolegy a utíkal do hlavní kanceláře.

„Nech ho, Joe,“ ozval se druhý muž. „Jenom se necháme zabít, když ho budeme nahánět Vypadneme odsud.“

První muž rozpačitě potřásl hlavou a přešel vrátka do ulice.

George běžel, div mu plíce nepraskly. Ignoroval temné postavy proudící z tunelu a utíkal nejkratší cestou po schodech vedoucích do kanceláře, kde byly uschovány klíče ode všech klecí. V zoologické zahradě vypukla exploze zvuků. Řev, křik, skuhrání a bučení vše dohromady vytvářelo bouřlivé peklo. Popadl z polic tolik svazů s klíči, kolik mohl unést, a vyběhl z kanceláře, protože přesně věděl, který z klíčů patří ke kterému oddělení.

Zděšeně se zastavil při pohledu na mohutnou gorilu, seniora zoologické zahrady, který znovu získával svůj prastarý majestát a svými velkými tlapami trhal krysy na kusy, drtil jejich kosti ohromnou silou a odhazoval je od sebe jako schlíplé onuce. Ale i jeho síla musela podlehnout nekonečnému počtu tvorů se zuby jako břitvami. Krysy, rozrušené její silou, pokryly svými těly gorilu a podařilo se jim ji srazit na zem. Ozval se dunivý pád, ale gorila i na zemi bojovala statečně dál.

George pozoroval ty impozantní tvory, kteří zápasili ve fascinujícím tichu o život, ale pohyby kolem jeho nohou ho vrátily do skutečnosti. Pohlédl dolů a spatřil, jak kolem něho proudí ničemná temná těla, aniž by si ho z nevysvětlitelného důvodu všímala. Ve vzteku do nich kopal, ale pospíchaly dál, dychtivé nasytit se lapenými zvířaty.

Dozorce běžel s nimi, odemykal klece a otevíral dokořán dveře. Mnohá z nebohých zvířat se jenom krčila v pozadí svých příbytků, zatímco jiná spatřovala ve svobodě svou naději a vrhala se otevřenými dveřmi ven. Největší štěstí měli ptáci mohli vzlétnout do vzduchu. Ti pyšnější zůstávali, aby bojovali, a zabili spoustu havěti, než sami padli, ale většina uprchla. Když dopěli k vnějšímu plotu zoologické zahrady, vrhali se na něj a šileli z pocitu, že by měli být lapeni. Někteří se podařilo ho zdolat opicím nebo těm s více nohama, ale ostatní zvířata se buď krčila u plotu, nebo pobíhala kolem.

Starý dozorce se nacházel ve velkém oddělení šelem kočkovitých. Stále ještě nebyl napaden. Jeho mysl si to ani nepřipouštěla, neboť byl příliš zarmoucen situací, v níž se nacházela jeho milovaná zvířata, než aby si dělal starosti o svou bezpečnost. Když běžel k železným klecím, řev byl ohlušující, jak kočkovité šelmy vrčely strachem i vzdorem. Dostal se ke lvům a bez váhání odemkl kovové dveře.

„Pojď Shieko, pojď Shebo,“ zavolal na ně tiše a pobízel je, aby vyšli ven.

Běžel k ostatním klecím, odemykal je a ani si nevzpomněl na nebezpečí. Lev s ukrutným řevem vyrazil vpřed, když tu zahlédl několik temných postaviček, přibíhajících ze dveří pavilonu šelem. Trhal je na cáry, vyhazoval tlamou do vzduchu a rval jejich těla drápy. Jak další proudily dovnitř, připojily se ostatní šelmy ke lvovi a masakrovaly havěť; tygr, leopard, panter, puma, jaguár a kaguár - všichni se spojili v boji proti společnému nepříteli. Jen čitah zůstal ve své kleci.

„Pojď, Sáro, teď musíš ven,“ prosil George, ale opatrné zvíře jen zavrčelo vzadu v kleci, vycenilo zuby a zvedlo tlapu.

„Prosím, Sáro. Sára je hodná holčička. Nemusíš se ničeho bát. Musíš ven.“ Zoufale se začal škrábat do klece. „Pojď, holka, to je jenom starý George. Přišel jsem ti pomoci.“

Pomalou nataženýma rukama se blížil k čitahovi a celou tu dobu konejšivě hovořil. Zvíře se nahrbilo a zavrčelo divočeji.

„To jsem já, George. Jenom starý George.“

Šelma skočila na starého dozorce a během několika vteřin z něj udělala krvavou zmrzlinu. Triumfálně táhla mrtvé tělo po kleci.

Pak vyskočila z klece a bleskem se vrhla do boje mezi šelmami a krysami. Ale místo aby zaútočila na hlodavce, vyskočila na záda panterovi a zakousla se mu do ramene. Havěť stále proudila dovnitř a souboj mezi silou a počtem pokračoval až do hořkého konce.

16

Harris projížděl chaosem vojenských a policejních vozidel, které ucpaly Whitehall. Několikrát ho policie zastavila a požádala, aby ukázal povolení. Když tak učinil, hbitě mu pokynuli, aby pokračoval v jízdě, a stroze zasalutovali. Prodíral se ke granitově šedé budově ministerstva obrany, kde nyní sídlil hlavní operační štáb. Jízda opuštěnými ulicemi byla upřímně řečeno to nejmenší. Jedinkrát zažil, jaké to je v hodinách před úsvitem, když se vracel z pozdní noční oslavy a zdálo se, že betonové kaňony Londýna jsou naprosto bez života a zvuky dopravy a lidí byly něčím neskutečným, co si člověk dokonce těžko představil. Ale i tehdy byl obvyklý pohled na světla jiného osamělého vozu nebo na muže, který se možná na kole vracel z noční práce. Ale dnes se zde nevyskytovalo nic. Dokonce ani neviděl vozidla vojenských hlídek, které, jak věděl, patrolují po ulicích a dohlížejí na to, aby město bylo prázdné a aby zde nezůstávala žádná osoba bez povolení. Poslední dva dny se vyskytlo mnoho potíží s darebáky - hyenami, kteří v tom chaosu viděli svou životní šanci jak si bez překážek nacpat kapsy. Mýlili se; bezpečnostní služba nikdy nebyla všudypřítomnější. Když se teď někdo nacházel v Londýně bez povolení, znamenalo to okamžité vězení a do celé

oblasti byla soustředěna policie i vojenské kádry se zvláštním úkolem vynutit vpraxi vládní zákaz.

„Bude to fungovat, miláčku?“ přerušila Judy jeho myšlenky.

Otočil se k ní s křečovitým úsměvem, neschopen zakrýt svůj neklid. „Musí to fungovat, ne?“ odpověděl. Sáhl k ní a stiskl jí ruku, když zastavoval, aby mohl armádní nákladník vyjet z řady hnědých vozidel plných vojáků s těžkými ochrannými obleky a s plynovou maskou poletující jim na kolenou. Jako člen nově zorganizovaného akčního výboru mohl použít svůj vliv, aby s ním Judy zůstala. Jinak by musela na pět dní odjet na venkov. Ne, že by chtěl, aby tu zůstala; nebezpečí, které hrozilo dnes a asi i příštích pár dní každému, kdo se ještě nachází ve městě, bylo velké, neboť nešlo předvídat, na jakém prostoru se celá operace bude odehrávat. Ale Judy trvala na tom, že zůstane s ním, a jemu se podařilo získat pro ni výjimku ze zákazu tím, že ji naverboval do velké administrativní instituce, nepostradatelné pro ‚Operaci totálního vyhlazení‘.

‚Operace totálního vyhlazení‘, jak se nazývala, byla založena na jednoduchém plánu vzneseném Harrisem a tento nápad mu vrátil místo ve výboru. Jednalo se o ten druh inspirace, který mohl přijít jen od někoho, kdo nebyl zatažen do složitostí vědeckého myšlení. Tak troufalá a nekomplikovaná byla ta představa. Po počátečním šoku z krysího protiútoků klesli členové původního týmu do stavu zmatku a zoufalství. Havěť se rychle stala imunní proti viru, ačkoliv choroba, kterou přenášely, značně zeslábla. Ale ony samy se staly silnějšími, jako by ohnivě toužily po odvetě, a chladily si žáhu pustošením nejen ve východním Londýně, ale po celém městě, zanechávající za sebou vraždící krvavou stopu všude, kde vylezly ze svých brlohů. Od onoho osudného úterního večera došlo k mnoha útokům; v kině, v nemocnici, v domově důchodců - dokonce i v bordelu. Zvířata z londýnské zoologické zahrady zažila velmi ošklivé přepadení. Mnoho z nich uprchlo do okolního parku a ta, která nemohla být

chycena, musela být zastřelena. Došlo ke spoustě útoků na jednotlivce. Osamělí lidé neměli proti zdrcující havěti žádnou naději. Hlášení o ničení a krveprolití přicházela celou noc.

Mezi výborem a vládními úředníky se konala bezpečnostní schůzka. Foskins se nezúčastnil byl odvolán úřadem premiéra okamžitě poté, co se objevila ona zpráva, a v následujících hektických dnech nebyl k vidění. K původnímu týmu se přidali další členové, ale nový plán byl zavržen dříve, než změna stačila přinést nějaký účinek.

Když Harrise napadla ona myšlenka, vyhrkl ji téměř okamžitě, aniž by si dal čas na rozmyšlenou. Kdyby to udělal, došlo mu později, asi by zůstal zticha v představě, že je to příliš jednoduché, koncepčně obecné, a že kdyby to mělo nějakou cenu, přišel by na to někdo z bystrých vědců v týmu už dávno.

Nápad, pramenící z předcházející schůzky, byl v podstatě tento: Protože se ukázalo, že plyn je jediným účinným prostředkem k ničení té havěti, musí je nalákat do otevřeného prostoru, aby na ně plyn účinkoval. Toho může být dosaženo pomocí ultrazvukových přístrojů na strategických místech po celém městě, které budou vysílat do co nejširší oblasti zvukové vlny, čímž přilákají krysy do otevřeného prostoru, kde může být použit plyn. K Harrisově úžasu s nápadem souhlasili jen s malou výhradou; že by se mělo probrat malé vylepšení. Londýn musí být evakuován. Bylo to drastické, ale pokud nebudou učiněny nutné kroky, následky budou smrtelné. Londýňané musí opustit své domovy a přemístit se do okolních krajů, jestliže se mají vyhnout účinkům obrovského množství plynu, který má být použit. Evakuace bude stejně nutná, aby nedocházelo k útokům krysy. Bezpečnost už nemůže být zaručena. V parcích postaví takové množství obrovských pevností, kolik se jich za tu dobu stihne, a uvnitř umístí vysílače, které začnou vysílat zvukové vlny o vysokých frekvencích. Správnou výšku tónu mohou lehce určit testováním chycených černých krysy. Jakmile se ocitnou uvnitř

hrazení, budou zataraseny východy a dovnitř pustí smrtící plyn. Vzhledem k nebezpečí hrozícímu každému na zemi, použijí vrtulníky vznášející se nad hrazením, které budou dovnitř vhánět plyn. Venku budou stát pancéřové vozy s pozemními oddíly vyzbrojenými vodními kanóny, plamenomety a dalším plynem. Výstavba pevností a úplná evakuace Londýna (kromě těch lidí, kteří budou důležití pro chod klíčových služeb ve městě) musí být realizována nejdéle během šesti dnů - jinak se riziko rychlého rozmnožení hlodavců všude po městě stane příliš velkým. Nezbyval čas na to, aby přemýšleli o samé existenci té havěti; o jejich velikosti, síle, odkud pocházejí, jak se navzdory viru zvětšily a proč byly o tolik prohnanější než jejich menší odrůda co jim dalo instinkt držet se dál, zatímco infekce účinkovala na ostatní krysy. Všechny tyto otázky budou muset být zodpovězeny později, neboť teď se jednalo o otázku přežití.

Ten den - plán musel být vymyšlen, navržen a uveden do chodu během noci byl ve městě vyhlášen stav ohrožení. Obyvatelstvu bylo řečeno, že musejí být ve skupinkách evakuováni, ačkoliv tisíce odcházely bez naléhání, když se doslechly o nočních událostech. Venkovské radnice, kostely, školy - všechny veřejné budovy - měly být používány jako dočasné úkryty. Na polích byly vztyčeny obrovské polní stany a celtý. Lidé byli žádáni, aby pobývali u příbuzných, pokud nějaké měli, v jiných částech země. Byl zveřejněn příkaz, že kriminální živly budou bez soudu zastřeleni; všechny osoby, které se budou po šesti dnech nacházet v Londýně bez povolení, uvězní (Bylo známo, že všichni lidé žijící ve městě nebudou moci vysídlit, ale alespoň je bezpečnostní zákony zadrží doma, kde budou snad v bezpečí.).

Naštěstí nebyla ještě postižena oblast jižně od řeky, ale rozhodli se vyklidit vnitřní pomezí zde se rozprostírajících předměstí jako zvláštní opatření.

Mnoho lidí protestovalo. Nechtěli opustit své domovy, protože se havěti nebáli. Ale neměli na vybranou - pokud neodejdou v klidu, pak k tomu budou beze vší zdvořilosti či vysvětlování donuceni. Doba vyhnanství se potáhne dva týdny od prvního dne útoku plynem. Tohoto času bude zapotřebí k jistotě, že byli všichni hlodavci vyhubeni. Kanály se bezezbytku naplní plynem. Suterény, tunely a zříceniny - všechna v úvahu přicházející místa, kam by se havěť mohla uchýlit, budou vymýcena a důkladně pročištěna. Zda se tím vymaže i ostuda a hanba v očích světa, to byla druhá věc.

Zátarasý kolem parků vyrostly ve výrazně krátkém čase. Jejich význam spočíval spíše v tom, že měly udržet uvnitř koncentrovanější plyn, než aby věznily krysy. Auta a taxíky ucpaly silice z Londýna. Vlaky poskytovaly nepřetržité služby do sousedních provincií. Přicházely oddíly, aby hlídaly ulice a vlaky v případě nebezpečí. Pro policii a armádu se vyrábělo ve velkém více ochranných oděvů. Všechny veřejné demonstrace byly rozehnány, pokud možno pokojnou cestou.

Nejprve to vypadalo, že město nebude nikdy připravené na následující zápas, ale jako by zázrakem - hlavně díky kooperaci veřejnosti způsobené strachem - bylo pátý den jeviště téměř nachystáno. Konala se poslední několikaminutová konference, kde se dělaly opravy existujícího plánu a udělily poslední instrukce posádkám helikoptér a armádě. Pak následovalo dlouhé bdění v prázdné noci a čekání na rozbřesk i na vyvrcholení, které s sebou přinese.

Harris s Judy skoro celou noc probděli. Milovali se a povídali si ve snaze vyhnat myšlenky na události nadcházejícího dne z hlavy. Nakonec upadli do křečovitého spánku, když šedý úsvit zaháněl noční tmou a slunce pomalu vycházelo nad podivně ztichlým městem.

Když se probudili, únava se okamžitě vypařila, jakmile jejich mysl zaplavily myšlenky na tento den. Judy uvařila snídani, která zůstala téměř nedotčena, a chystali se ven do

opuštěných ulic. Když otevřeli dveře na ulici, zahlédli černou krysu, jak peláší do malého čtvercovitého parku naproti. Pospíšili si do auta a vyrazili. Harris hleděl do zpětného zrcátka, jako by očekával, že spatří, jak se ulice za ním naplňuje havěťí.

Nakonec dojeli k budově ministerstva obrany, zaparkovali vedle zářivého rolls-royce a vydali se temným vchodem, kde museli ukázat svá povolení. Na cestě nekonečnou chodbou do příslušné operační místnosti potkali zářícího Howarda.

„Dobré ráno! Jste dobře připraveni na ten velký den?“ zatleskal nadšeně rukama.

„Až dost připraveni,“ usmál se učitel.

„Byl jsem celou noc tady. Strávil jsem pár hodin na polní posteli. Vše je přichystáno na velkou operaci.“

„Dobrá.“

„Půjdu raději do své kanceláře,“ podotkla Judy. „Budu určovat východy kanálů u těch starých map a umisťovat je na nové mapy ulic. Není to zrovna zábavná práce, ale když to pomůže...“

Náhle se všichni otočili, protože k nim z druhého konce chodby kráčela známá postava a mávala na ně rukama. Když se přiblížila, k úžasu poznali, že je to Foskins. Bez kravaty, dlouho neoholený, ale se vzrušeným pohledem v očích.

„Panebože, co tady děláte?“ zeptal se Howard a nedůvěřivě hleděl na bývalého náměstka ministerstva.

„Jsem tady od minulého úterý,“ prohlásil, zatímco vzrušení ustoupilo hořkosti. Zapnul si otevřený límec košile a stejně tak i sako. „Před naší poslední, ehm, neúspěšnou operací jsem přikázal, aby se pátralo v záznamech po všech lidech, kteří v posledních dvou až třech letech přijeli do země z tropické oblasti.“

„Máte na mysli ten druh zemí, kde se rodí takovéhle krysy - nebo alespoň něco takového?“ podotkl Howard.

„Přesně tak. Ale bohužel jsme to odhodili stranou, protože jsme se domnívali, že operace s virem bude úspěšná. Já - musím připustit, že jsem na to v těch následujících zmatcích zapomněl.“

Nastalo poněkud rozpačité ticho, které přerušil Harris: „A?“

„A po svém odvolání jsem shromáždil informace, o než jsem požádal, a začal je sám prověřovat.“

„Proč?“ zeptal se Howard studeně.

„No, protože...“

„To je jedno,“ přerušil ho Harris a pohrdavě pohlédl na Howarda. „Co jste zjistil?“

„Pochopitelně, že mnoho lidí přijelo z tropů, ale jenom málo z nich se hodilo k našim účelům. Poptal jsem se stále mám přátele na ministerstvu vnitra a objevili jednoho muže.“

Ruka se mu třásla, když držel kus papíru.

„Tento muž, profesor William Bartlett Schiller - zoolog, strávil několik let na Nové Guineji a přilehlých ostrovech, kde očividně prověřoval zprávy o mutujících zvířatech, spatřených v oblasti. Zdá se, že se tomu dá věřit, neboť na jednom z ostrovů v té oblasti se prováděly nukleární zkoušky a někteří obyvatelé byli ozáření radiací. Pochopitelně to všechno bylo ututláno, ale Schiller se o tom nějak dozvěděl a rozhodl se to důkladně prošetřit.“

„Dobře,“ řekl Howard netrpělivě. „Ale co vás přivádí na myšlenky, že tento profesor má něco společného s krysami?“

„No, zjevně ta skutečnost, že byl na Nové Guineji a věnoval se studiu abnormálních zvířat.“ Ve svém hněvu se Foskins téměř stal mužem, kterým dříve býval - každopádně ve veřejném životě.

„Když se k tomu přidá,“ pokračoval, „že se spokojil se sídlem v Londýně poblíž doků. V jednom domě u kanálu.“

„Kanál!“ zvolal Harris. „Ovšem, na to jsem se snažil vzpomenout. Zpočátku tam spatřili krysy. Keogh je viděl. Já jsem je viděl! Poblíž starého domu dozorce zdymadla. Jako

dítě jsem si tam hrával, ale kanál zavřeli a dozorce se přestěhoval. Vsadím se, že profesor si vzal jeho dům.“

„Tady je adresa,“ řekl Foskins a vrazil mu kus papíru.

„To je on.“

„Neblázněte,“ vložil se do toho Howard. „Co na tom teď záleží? Takže tenhle šílený profesor propašoval jednu ze svých zmutovaných odrůd a vzal si ji domů, aby ji studoval.“

„A nechal ji rozmnožovat...“

„Ano, nechal ji rozmnožovat. Ale ten poznatek nám teď v ničem nepomůže. Operace bude pokračovat, jak plánujeme. Možná to můžeme prověřit později.“

„Ale proč ne teď?“

„Protože dnes, pane Foskinsi, musíme zápasit se spoustou důležitějších věcí. Či jste neslyšel o ‚Operaci totálního vyhlazení‘?“

„Ovšemže jsem o ní slyšel, ale pokud je chceme vyhubit...“

„Nemám už čas na takovou debatu, pane Foskinsi, takže když mě omluvíte.“

„Vy zatracenej, blázne! Brzy klesnete až na dno, jestliže váš nápad nebude účinkovat.“

„Aha! Měl jste plné ruce práce, když jste přebíral zásluhy - nechápu, proč byste si neměl vychutnat celý trest.“

Foskins zbledl a zdálo se, že se z něho vytratil veškerý humor.

„Ano, máte pravdu. Přijímám svou vinu ale úpěnlivě vás prosím, poučte se z mých chyb.“

„To teď není důležité, chápete? Dobrý bože, člověče, později si můžeme prověřovat, co chceme, rozumíte, ale dnes je zničíme.“ Otočil se k Harrisovi, který se marně pokoušel nesympatizovat s bývalým náměstkem ministra. „Půjdete, Harris? Musíme toho hodně udělat.“

„Dobrá.“ Dotkl se Foskinsovy ruky. „Podíváme se tam, nebojte se.“ A já dohlédnu, aby se mu dostalo alespoň nějakých zásluh, pomyslel si.

Vykročili k velké operační místnosti a nechali Judy se zarmouceným mužem samotnou.

Když vešli do shonu sálu, všechny myšlenky na Foskinse upadly v zapomnění. Uprostřed místnosti se nacházela obrovská mapa Londýna. Odstín zeleně znázorňoval oblasti parků a matná červená ukazovala umístění vysílačů. Až začnou fungovat, objeví se červená světla. Pozice vrtulníků znázorňovaly žluté šipky, zatímco vozy s oddíly modré. Místnost byla zaplněná lidmi. Většina měla nějakou funkci, ale mnozí tam byli jen jako pozorovatelé. Harris si povšiml premiéra, který v posledních minutách rozebíral s vedoucím personálu podrobnosti. Jedna strana místnosti byla věnována rádiovému a televiznímu vybavení; bylo možné odsud ovládat vysílače, vysílat pokyny oddílům a vrtulníkům, zatímco vše monitorovaly kamery na palubě helikoptér a na ulicích. Celá událost měla být přenášena televizí na celonárodním programu a dále satelity do ostatních států. Premiér cítil, že jeho přítomnost je důležitá. Ne pro samu operaci, ale pro jeho politickou kariéru. Když ho uvidí v čele takového obrovského cvičení zachraňujícího lidské životy - a když ho uvidí celý svět -, znamená to výhodu, jakou sdílelo jen málo ostatních vůdců. Zmizel ve spojovací místnosti, kde s ním televizní síť připravila rozhovor.

Sotva Harris začal důkladně studovat obrovskou skleněnou mapu, spatřil Judy u dveří, jak vzrušeně hovoří se seržantem, jehož úkolem bylo chránit místnost před vetřelci, a ukazuje směrem k němu. Šel tam.

„Co se děje, Judy?“

„Foskins. Vyrazil do toho domu sám.“

„A co chce dělat?“

„Nevím. Jenom řekl, že musí udělat něco - něco, co by zlepšilo situaci -, možná najít jejich doupě.“

„Kriste. Nechá se zabít!“ Vyšel ven do předsíně a vzal Judy za ruku.

„Co budeš dělat?“ zeptala se znepokojeně, neboť ho podezřívala z toho, co má za lubem.

„Musím jít za ním.“

„Ne. Ne, prosím, nedělej to, Harrisí.“

„Neboj se, Judy. Dohoním ho, než tam dorazí musí hledat cestu, ale já půjdu rovnou k domu. Alespoň mu zabráním, aby šel dovnitř.“

„Ale ty zvukové signály - chystají se je spustit každou minutu.“

„To je v pořádku. O to to bude bezpečnější. Krysy budou směřovat přímo k parkům.“

„To nevíš, mohou na tebe zaútočit.“

„Ve voze budu bezpečný. Mám plynovou masku a ochranný oblek, nezapomeň - standardní vybavení.“

„Prosím, nechod' tam.“

Přitáhl ji k sobě. „Miluju tě, Judy.“ Políbil ji na čelo. „Ale jdu tam.“

17

Harris řídil neukázněně, neboť věděl, že nemůže potkat jiný vůz. Jednou ho zastavila armádní hlídka a ztratil drahocenné minuty tím, že jim ukazoval povolení a vysvětloval své poslání. Důstojník, který měl službu, zalitoval, že ho nemůže doprovodit, protože musí plnit vlastní povinnosti. Popřál mu štěstí a pokynul, aby pokračoval dál.

Jak projížděl ulicemi a na obou stranách se nad ním tyčily úřední budovy, začal ho téměř zmáhat pocit naprosté osamělosti. Chtěl se vrátit zpátky mezi lidi, v jejichž společnosti se cítil bezpečně, ale přinutil se jet dál, neboť věděl, že musí Foskinsovi zabránit, aby vešel do domu.

Když dorazil k Aldgate, spatřil první krysy. Pobíhaly po straně silnice jako mohutný černý proud štětinatých těl. Z budov se k nim přidávaly další, které plynuly do hlavního proudu, tlačily se navzájem a šplhaly si přes záda.

Prudce otočil hlavu za zvukem tříštícího se skla a zahlédl díru v čelním okně restaurace J. Lyonse, již proudily krysy. Všechny se vydávaly stejným směrem a Harris tušil, že to bude park poblíž londýnského Toweru, kde umístili jeden z vysílačů. Jel dál, vědom si postupně rostoucího počtu tvorů, kteří však milosrdně ignorovali spěchající auto. Když zahrnul do Commercial Road, zastavil prudce vůz. Zdálo se, jako by se

před ním hýbal táhnoucí se obrovský koberec. Černá havěť úplně zaplnila širokou silnici a vytvořila na ní vlnící se pokrývku.

Při tom pohledu mu tuhla krev v žilách. Většinou přicházely z postranní uličky a mizely v další na druhé straně hlavní silnice. Zdálo se, že celá tmavá masa je asi padesát yardů široká, aniž byla po celé délce přerušena. Má se otočit, aby našel jinou cestu? Nebo budou ostatní ulice stejně zaplněné? A kolik času ztratí, když bude hledat jinou cestu? Má projet přímo skrz ně? Co když vynechá motor a on zůstane v pasti uprostřed toho proudu? Pokud by zaútočily, ochranný oblek by stěží vydržel jejich útok. Instinkt mu říkal, aby to otočil a vrátil se pro vojenskou ochranu, ale když se podíval zadním oknem, spatřil další proud krys, jak se jako žhavá láva tryskající ze sopky valí z ulic a budov. V případě, že narazily na překážku, rozdělily se na vedlejší proudy a pak se opět spojovaly do hlavního. Pochopil, že cesta zpátky by znamenala hazard.

Něco mu s zuchnutím přistálo na kapotě a přimělo ho, aby se opět obrátil dopředu. Jedna z obřích krys na něj hleděla skrze okenní sklo, její zlý obličej se téměř nacházel v jeho úrovni ve vzdálenosti pouhých dvou stop a jedinou ochranou byla tenká vrstva skla.

Přinutilo ho to jednat. Napřed sešlápl spojku a znova nastartoval motor, zatímco spojku nechal klouzat, aby dostal do vozu více šťávy. Pohnul autem vpřed, nejprve pomalu, pak jemně uvolnil nohu, aby nabral rychlost. Krysa se plazila po kapotě ve snaze udržet stisk svých dlouhých drápů, ale na hladkém povrchu auta brzy prohrála a sklouzla zpátky na silnici.

Harris držel pevně nohu na plynu a říkal si, že to je jako na čerstvě umyté silnici a že jde jen o to jet stále dál, pomalu ale neustále. Vůz dospěl k okraji proudu a vnořil se do přívalu těl. Když po nich přejížděl, začaly sebou tlouci a z praskotu kostí a rozdrčených těl se mu zvedal žaludek. Přesto stále upíral oči na

silnici před sebou a nechával nohu na plynu. Zdálo se, že krysy o autě ani nevědí. Ani se nepokusily uniknout z dosahu drtících kol. Několik jich vyskočilo na kapotu i střechu - jedna narazila do postranního okénka, ale nerozbila je. Dvakrát vůz uklouzl po mokré krvi, již byla kola omývána, a Harris musel bojovat, aby jel stále rovně, a přitom se modlil, aby nevynechal motor.

Nad hlavou ucítil bouchnutí na střeše a pak se na předním skle objevila špičatá hlava, jejíž nos sebou škubal ze strany na stranu a tlapky se naplocho rozprostřely na skle.

Harris, úplně vyděšený, se posunul dozadu k sedadlu a téměř sklouzl nohou z plynu, ale automaticky sešlápl spojku, aby mu nezhasl motor. Tvor sebou mrskal na kapotě, hlavně díky nárazům vozidla, a otočil se, až se střetl tváří v tvář s mužem uvnitř.

Zdálo se, že je dokonce větší než běžná obří krysa, a Harris přemýšlel, proč ji stejně jako ostatní neláká zvuková vlna. Rychle se vzpamatoval a jel dál ve snaze ignorovat obludu, která na něj zlostně hleděla skrze sklo. Ostrý jekot krys lapených pod pneumatikami zvyšoval jeho nenávist k nim a to ho hnalo dál.

Náhle krysa na kapotě vrazila do čelního skla, vycenila zuby a jejich pomocí zkoušela roztržít sklo. Sklo drželo, ale učitel věděl, že příliš velkému tlaku neodolá. S úlevou si uvědomil, že už má černou svíjející se masu skoro za sebou, a nabral rychlost. Krysa opět vyrazila, až způsobila na čelním skle ostrý škrábanec. Konečně se vůz prodral řekou havěti a Harris okamžitě přeřadil na dvojku a pak na trojku. Věděl, že musí obludu rychle setrást, než se roztržít sklo, a začal trhavými pohyby otáčet koly sem a tam v naději, že nevíтанého cestujícího vyklopí.

Ale bylo příliš pozdě.

Krysa znovu zoufale vrazila do čelního skla, téměř jako by věděla, že je to její poslední příležitost, a celá Harrisova

představa zmlhavěla, když se sklo tříštilo na myriády drobných úlomků.

Harris zjistil, že hledí přímo do tváře krysy. Její hlava pronikla dovnitř a začala zvětšovat díru, aby se tam dostal zbytek mohutného těla. Vycenila na učitele krvavé řezáky a její civějící oči nabraly cibulovitý vzhled, neboť překážející sklo ji tahalo vzadu za kůži na krku. Harris věděl, že je to otázka několika vteřin, než sklo povolí a tvor se vnoří dovnitř na jeho obnažený obličej. Dupl na brzdy s vědomím a strachem z toho, co nyní musí udělat. Když vůz smykem zastavil, natáhl si těžké rukavice ochranného obleku a otevřel postranní dvířka. Vyskočil, oběhl vůz dopředu, popadl odporné tělo a vši silou zatahl. Náhlý poryv studeného vzduchu ho přiměl, aby si uvědomil, že má obnaženou hlavu a obličej, a panika ho obdařila ještě větší rychlostí a silou. Táhl krysu, zatímco se jí do krku zařezávalo sklo, jak sebou házela ze strany na stranu.

Podržel ji nad hlavou a mrštil jí na druhou stranu vozu. Její váha ho překvapila a oslabila hod. Tělo krysy zavadilo o okraj kapoty a omračující rychlostí se skutálelo na zem, ale krysa hned vyskočila na nohy a prodírala se pod vozem k učiteli. Harris se pohyboval rychle, ale neočekával, že krysa přileze spodkem auta.

Když skočil dovnitř a začínal zavírat dveře, ucítil mučivou bolest v noze. Pohlédl dolů a spatřil, jak mu krysa přilnula k místu nad kotníkem. Pevný materiál obleku ho zachránil před vážným zraněním. Pokusil se ji setrást, ale neúnavně se držela a pokoušela se vyšplhat do vozu.

Harris do ní praštil pěstí, ale nebylo to k ničemu. Vsunul nohu dovnitř, ale nechal ji spočívat na samém okraji. Uchopil oběma rukama kliku a vši silou přibouchl dveře. Krysa pronikavě zapištěla a uvolnila sevření na noze. Její krk byl zachycen mezi dveřmi a rámem, ale stále sebou divoce zmítala, oči se jí leskly a z tlamy jí vytékala pěna. Přitáhl dveře pevněji,

proklouzl rukou skrz úzkou puklinu, aby docílil ještě pevnějšího stisku, a vymačkával z krysy život.

Když ustal zápas, otevřel dveře jen tolik, aby tělo mohlo klesnout na zem, a rychle je těsně uzavřel. Seděl tam pár chvil a třásl se, aniž by cítil úlevu, protože věděl, že musí jet dál. Až zvuk řvoucího motoru mu naplno vrátil smysly. Noha spočívala na plynu, a protože schválně nevypnul zapalování, motor šíleně zaječel. Uvolnil nohu, zvětšil díru na předním skle, zařadil jedničku, rozjel se napřed pomalu a pak, když si vzpomněl na svůj úkol, nabral rychlost. Zahlédl mnoho obřích hlodavců, bez váhání je přejel, pokud zatarasovali cestu, aniž snížil rychlost. Alespoň se zdá, že nápad s ultrazvukovými vlnami zabírá, pomyslel si. Vyhnal havěť z jejich doupat. Možná je koneckonců něco pravdy na tom příběhu o pištcí z Hameln. Možná že jeho píšťala byla také naladěna na krysí frekvenci.

Pohlédl stranou, odkud zaslechl zvuk vrtulníku. Teď je to na těch hoších, řekl si. A na jejich plynu.

Sjel z Commercial Road a namířil si to k nepoužívaným kanálům. Zdálo se, že se počet krys snižuje. Když dospěl k ulici, která vedla podél kanálu, nebylo po hlodavcích ani vidu, ani slechu. Pátral vozem až do poloviny ulice a usoudil, že ho Foskins předběhl. Zastavil na místě, kde se onen dům, jak věděl, skrýval za vysokou zdí, zastíněný divoce rostoucím křovím. Foskins určitě zaparkoval a vrátil se, aby dům hledal. Chvilí tam seděl a poslouchal každý zvuk, aniž se mu chtělo opouštět relativní bezpečí vozu. Sáhl pro svou helmu se skleněným hledím a vystoupil z auta. Stál tam a hleděl oběma směry po ulici. S helmou v ruce, kterou byl připraven si při nejnepatrnějším zvuku nasadit, se vydal k díře ve zdi, zakryté dřevem. Zde kdysi stávala železná vrata. Musel odtáhnout dvě z těžkých prken stranou, než byl otvor dostatečně velký, aby jím prošel člověk.

Harris vystrčil obezřetně hlavu a zakřičel: „Foskinsi! Foskinsi, jste tam?“

Ticho. Úplné, naprosto osamělé ticho.

Učitel se ještě jednou rozhlédl po obou stranách ulice. Znechuceně si nasadil helmu, neboť nesnášel lepkavou klaustrofobii, kterou mu způsobovala, a prošel dírou. Prodíral se křovím po kdysi existujícím chodníčku a vše zdálky pozoroval skleněným hledím. Došel až ke starému známému domu a postavil se k zavřeným předním dveřím. Sundal si helmu a znovu zavolal: „Foskinsi, jste tam?“

Zabušil na dveře, ale v domě zůstávalo ticho. Sakra, musím jít dovnitř, pomyslel si. Alespoň, pokud se tam nacházejí nějaké krysy, budou teď všechny vyhubeny.

Pohlédl rozbitým oknem, ale ve tmě nic neviděl, neboť okolní stromy a porost bránily většímu množství světla proniknout do vnitřku domu. Vrátil se k vozu, vytáhl z přihrádky na rukavice baterku a pak se vrátil k domu. Pustil oknem světlo. Zahlédl jen dvě stará plesnivějící křesla a těžkou dřevěnou kredenc. Před zápachem, který nebyl tak úplně důsledkem stárí, couvl. Pokusil se otevřít přední dveře, ale byly pevně zamčené. Obešel tedy dům zezadu.

Co kdysi určitě bývalo kuchyní, čnělo nad pochmurným kanálem. Dveře byly nepatrně pootevřené. Pomalu je rozevřel. Jejich skřípot byl jediným zvukem, který narušil těžké ticho.

Vešel dovnitř.

Zápach, který zaútočil na jeho nozdry, byl ještě silnější než předtím. Rychle si znovu nasadil helmu v naději, že snad bude účinkovat jako maska. V kuchyňském dřezu pořád ještě leželo nádobí, na něž čas nanese vrstvu prachu. Na oknech visely pavučiny, stejné tak v koutech malého pokoje. V krbu zůstal popel, který někdo už nestačil vynést. Ať tu bydlel kdokoliv, odešel ve spěchu.

Harris otevřel dveře a vstoupil do tmavé předsíně, kde rozsvítil baterku, i když stále ještě viděl dost i bez ní. Před

těmito dveřmi se zastavoval jako dítě, když ho spolu s kamarády pozval dozorce zdymadla na návštěvu. Nikdy do nich nesměli vstoupit. Ne protože by se tam skrývalo nějaké tajemství, ale protože to prý byl soukromý pokoj, používaný k odpočinku a ke čtení nedělních novin. Nechápal proč, ale neznámý pokoj ho obdařil hlubokou předtuchou a v samé duši mu vyvstal strach. Nervózně otočil klikou a strčil do dveří. Nejprve pomalu, ale pak prudce a pevně, až jimi bouchl o zeď.

Místnost byla skoro úplně temná, neboť zaprášené krajkové záclony na okně už nepropouštěly světlo kovovou mříží. Posvítil si baterkou po stěnách, pátral a hrozil se toho, co možná najde. Zdálo se, že místnost byla přeměněna na studovnu. V rohu stál kulatý glóbus, v dalším rohu tabule, na zdech se nacházely kresby zvířat a struktury kostí různých odrůd; dále dlouhá knihovna, napěchovaná obrovskými svazky; mapy a náčrtky nahromaděné na stolech.

Harris blýskl světlem zpátky na tabuli. Zdálo se, že vybledlá a v špatném světle obtížné rozeznatelná kresba křídou patří - sundal si helmu, aby lépe viděl, a přistoupil blíž. Ta tenká špičatá hlava, dlouhé tělo, těžké boky a štíhlý ocas - ano, jednalo se nepochybně o krysu. A k tomu - ve špatném světle bylo těžké to zahlédnout - zde zjevně bylo něco navíc.

Jakýsi zvuk odněkud ze zdola náhle přerušil jeho myšlenky.

„Foskinsi, jste to vy?“ zakřičel.

Na chvíli bylo ticho, ale pak zaslechl další zvuk. Slabý zvuk šarvátky. Spěchal zpět ke dveřím, kde opět zavolal Foskinsovo jméno. Ticho a pak přišlo tupé bouchnutí, zdálo se, že odněkud ze zdola ze zadní části domu.

Šinul se tiše předsíní s rukou ha zdi, aby nezavrávorál. Naproti kuchyni se nacházela další dvířka, kterých si předtím nevšiml, ale teď si na ně vzpomněl ze svého dětství. Byly to dveře do sklepa a nebyly úplně zavřené.

Rozevřel je dokořán a posvítil baterkou dolů po řadě příkrých schodů, ale viděl jen malý úsek spodní části domu.

„Foskinsi?“

Učinil pokusný krok po schodech a téměř se pozvracel ze zápachu, který se zdola linul. Spatřil, že je dolní část dveří prokousána. Pokud onen zoolog přivezl krysí mutanty do země, pak je musel držet tady, řekl si Harris, a nechal je, aby se s jeho podporou množily. Ale co se mu stalo? Zabily ho jeho vlastní obludy? Jakmile zemřel, nic už nekontrolovalo jejich rychle rostoucí počet. Ale sklep teď bude určité prázdný - zvukové paprsky je vyhnaly ven. Ale co ta krysa na autě? Nezdálo se, že by ji lákaly. Možná že existovaly jiné. Má se otočit, nebo jít dál?

Když došel tak daleko, byla by naprostá škoda, kdyby nepokračoval v pátrání. Sestoupil po schodech.

Když dospěl dolů, spatřil slabý paprsek světla přicházející odněkud zpředu. Přejel baterkou po podlaze až k němu a odhalil mnoho bílých předmětů roztroušených po podlaze. Zalpal po dechu, neboť poznal kosti, z nichž mnohé se podobaly lidským. Pokud tohle *bylo* krysí doupě, musely odtáhnout své lidské oběti sem dolů, aby je v bezpečí pohltily nebo aby jimi možná nakrmily své mladé.

Přejížděl baterkou ze strany na stranu, až našel klece rozestavěné po místnostích, jejichž drátěné sítě byly roztrhané a dna naplněná slámou a dalšími bílými předměty. Namířil opět baterku k malému paprsku světla a pak pochopil, odkud přichází. Byla to jiná baterka, ten druh, co se nosí na kroužku od klíčů a vydává slabé kuželovité světlo, aby člověk mohl ve tmě najít klíčovou díрку. Ležela vedle jakéhosi těla, kam Harris s hrůzou v srdci namířil baterku.

Neživé Foskinsovy oči hleděly zeširoka ke stropu. Bylo těžké ho poznat, neboť mu chyběl nos a polovina tváře mu zeširoka odpadávala, ale Harris instinktivně vytušil, že se jedná o bývalého náměstka ministra. Spodní polovina tváře byla pokrytá krví a u rudě zabarveného, otevřeného krku se cosi hýbalo. Krmila se jím černá krysa, která pila červenou tekutinu

lačnými, hltavými pohyby. Když na ni naplno zasvítilo světlo, přestala a dvě zlá, šikmá očka, žlutá a zlomyslná, se zahleděla přímo do jasného světla baterky.

Harris ustoupil nedobrovolně o krok a široký proud světla posvítil na zbytek zmrzačené mrtvoly. Šaty byly na cáry, jedna ruka se zdála být téměř odtržena od těla. V obnažené hrudi, kde předtím tlouklo srdce, se šklebila díra. Další krysa napůl ležela na těle mrtvoly, s hlavou zabořenou do vnitřností mrtvého muže, aniž by ve své lačnosti vnímala přítomnost dalšího člověka. V druhé ruce držel Foskins pevným stiskem sekýru topůrkem zabořenou do lebky další krysy. A ještě jedna ležela mrtvá opodál.

Jakoby celá scéna ztuhla v Harrisově mysli, jako by jeho oči fungovaly jako čočky kamery a navěky snímaly tu strašlivou scénu. Ačkoliv tam nemohl stát déle než dvě vteřiny, zdálo se, že uběhl celý věk, jako by byl zrušen čas a neplatily hodiny ani minuty.

Navzdory šoku jeho mysl něco nejasně zaregistrovala. Něco cíhalo daleko v rohu. Něco vypaseného a bledého. Něco neurčitého.

Ochromující strnulost byla náhle prolomena, když se krysa pustila Foskinsova hrdla a skočila ke světlu.

Harris zavrával zpět, když tu klopýtl o kosti a přistál celou vahou svého těla na zádech. Pustil ze sevření baterku, která se vysmekla na podlahu a našťestí se nerozbila. Jak tam ležel nepatrně omráčený, uvědomil si, že na sobě nemá ochrannou helmu, kterou rovněž upustil. Ucítit těžké tlapy, jak se plazí podél jeho těla k obnaženému obličejí. Podářilo se mu chytit krysu za krk, právě když se chystala vnořit mu zuby do těla. Páchnoucí dech z krysí tlamy, vzdálené na palce od Harrisova obličejí, navalil ještě víc hrůzy do jeho mysli. Ukázalo se, že krysa je dokonce větší a těžší než obří krysy. Byla podobná té na autě. Zoufale se odkutálel a kopl nohou, která šťastným úderem dopadla na hlavu další blížící se potvory.

Praštil špičatou hlavou o zem a tloukl do ní volnou pěstí, ale drápy krysy hrabaly po jeho těle, bušily do něj ve vzteklém rytmu a bránily mu používat váhu k tomu, aby ji přiřazil na zem. Když mu klesla ruka, chňapla krysa po těžké rukavici a zachytila látku mezi zuby. Harris cítil, jak mu něco přistálo na zádech. Pocítil ostrou bolest, když mu další potvora škubala za vlasy. Opět se odkutálel ve snaze rozdrtit krysu na zádech, ale také ztratil ze sevření tu druhou. Trik vyšel, ale když se dostal najedno koleno, cítil, že má vlasy vytržené z kořenů.

První krysa mu skočila na obličej, ale podařilo se mu otočit jí právě včas hlavu. Ucítil palčivou bolest, když se mu řezáky ostré jako břitva zařízly podél líce. Pravou rukou pomohl kryse v letu tím, že ji tvrdě strčil do boku, až odplachtila za jeho rameno, kde narazila do jedné z klecí. Vrhł se po všech čtyřech jako obludy, s nimiž bojoval, pro sekyru, kterou, jak si pamatoval, zahlédl ve Foskinsově mrtvé ruce.

Když se dostal k sekyře, osvětlené tajuplným světlem ze ztracené baterky, zjistil, že má obnaženou ruku. Téměř se k nim otočil zády, aby ji chránil tělem, ale rovnováha závisela na ruce s rukavicí. Natáhl opět paži, aby dosáhl na zbraň, na které závisel jeho život, ale ostré zuby mu ji sevřely a zuřivě jí trásly.

S výkřikem se zapotácel a vyškulbl ruku. Krysa dopadla zpět na zem se dvěma Harrisovými prsty v tlamě.

Bylo neuvěřitelné, že necítí bolest. Jeho mysl byla příliš zatemnělá děsem a šokem, než aby zpráva dorazila do jeho mozku. Potácel se ke dveřím s myšlenkou na útěk. Už se nestaral o Foskinse ani o to, zda bude ta havěť poražena. Jen se chtěl zbavit té noční můry. Jedna z krys ho srazila k zemi tím, že mu přistála na rameni. Spadl na klec a odkutálel se za ni, čímž se krysy zbavil. Přání přikrčit se, lehnout si a zemřít se rychle mihlo jeho šílející myslí, ale s řevem, jekotem a vzteklým křikem - nikdy se nedozví, co z toho mu pomohlo - se opět dostal na nohy, přičemž popadl krysu. Chytil ji za zadní tlapy a vytáhl od země. Druhá krysa mu přiskočila ke stehnu a

Harris cítil, jak se mu prokousává látkou ochranného oděvu. Když volně vytryskla teplá krev, věděl, že zuby pronikly těžkým oděvem. Jenom ho to více rozzuřilo a dalo mu zvláštní sílu - ne tu, kterou má šílenec, neboť jeho myšlenky byly nyní chladné a vypočítavé a nezaobíraly se bolestí - ale sílu muže, který odmítal být poražen nějakými méněcennými ohavnými tvory.

Dral se kupředu a rukama táhl krysu s sebou, aniž by si všímal té u stehna. Zvedl vrávorající zvíře do výšky, kam až mohl, a pak jím vši silou mrštil o zed'. Omráčený tvor vydal vysoký piskot, podobný křiku dítěte, ale stále se kroutil a otáčel v jeho sevření. Zamával jím znovu a tentokrát zachrochtal uspokojením, když zaslechl zvuk praskajících kostí, jak tenká lebka zasáhla beton. Odhodil jej od sebe, jak daleko až mohl, aniž by věděl, zda ještě žije.

Hmátl dolů na krysu u stehna, i když už bolest začínala být neúnosná. Zvedl svíjející se tělo a potácel se k Foskinsovu mrtvému tělu. Klesl na kolena a ve svém úsilí téměř omdlel bolestí. Ale podařilo se mu plazit se zoufale dál. Tu bolest už dlouho nevydrží. S posledním vrcholným úsilím hmátl po mrtvole a zhroutil se u ní. Jeho váha přinutila krysu, aby ho pustila, ale sama se ihned vrhla k dalšímu útoku. Harris se skutálel na záda, povytáhl kolena a kopl oběma nohama. Úder poslal krysu napříč místností, čímž Harris získal čas, aby se dostal na kolena.

Popadl sekyru a vytáhl ji z mrtvé krysy. K jeho hrůze ji Foskins stále pevně držel za topůrko. Pevně uchopil zraněnou levačkou jeho zápěstí a pravačkou zbraň vykroutil. Rychle se otočil a v pravý čas se střetl s útočícím černým zvířetem, jemuž z tlamy vytékala krev a pěna a oči se vydouvaly nenávistí. Za letu krysu praštil sekyrou, aby zamezil útoku. Ostří proniklo přímo špičatou lebkou. Praštila sebou, už mrtvá, ale mohutně sebou ještě šubala. Setnul jí hlavu.

Harris klesl, div se čelem nedotýkal země, ale šouravý zvuk ho vzchopil. Když vzhlédl, spatřil druhou krysu, kterou předtím od sebe odhodil. Myslel, že si rozdrtila lebku o zeď, ale plazila se k němu. Byla těžce zraněná, téměř mrtvá, ale stále ještě v sobě měla sílu a nenávist, aby se k němu dověkla. Zanechávala za sebou krvavou stopu.

Pomalů se k ní začal sunout. Krysa zvedla svou odpornou hlavu a vycenila zuby. Z hrdla jí vyrazilo něco, co znělo jako vrčení. Harris poznal, že krysa má přeražený hřbet, ale přesto se k němu neustále blíží, aby ho zahubila.

Když od sebe nebyli dále než dvě stopy, pozdvihl se na kolena a oběma rukama zdvihl sekýru vysoko nad hlavu. Zadní běhy krysy se chvěly, jak se pokoušela sebrat sílu ke skoku, což však nemohla dokázat. Učitel jí zaťal sekýru do šíje, roztříštil horní část páteře a přetřel tepny.

Pak se vyčerpaně zhroutil.

Nevěděl, jak dlouho tam ležel. Mohlo to být pět minut, nebo také pět hodin. Odstranil rukavici z ruky a podíval se na hodinky. Nebylo možné to přesně posoudit, neboť neměl přehled o čase, v němž probíhaly strašlivé události, které předcházely jeho zhroucení. Bolest v ruce byla již mučivá a přemohla tu z pulzujícího stehna. Bolelo ho celé tělo a obličej měl polepený od krve. Ostrá bolest přiměla zdravou ruku zdvihnout k uchu, načež zděšeně zjistil, že mu chybí ušní boltec.

„Ježíši Kriste,“ zamumlal. Ale byl naživu a celé jeho já naplňovala lehkost. Injekce, které jsem dostal, zabránil jakékoliv chorobě, ujistil se. Jenom se musím dostat ven z téhle zatracené díry.

Posadil se a ruka zavadila o mrtvého Foskinse. Ubožák, pomyslel si. Musel se s nimi pěkně potýkat, když dvě zabil. No, odhalil hnízdo. Tady se určitě původně rozmnožovaly. Tady se nacházelo domovské doupě.

Jakýsi zvuk ho přinutil, aby zůstal nehybný. Záplava strachu se vrátila. Oh, Bože, pomyslel si, ještě není po všem? Spěšně se rozhlédl po sekyře, která zůstala dosud zabořená v těle mrtvé krysy, a trhnutím se jí opět zmocnil.

Znělo to jako kňučení, jako podivně mňoukavý zvuk. Přicházelo to ze vzdáleného rohu.

Náhle Harrisovou myslí bleskl okamžik, kdy našel Foskinsovu mrtvolu. Vjem, který zaznamenal jeho mozek. Bledý, zavalitý obraz, který zahlédl ve tmě.

Nyní se ozvaly tiché, sunoucí se zvuky.

Zoufale se doplazil pro vypadlou baterku, která díkybohu ještě fungovala, ale její světlo postupně sláblo. Jsem dost silný, abych se ubránil dalšímu útoku? zeptal se sám sebe. Pochyboval o tom. Měl v úmyslu zmocnit se opět baterky a vyběhnout co nejrychleji po schodech a ven na ulici.

Ale když nahnátl baterku a žádný útok nepřicházel, začínal být zvědavý. Posvítíl si směrem, odkud zvuky přicházely. Něco tam bylo, něco bílého nebo šedivého a pomalu se to pohybovalo. Hleděly na něj dvě zrcadlové oči. Malé oči. Světlé. Pomalu se k nim pohnul.

Když se přiblížil, chvěl se na celém těle a byl znechucen tím, co spatřil. Zastavil se, když se od toho nacházel pět stop. Chtělo se mu prchnout pryč, ale přemáhal se, aby se podíval.

Na slámě před ním ležela zastrčená do kouta a obklopená lidskými kostmi ta nejodpornější potvora, jakou kdy viděl, ať již ve snu nebo ve skutečnosti. Svým způsobem se podobala kryse, obří kryse, i když byla větší, mnohem větší než ostatní. Hlavu měla špičatou, tělo dlouhé, i když otlé, a vzadu viděl tlustý ocas zahnutý dopředu. Ale tím podoba končila.

Zdálo se, že celé její tělo křečovitě pulzuje. Neměla téměř žádné ochlupení, jen pár řídkých šedých pramenů. Byla úplně bílá, nebo snad šedavě růžová, v špatném světle se to nedalo říci, a její žíly se nestoudně odkrývaly a pulzovaly, když se tělo pohnulo. Harrisovi připomněla obrovské nedokrvené oko

rozebrané na části. Ztěžka polkl, aby se mu neudělalo ještě víc špatně.

Pohlédl do slepých očí. Neměly žádné zorničky, jenom žluté, lesknoucí se pukliny. Mávala hlavou ze strany na stranu a čenichala, což byl zřejmě jediný způsob, kterým dokázala určit jeho pozici. Zápach potvory byl hnusný, zkažený - téměř jedovatý. Útvar na straně její velké hlavy Harrise mátl. Překonal odpor a přistoupil o krok blíž. Uvědomil si, že potvora je zmrzačena svou vlastní obezitou.

Boule byla téměř tak velká jako hlava vedle ní a mávala sebou vzduchem sem a tam. Podíval se z větší blízkosti a přidržel blíže baterku. Spatřil něco, co vypadalo jako tlama!

Bože! Má dvě hlavy!

Harris se s výkřikem hrůzy odpotácel zpátky. Druhá hlava neměla vůbec oči, ale měla tlamu a pahýly zubů. Neměla uši - ale špičatý nos, který sebou neustále škubal a čenichal.

Mňoukání oplzlé potvory zesílilo, jak sebou těžkopádně mlela ve svém slaměném chlěvě. Ale nebyla schopna se pohybovat. Cítila nebezpečí a věděla, že je bezmocná. Obří krysy, s nimiž bojoval Harris a Foskins, to byla její osobní stráž. Ochranka krále. Ale teď byly všechny mrtvé a ona zůstala bez ochrany. Zranitelná.

Se zalykáním zvedl Harris sekyru a vrávorál k obludě. Děsila ho, ale věděl, že ji musí zabít a že ji nemůže přenechat úřadům, které by ji nechaly naživu, aby studovaly její zvláštnosti a výjimečnost. Věděl, že nebude klidně spát, dokud nebude mrtvá. A pokud má zemřít, musí být popraven on.

Vyrazil vpřed a slepý tvor se pokusil couvnout. Ale jeho nenasyčenost a spoléhání se na ostatní krysy se mu vymstily. Byl příliš těžký, příliš starý a příliš bezmocný.

Tělo explodovalo jako obrovský balon, naplněný tmavě červenou krví. Harris byl zmáčen kalnou lepkavou tekutinou, ale sekal do pulzujícího masa ve vzteku, jaký nikdy předtím nezažil.

„To je za lidi, kteří kvůli tobě museli umřít!“ křičel na umírajícího tvora. „Za hodné i za darebáky, za nevinné i za krysy, jako jsi ty sama!“ Sekal do hlavy a zabil oba mozky, které ovládaly ostatní tvory.

„A tohle je za mě! Abych věděl, že svinstvo jako ty bude navždy vyhlazeno!“

V posledním výpadu zaryl hluboko sekyru, pak klesl na kolena a plakal.

Brzy si otřel oči a vstal. Naposledy se podíval na hromadu zrůdného masa, otočil se a vypotácel se ze sklepa. Když míjel Foskinsovo tělo, pohlédl na něj a uvědomil si, že jeho emoce jsou vyčerpány.

Mrzutě vylezl po schodech a prošel kuchyní do nekrytého slunečního světla. Chvilí stál na okraji kanálu a pozoroval mraky plynu, putující jasnou modrou oblohou. Ujišťovaly ho, že plyn splní svůj smrtící úkol. Zhluboka se nadechl ve snaze zbavit svůj nos čpavého sklepního zápachu. Bolestí v ruce ucukl a prohlédl si pahýly prstů. Jeho srdce náhle zatoužilo po Judy. A po lidech. Chtěl být zpátky mezi nimi.

Otočil se a kráčel zpátky po cestičce a jeho tělo, zahřívané sluncem, se již nechvělo. Prošel dírou do ulice, nastoupil unaveně do vozu a ujížděl pryč od starého domu.

Epilog

Krysa byla lapena v suterénu, kde žila, už pět dní. Odplazila se do tmavého rohu za řadou poliček, aby zplodila další vrh, a když se pokoušela vydat se za zvukem, který jí bzučel v hlavě, našla cestu zatarasenou těžkými železnými vraty. Zvuk se ozýval pět dlouhých dní a téměř dohnal matkukrysu a její drobná mláďata k šílenství svým neustálým, jednotvárným tónem. Ale našly si v suterénu dostatek jídla, neboť majitelé ignorovali vládní výzvu, aby nechali všechny dveře otevřené za účelem vyčištění každé budovy. Věděli, že až se obyvatelstvo města vrátí ze svého krátkého vyhnanství, bude prvních pár dní nedostatek potravin a jejich obchod na něm vydělá. Krysa a její mladé se tím jídlem krmily, neboť mláďatům stačilo mateřské mléko jen první tři dny. Potom si našla větší zdroj v jídle kolem sebe. Den ode dne rostla a mohutněla, zatímco na jejich tělech začala již růst tmavě hnědá, téměř černá srst. Až na jednu. Tahle byla růžová, skoro bílá a vyrazilo jí všehovšudy pár světlých chlupů. Zdálo se, že velí ostatním, které jí nosily jídlo zahřívaly ji svými vlastními těly. Vedle hlavy jí na širokém, k jedné straně se naklánějícím ramenu začala vyrůstat podivná boule.

Krysy trpělivě čekaly, až se lidé vrátí.

Universum
1 * HOROR

James Herbert
KRYSY

Ilustrace na obálce Petr Bauer
Grafická úprava obálky Martin Zhouf
Překlad Zdeněk Trmota
Odpovědný redaktor Rudolf Pištec
Sazba PORS

Vydalo nakladatelství MUSTANG s.r.o.
jako svou 97. publikaci
Plzeň 1995, vydání 1.
Náklad 5000 výtisků

**Vytiskla tiskárna FINIDR, spol. s r. o.,
Český Těšín**

Prodejní cena včetně DPH 79 Kč

UNIVERSUM

THRILLER SCIENCE FICTION FANTASY HOROR

A pak přišel den, kdy na město padl strach. Objevily se první neklamné a hrůzné důkazy síly, která se nezastaví před ničím a nelze se jí ubránit. Černé stíny rychlých tvorů se mihly v ulicích, bylo jich mnoho, nepočítaně. Dávná rovnováha sil mezi lidmi a těmito zvířaty se porušila - v neprospěch člověka.

Anglický spisovatel James Herbert se u nás představuje prvním ze své série mistrných příběhů „tiché hrůzy“.

ISBN 80-85831-99-6

Cena 79 Kč